

Μνημόνιο Συνεννόησης
στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής

9 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2012

Οι εκταμιεύσεις της χρηματοδοτικής ενίσχυσης προς την Ελλάδα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) υπόκεινται σε τριμηνιαίες αξιολογήσεις των όρων καθ'όλη την διάρκεια της συμφωνίας. Η αποδέσμευση των δόσεων βασίζεται πάνω στην τήρηση κριτηρίων ποσοτικής απόδοσης και σε μία θετική αξιολόγηση της προόδου η οποία πραγματοποιείται σε σχέση με τα κριτήρια πολιτικής της Απόφασης του Συμβουλίου 2011/734/ΕΕ της 12ης Ιουλίου 2011 (όπως έχει τροποποιηθεί - εφ'εξής καλούμενη "Απόφαση του Συμβουλίου"), το μνημόνιο οικονομικής και χρηματοπιστωτικής πολιτικής (ΜΟΧΠ) και το παρόν Μνημόνιο.

Το παράρτημα επί της παροχής δεδομένων αποτελεί τμήμα του Μνημονίου και το πόσο καλά θα εφαρμοστεί, θα ληφθεί υπ'όψιν για την εκτίμηση του βαθμού συμμόρφωσης.

Η Ελλάδα δεσμεύεται να προβεί σε διαβουλεύσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και το προσωπικό του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) ως προς την υιοθέτηση μορφών πολιτικής οι οποίες εμπίπτουν εντός του πεδίου του παρόντος Μνημονίου παρέχοντας επαρκές χρονικό περιθώριο για αξιολόγηση. Η Κυβέρνηση δημοσιεύει τριμηνιαία έκθεση σε συμμόρφωση με το Άρθρο 4 της Αποφάσεως του Συμβουλίου.

Σε εναρμόνιση προς τα συμπεράσματα της συνόδου κορυφής της ευρωζώνης της 26ης Οκτωβρίου 2011, η Κυβέρνηση θα συνεργασθεί πλήρως με τα κλιμάκια της Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) για την ενίσχυση της παρακολούθησης της εφαρμογής του προγράμματος και θα παρέχει στις ομάδες προσωπικού πρόσβαση σε όλα τα σχετικά δεδομένα και άλλα στοιχεία που αφορούν την Ελληνική διοίκηση. Όμως η κυριότητα του προγράμματος και όλες οι εκτελεστικές ευθύνες για την υλοποίηση του προγράμματος παραμένουν στην ευθύνη της Ελληνικής Κυβέρνησης.

1 ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ

Εκτέλεση του Προϋπολογισμού

Για το **2012**, το ετήσιο πρωτογενές έλλειμμα γενικής κυβέρνησης δεν θα πρέπει να υπερβεί τα [2.063] εκατομμύρια Ευρώ ενώ για τα έτη **2013** και **2014** το πρωτογενές πλεόνασμα θα πρέπει να είναι τουλάχιστον της τάξεως των [3.600] εκατομμυρίων Ευρώ και [9.500] εκατομμυρίων Ευρώ αντιστοίχως.

Τα έσοδα από την ιδιωτικοποίηση των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων δεν υποκαθιστούν τις προσπάθειες δημοσιονομικής εξυγίανσης και δεν θα ληφθούν υπόψιν κατά την εκτίμηση του βαθμού συμμόρφωσης προς τα ετήσια ανώτατα όρια του ελλείμματος γενικής κυβέρνησης όπως αυτά ορίζονται στο παρόν μνημόνιο και στην Απόφαση του Συμβουλίου. Οι ροές οι οποίες σχετίζονται με την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών δεν θα ληφθούν υπόψιν κατά τον έλεγχο των ετησίων ανωτάτων ορίων ελλείμματος γενικής κυβέρνησης ανεξάρτητα από την καταγραφή τους στους λογαριασμούς του ΕΣΛ (Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών) εκ μέρους της ΕΛΣΤΑΤ (Ελληνικής Στατιστικής Αρχής) και της Eurostat (Στατιστικής Υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Πριν την πρώτη εκταμίευση του νέου προγράμματος, η Κυβέρνηση υιοθετεί τα ακόλουθα μέτρα, μέσω ενός συμπληρωματικού προϋπολογισμού και άλλων νομικών πράξεων:

- Μείωση στη φαρμακευτική δαπάνη κατά τουλάχιστον 1076 εκατομμύρια Ευρώ το 2012 μειώνοντας τις τιμές των φαρμάκων (γενόσημα και επώνυμα φάρμακα), αυξάνοντας τις συμμετοχές, μειώνοντας τα περιθώρια κέρδους των φαρμακοποιών και των χονδρεμπόρων, εφαρμογή υποχρεωτικής ηλεκτρονικής συνταγογράφησης με βάση τη δραστική ουσία και τα πρωτόκολλα, επικαιροποίηση της θετικής λίστας φαρμάκων, εφαρμογή μηχανισμού τριμηνιαίων επιστροφών (αυτόματη επανείσπραξη) που θα καταβάλλεται από τον φαρμακευτικό κλάδο. (Δείτε κατωτέρω ενότητα 2.8).
- Μείωση της υπερωριακής αμοιβής για γιατρούς σε νοσοκομεία κατά τουλάχιστον 50 εκατομμύρια Ευρώ.
- Μείωση των προμηθειών στρατιωτικού υλικού κατά 300 εκατομμύρια Ευρώ (ταμειακά και παραδόσεις).
- Ελάττωση του αριθμού των αντιδημάρχων και του σχετικού προσωπικού με σκοπό την εξοικονόμηση ποσού τουλάχιστον 30 εκατομμυρίων Ευρώ.
- Μείωση της λειτουργικής δαπάνης της κεντρικής κυβέρνησης, και της δαπάνης που σχετίζεται με την διεξαγωγή εκλογών κατά τουλάχιστον 270 εκατομμύρια Ευρώ σε σύγκριση με τον προϋπολογισμό.
- Εμπροσθοβαρές σχέδιο περικοπών στις επιδοτήσεις σε κατοίκους απομεμακρυσμένων περιοχών και περικοπές στις επιχορηγήσεις σε διάφορους φορείς εποπτευόμενους από διάφορα Υπουργεία, με σκοπό τη μείωση της δαπάνης μέσα στο 2012 κατά τουλάχιστον 190 εκατομμύρια Ευρώ.
- Μείωση του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων (ΠΔΕ) κατά 400 εκατομμυρίων Ευρώ: αυτή η περικοπή θα εφαρμοσθεί μέσω περικοπών στις επιδοτήσεις σε ιδιωτικές επενδύσεις και εθνικώς χρηματοδοτούμενα επενδυτικά έργα. Η μείωση του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων ουδεμία επίπτωση θα έχει επί έργων τα οποία συγχρηματοδοτούνται από διαρθρωτικά ταμεία (μη ολοκληρωθέν έργο το οποίο χρηματοδοτείται από επιχειρησιακά προγράμματα της περιόδου 2000-2006, έργα του ταμείου συνοχής (2000-06), επιχειρησιακά προγράμματα της περιόδου 2007-2013 και μη επιλέξιμες δαπάνες που σχετίζονται με τα ανωτέρω έργα.
- Αλλαγές σε συνταξιοδοτικά ταμεία με κατά μέσο όρο υψηλές συντάξεις ή που λαμβάνουν υψηλές επιχορηγήσεις από τον προϋπολογισμό, με σκοπό την εξοικονόμηση τουλάχιστον 300 εκατομμυρίων Ευρώ (καθαρό ποσόν αφού λάβουμε υπόψιν την επίπτωση επί των φόρων και των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης).

Πριν από την εκταμίευση, πρόσθετες περικοπές διαρθρωτικών δαπανών ύψους 325 εκατομμυρίων Ευρώ θα πρέπει να προσδιοριστούν (σε συνεννόηση με την Επιτροπή, την ΕΚΤ και το προσωπικό του ΔΝΤ) και να εφαρμοστούν.

Πριν την εκταμίευση, η Κυβέρνηση προβαίνει επίσης στις ακόλουθες εκκρεμείς ενέργειες:

- Υπουργικές Αποφάσεις για την εφαρμογή του τέλους επιτηδεύματος (ελάχιστη επιβάρυνση επί των ελευθέρων επαγγελματιών) που προβλέπεται από το Άρθρο 31 του Νόμου 3986/2011,
- Υπουργικές Αποφάσεις για την ολοκλήρωση της πλήρους εφαρμογής του νέου μισθολογίου σε όλα τα σχετικά νομικά πρόσωπα και καθιέρωση νομοθετικών προβλέψεων για τους τρόπους ανάκτησης των επιπλέον καταβληθεισών αποδοχών για το χρονικό διάστημα από τον Νοέμβριο του 2011 και μετά.

Μέχρι **τον Ιούνιο του 2012** η Κυβέρνηση θα θεσπίσει νομοθετικά μία μείωση κατά μέσο όρο 10% στα αποκαλούμενα «ειδικά μισθολόγια» του δημοσίου τομέα, στα οποία το νέο μισθολόγιο δεν ισχύει. Τούτο θα εφαρμοσθεί από την 1η Σεπτεμβρίου 2012 και εντεύθεν και θα επιφέρει εξοικονομήσεις της τάξεως των 114 εκατομμυρίων Ευρώ τουλάχιστον (με αντίκτυπο μεταφοράς 226 εκατομμυρίων Ευρώ το 2013) (καθαρό ποσόν αφού ληφθεί υπόψιν η επίπτωση επί των φόρων και των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης).

Για να προετοιμάσει τα μέτρα τα οποία θα υιοθετηθούν με τους προϋπολογισμούς του 2013 και του 2014 και για να συνεισφέρει στην επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων, η Κυβέρνηση εισάγει, πρό του **τέλους Φεβρουαρίου του 2012** μία αναθεώρηση των προγραμμάτων δημοσίας δαπάνης. Η αναθεώρηση αυτή θα πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι **τον Ιούνιο του 2012**. Η αναθεώρηση θα αξιοποιήσει την εξωτερική τεχνική βοήθεια και θα επικεντρωθεί σε συντάξεις και κοινωνικές μεταβιβάσεις (κατά τρόπο που θα διατηρεί την βασική κοινωνική προστασία), στις αμυντικές δαπάνες, χωρίς να επηρεάζεται η αμυντική ικανότητα της χώρας, και στην αναδιάρθρωση της κεντρικής διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Μέχρι την ίδια ημερομηνία (**Ιούνιος 2012**), περαιτέρω εξορθολογισμός των φαρμακευτικών δαπανών και της λειτουργικής δαπάνης των νοσοκομείων ενώ θα προσδιορισθούν επίσης οι χρηματικές παροχές προνοίας.

Τα προκαταρκτικά αποτελέσματα από την αναθεώρηση των δαπανών θα περιληφθούν στην επικαιροποίηση της μεσοπρόθεσμης δημοσιονομικής στρατηγικής (ΜΠΔΣ) η οποία θα υποβληθεί στο Κοινοβούλιο μέχρι τον **Μάιο του 2012**.

Το Υπουργείο Οικονομικών εξασφαλίζει την αυστηρή εποπτεία των δεσμεύσεων επί των δαπανών από τις κυβερνητικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, του προϋπολογισμού δημοσίων δαπανών, των ταμείων κοινωνικής ασφάλισης και των νοσοκομείων, της τοπικής αυτοδιοίκησης και των κρατικών επιχειρήσεων, και επίσης τις αποτελεσματικές φορολογικές εισπράξεις έτσι ώστε να εξασφαλισθούν τα ποσοτικά κριτήρια του προγράμματος.

Η Κυβέρνηση δηλώνει την ετοιμότητά της να ορίσει και να θεσπίσει πρόσθετα μέτρα, εάν παραστεί ανάγκη, έτσι ώστε να τηρηθούν οι δημοσιονομικοί στόχοι.

2 ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

2.1 Διαχείριση κεφαλαίων και αποκρατικοποιήσεις

Η Κυβέρνηση εφαρμόζει το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων με σκοπό την είσπραξη 50 δισεκατομμυρίων Ευρώ μεσοπρόθεσμα.

Οι συνολικές εισπράξεις από αποκρατικοποιήσεις από τον Ιούνιο του 2011 θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 4.500 εκατομμύρια Ευρώ μέχρι το **τέλος του 2012**, 7.500 εκατομμύρια Ευρώ μέχρι το **τέλος του 2013**, 12.200 εκατομμύρια Ευρώ μέχρι το **τέλος του 2014** και 15.000 εκατομμύρια Ευρώ μέχρι το 2015.

Η Κυβέρνηση δηλώνει την ετοιμότητά της να προσφέρει προς πώληση τα εναπομείναντα μερίδιά της στις κρατικές επιχειρήσεις, εάν παραστεί ανάγκη, έτσι ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι αποκρατικοποιήσεων. Ο έλεγχος του δημοσίου θα πρέπει να περιορισθεί μόνον σε περιπτώσεις κρίσιμων δικτυακών υποδομών.

Για την εξασφάλιση της επίτευξης των σκοπών του σχεδίου, η Κυβέρνηση θα μεταβιβάσει επί

συνεχούς βάσεως περιουσιακά στοιχεία στο Ταμείο Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου [ΤΑΙΠΔ]. Συγκεκριμένα, η Κυβέρνηση θα μεταβιβάσει στο ΤΑΙΠΔ όλα τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αναμένονται να αποκρατικοποιηθούν το 2012 και το 2013 κατόπιν αιτήματος του ΤΑΙΠΔ.

Όλοι οι νομικοί, τεχνικοί και χρηματοοικονομικοί σύμβουλοι για τις αποκρατικοποιήσεις οι οποίες προγραμματίζονται για το 2012 και το 2013 θα διορισθούν μέχρι το **τέλος του πρώτου τριμήνου του 2012**.

Οι αποκρατικοποιήσεις διεξάγονται με τρόπο διαφανή και παραθέτουν με σαφήνεια τα μετά τις αποκρατικοποιήσεις περιουσιακά δικαιώματα και υποχρεώσεις. Αναφορικά με έναν αριθμό περιουσιακών στοιχείων για να υπάρχει επιτυχής αποκρατικοποίηση απαιτείται κατάλληλο κανονιστικό πλαίσιο που θα εξασφαλίζει ότι η είσοδος σε μία ανταγωνιστική αγορά είναι δυνατή μετά την αποκρατικοποίηση, ότι οι καταναλωτές θα προστατεύονται επαρκώς και ότι τα αποκρατικοποιηθέντα περιουσιακά στοιχεία εμφανίζονται στις ανταγωνιστικές αγορές. Οι όροι για τις πωλήσεις ή τις παραχωρήσεις θα πρέπει να αποφεύγουν τη δημιουργία μη ρυθμιζόμενων ιδιωτικών μονοπωλίων, θα πρέπει να παρεμποδίζουν οποιαδήποτε μορφή διακρίσεων, θα πρέπει να διευκολύνουν την ανοικτή πρόσβαση και θα πρέπει να επιβάλλουν πλήρη διαφάνεια λογαριασμών.

Προσδιορίζονται άμεσα μέτρα για τις αποκρατικοποιήσεις, συμπεριλαμβανομένων των εκκαθαρίσεων όλων των νομικών τίτλων, της εξασφάλισης εγκρίσεων κρατικής ενίσχυσης, των απομοαδοποιήσεων περιουσιακών στοιχείων, της επίδειξης σεβασμού προς τους κανόνες των προμηθειών του δημοσίου, της επίτευξης μιάς αρτιότερης απογραφής ακινήτων περιουσιακών στοιχείων, της ανακατανομής χρήσεων γής, και της εκζήτησης των εγκρίσεων του Συμβουλίου των Εμπειρογνομώνων και του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Η Κυβέρνηση ούτε θα προτείνει ούτε θα εφαρμόσει μέτρα τα οποία είναι δυνατόν να παραβιάσουν τους κανόνες της ελεύθερης διακίνησης κεφαλαίων. Ούτε το Κράτος ούτε άλλα όργανα του δημοσίου θα συνάπτουν συμφωνητικά μετόχων με την πρόθεση της πραγματοποίησης ή την ίδια την πραγματοποίηση παρεμπόδισης της ελεύθερης διακίνησης κεφαλαίων ή την άσκηση επιρροής επί της διοίκησης ή του ελέγχου των εταιριών. Η Κυβέρνηση δεν θα προβεί ούτε θα εισαγάγει οποιαδήποτε ανώτατα όρια δικαιωμάτων ψήφου ή εξαγορών και δεν θα θεσπίσει οποιαδήποτε δυσανάλογα και μή δικαιολογούμενα δικαιώματα αρνησικυρίας (βέτο) ούτε οποιαδήποτε άλλη μορφή ειδικών δικαιωμάτων στις αποκρατικοποιούμενες εταιρίες. Ουδέν περαιτέρω ειδικό δικαίωμα θα εισαχθεί κατά την διάρκεια της πορείας των μελλοντικών διαδικασιών αποκρατικοποίησης.

Προς εξασφάλιση της συμμόρφωσης προς την Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Κυβέρνηση καταργεί ή καταλλήλως τροποποιεί τα υφιστάμενα ειδικά δικαιώματα που παραχωρούνται στο Κράτος μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας αποκρατικοποιήσεων. Πιο συγκεκριμένα, ο Νόμος περί Στρατηγικών Εταιριών (Νόμος 3631/2008, Άρθρο 11) καταργείται ή καταλλήλως τροποποιείται [**Δεύτερο Τρίμηνο του 2012**].

Για να εξασφαλισθεί η έγκαιρη εκκαθάριση των θεμάτων κρατικής ενίσχυσης τα οποία θα μπορούσαν να αποτελέσουν εμπόδιο για τις αποκρατικοποιήσεις:

- Η Κυβέρνηση διορίζει συνομιλητή επισήμως επιφορτισμένο για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης των αποκρατικοποιήσεων προς τους κανόνες για τις Κρατικές ενισχύσεις μέχρι το **τέλος του Πρώτου Τριμήνου του 2012**.
- Η Κυβέρνηση (μέσω των Ειδικών Γραμματειών ΔΕΚΟ και Αποκρατικοποιήσεων) σε συνεργασία με το ΤΑΙΠΔ [Ταμείο Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου], υποβάλλει, μέχρι το **τέλος του Δευτέρου Τριμήνου του 2012** στην Επιτροπή στοιχεία επί της οικονομικής κατάστασης εκάστου στοιχείου που θα αποκρατικοποιηθεί κατά τη διάρκεια του 2012, επί του εάν χρειάζεται να προηγηθούν των αποκρατικοποιήσεων αναδιρθρώσεις και άλλες σχετικές διαδικασίες, επίσης υποβάλλει στοιχεία των υποχρεώσεων προς το Κράτος οι οποίες θα μπορούσαν να παρεμποδίσουν την διαδικασία των αποκρατικοποιήσεων ή τη διαμόρφωση της τελικής τιμής, επίσης υποβάλλει στοιχεία για τη νομοθεσία η οποία παρέχει πλεονέκτημα στην εταιρία (ή στον παραχωρησιούχο), όπως φορολογικές διακρίσεις ή καθεστώ μονοπωλίου, κτλ. Επίσης, στοιχεία των όρων που είναι δυνατόν να επιβληθούν επί των ενδιαφερομένων αγοραστών

καθώς επίσης και στοιχεία για την επιλεξιμότητα των αγοραστών. Επίσης, υποβάλλει στοιχεία για τη μέθοδο των προγραμματιζόμενων αποκρατικοποιήσεων (δημόσιος μειοδοτικός διαγωνισμός, διαπραγμάτευση με υφιστάμενους μετόχους, αρχική προσφορά μετοχών με δημόσια εγγραφή, κτλ.). Παρόμοια έκθεση θα υποβληθεί κατά **το Τέταρτο Τρίμηνο του 2012** για κάθε περιουσιακό στοιχείο για το οποίο αναμένεται να ξεκινήσει η διαδικασία της αποκρατικοποίησης κατά το 2013.

Η Κυβέρνηση συνεχίζει να καταρτίζει και να δημοσιεύει πλήρη απογραφή των κρατικών περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των μεριδίων σε εισηγμένες και μη εισηγμένες επιχειρήσεις και εμπορικός βιώσιμα ακίνητα και εδαφικές/οικοπεδικές εκτάσεις. Η απογραφή θα πρέπει να δημοσιευθεί σε διαδοχικές φάσεις **μέχρι τα μέσα του 2012 και το τέλος του 2012** στον δικτυακό τόπο του Υπουργείου Οικονομικών.

Η Κυβέρνηση επισπεύδει την καταχώρηση της κυριότητας των κρατικών εδαφικών/οικοπεδικών εκτάσεων. Για τον σκοπό αυτό, η Κυβέρνηση: (i) συντάσσει πλήρη απογραφή περιουσιακών στοιχείων, (ii) προετοιμάζει ειδικό νόμο για την αξιοποίηση της Περιοχής του Ελληνικού, (iii) αποσαφηνίζει το καθεστώς χρήσεως γης για τα μεμονωμένα περιουσιακά στοιχεία και/ή τα χαρτοφυλάκια περιουσιακών στοιχείων τα οποία θα εκτιμηθούν και θα επιλεγούν προς εκμετάλλευση εντός του 2012 [**Δεύτερο Τρίμηνο του 2012**].

2.2 Περιορισμός της σπατάλης στις δημόσιες επιχειρήσεις και στα άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Τα τιμολόγια του ΟΑΣΑ, του ΟΣΕ και της ΤΡΑΙΝΟΣΕ θα αυξηθούν κατά τουλάχιστον 25% ενώ τα επιχειρησιακά τους σχέδια θα επικαιροποιηθούν καταλλήλως [**Πρώτο Τρίμηνο του 2013**].

2.3 Φορολογική πολιτική

Η Κυβέρνηση θα προετοιμάσει μία φορολογική μεταρρύθμιση η οποία αποσκοπεί στην απλοποίηση του φορολογικού συστήματος, στην εξάλειψη των απαλλαγών και των προνομιικών καθεστώτων, συμπεριλαμβανομένης και της διευρύνσεως των βάσεων, πράγμα το οποίο θα επιτρέψει μία βαθμιαία μείωση των φορολογικών συντελεστών καθώς θα βελτιώνεται η απόδοση των εσόδων. Αυτή η μεταρρύθμιση σχετίζεται με τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων, τον φόρο εισοδήματος εταιριών και τον ΦΠΑ, τους φόρους επί της ακίνητης περιουσίας καθώς και τις κοινωνικές εισφορές και θα διατηρήσει τη σχετική φορολογική επιβάρυνση από εμμέσους φόρους. Η μεταρρύθμιση θα θεσπισθεί μέχρι **τον Ιούνιο του 2012**. Μέχρι το **τέλος Φεβρουαρίου του 2012**, η Κυβέρνηση θα αναγγείλει το πλήρες χρονοδιάγραμμα των ενδιαμέσων σταδίων μέχρις ότου κατατεθεί η μεταρρύθμιση. Αυτά τα ενδιάμεσα στάδια θα περιλαμβάνουν δημόσια διαβούλευση και τον δέοντα έλεγχο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και το Προσωπικό του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ).

Μέχρι **τον Ιούνιο του 2012** η Κυβέρνηση θα αναθεωρήσει τις αντικειμενικές αξίες της ακίνητης περιουσίας για να τις ευθυγραμμίσει σε μεγαλύτερο βαθμό προς τις τιμές της αγοράς.

2.4 Μεταρρυθμίσεις στην διαχείριση εσόδων

Τα Άρθρα 3 και 21 του Νόμου 4038/2012 **τροποποιούνται πριν την εκταμίευση**. Η αναστολή της ποινικής διώξεως και η δέσμευση κεφαλαίων/περιουσιακών στοιχείων απαλείφονται. Οι όροι παρατάσεως των χρονοδιαγραμμάτων καταβολής δόσεων για εκπρόθεσμους φόρους και εισφορές κοινωνικής ασφάλισης αναθεωρούνται έτσι ώστε τα χρονοδιαγράμματα καταβολής δόσεων να ισχύουν μόνον ως προς τα υφιστάμενα εκπρόθεσμα ποσά κάτω των 10.000 Ευρώ για φυσικά πρόσωπα και κάτω των 75.000 Ευρώ για εταιρίες. Οι φορολογούμενοι οι οποίοι υποβάλλουν αίτηση για παράταση στο χρονοδιάγραμμα καταβολής δόσεων θα πρέπει να εμφανίσουν όλες τις οικονομικές τους καταστάσεις στις φορολογικές αρχές.

Επιπλέον, κατά την διάρκεια των ετών τα οποία καλύπτονται από το πρόγραμμα οικονομικού διακανονισμού, η Κυβέρνηση δεσμεύεται να μη θεσπίσει νέες φορολογικές αμνηστίες ούτε να παρατείνει τις υφιστάμενες για την είσπραξη φόρων και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

Η Κυβέρνηση θα προσδιορίσει τις "επιστροφές φόρων σε ληξιπρόθεμες οφειλές", θα θέσει αρχές για την διεκπεραίωσή τους [**Πρώτο Τρίμηνο του 2012**] και θα δημοσιεύει στο διαδίκτυο

[Δεύτερο Τρίμηνο του 2012] μηνιαία στοιχεία για αυτές τις ληξιπρόθεσμες οφειλές με χρονική υστέρηση 20 ημερών μετά το τέλος εκάστου μήνα.

Σύμφωνα με το σχέδιο δράσης κατά της φοροδιαφυγής, η Κυβέρνηση θα εντείνει του ελέγχους επί των μεγάλης οικονομικής επιφάνειας φορολογουμένων, των φυσικών προσώπων υψηλού πλούτου και των ελευθέρων επαγγελματιών. Επίσης θα επισπεύσει την επίλυση θεμάτων φορολογικών ληξιπρόθεσμων οφειλών και θα ενσωματώσει επιτυχέστερα εργαλεία/μεθόδους κατά του ξεπλύματος χρημάτων εντός της στρατηγικής. Η πρόοδος θα παρακολουθείται από ποσοτικούς δείκτες σύμφωνα με στόχους τιθέμενους βάσει του σχεδίου κατά της φοροδιαφυγής (βασικοί δείκτες απόδοσης). Αυτοί οι δείκτες αφορούν την ολοκλήρωση πλήρους κλίμακας και προσωρινών ελέγχων φορολογουμένων μεγάλης οικονομικής επιφάνειας, ελέγχων βάσει κινδύνου επί ελευθέρων επαγγελματιών και φυσικών προσώπων υψηλού πλούτου και ατόμων που δεν υποβάλλουν καθόλου δήλωση. Επίσης, περιλαμβάνουν την είσπραξη καταλογισθέντων φόρων και προστίμων από νέους ελέγχους επί φορολογουμένων μεγάλης οικονομικής επιφάνειας, των υφισταμένων συσσωρεύσεων φορολογικών οφειλών και επίσης αφορούν την αύξηση του αριθμού των εγγεγραμμένων υποχρέων ΦΠΑ που υποβάλλουν επιστροφές.

Η επίτευξη της ολοκλήρωσης 75 γενικών ελέγχων και 225 ελέγχων ΦΠΑ φορολογουμένων μεγάλης οικονομικής επιφάνειας, ως στόχων που τέθηκαν στο Μνημόνιο της 31ης Οκτωβρίου 2011 για το τέλος Δεκεμβρίου 2011, αποτελεί **προαπαιτούμενη δράση για την εκταμίευση**.

Με σκοπό την προώθηση των μεταρρυθμίσεων για τη διαχείριση των εσόδων η Κυβέρνηση προβαίνει στα ακόλουθα:

- αυξάνει το προσωπικό της μονάδας φορολογουμένων μεγάλης οικονομικής επιφάνειας κατά 40 ελεγκτές για να επιταχύνει την εκτέλεση των ελέγχων που τελούν εν προόδω **[τέλος Μαρτίου 2012]**
- επιταχύνει τη διαδικασία πρόσληψης έτσι ώστε να ολοκληρώσει το πρώτο κύμα επαναξιολόγησης και πρόσληψης ελεγκτών (1.000 άτομα προσωπικού) **[τέλος Απριλίου 2012]** με σκοπό την επίτευξη του στόχου των 2.000 φορολογικών ελεγκτών **μέχρι το τέλος του 2012** μέσα στα πλαίσια των συνολικών ορίων προσλήψεων του δημοσίου
- απομακρύνει τα εμπόδια για την αποτελεσματική φορολογική διαχείριση **[Ιούνιος 2012]**, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου υπηρεσιακής απόδοσης και της αντικαταστάσεως διευθυντών οι οποίοι δεν ανταποκρίνονται στους στόχους απόδοσης
- συνεχίζει την συγκέντρωση και την συγχώνευση εφοριών. 200 τοπικές εφορίες οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως αναποτελεσματικές θα κλείσουν **μέχρι το τέλος του 2012**
- συγκεντροποιεί την διαχείριση των φορολογικών αρχείων που σχετίζονται με τους φορολογουμένους στον κατάλογο μεγαλοοφειλετών **[Πρώτο Τρίμηνο του 2012]**
- αναθεωρεί τις διαδικασίες διαγραφής φορολογικών χρεών, έτσι ώστε οι διοικητικές προσπάθειες να επικεντρωθούν επί ουσιαστικά συλλογικών οφειλών, **μέχρι το τέλος του 2012**
- διακόπτει τις πληρωμές τοις μετρητοίς και με επιταγές σε εφορίες οι οποίες θα αντικατασταθούν με τραπεζικά εμβάσματα, έτσι ώστε ο χρόνος του προσωπικού αποδεσμεύεται και έτσι ώστε το προσωπικό να επικεντρωθεί σε εργασία μεγαλύτερης προστιθέμενης αξίας (έλεγχοι, επιβολή εισπράξεων και συμβουλές προς φορολογουμένους) **[Δεύτερο Τρίμηνο του 2012]**
- αρχίζει να δημοσιεύει στο διαδίκτυο βασικούς δείκτες απόδοσης για τις εφορίες **[Δεύτερο Τρίμηνο του 2012]**
- εγκαθιστά νέο σύστημα Πληροφορικής το οποίο διασυνδέει όλες τις εφορίες.

Η δημιουργία ενός νέου συστήματος Πληροφορικής εμπεριέχει τα ακόλουθα κύρια βήματα αναφορικά με τις νέες εφαρμογές κέντρου δεδομένων, web-facing και υποστηρικτικές (back-office):

- ο μηχανοτεχνικός εξοπλισμός [hardware] του νέου κέντρου δεδομένων θα είναι εγκατεστημένος και θα λειτουργεί **μέχρι το τέλος Μαρτίου του 2012**
- 20 επιπλέον νέες ηλεκτρονικές υπηρεσίες και βελτιώσεις **μέχρι το τέλος Ιουνίου του 2012**. Αυτές αφορούν κυρίως φόρους οι οποίοι παρακρατούνται στην πηγή
- σχεδιασμός και εφαρμογή βάσεως δεδομένων και εφαρμογών **μέχρι το τέλος Οκτωβρίου του 2012**
- 8 υπολειπόμενες νέες ηλεκτρονικές υπηρεσίες και βελτιώσεις **μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου του 2012**. Εδώ περιλαμβάνονται έντυπα τα οποία υποβάλλονται αργοπορημένα με πρόστιμο, φόροι ακίνητης περιουσίας και διαχείριση ΦΠΑ

- έλεγχοι συστήματος και χρηστών, επιμόρφωση χρηστών και μεταφορά όλων των εφοριών στην συγκεντρωμένη βάση δεδομένων: μέχρι το **τέλος Δεκεμβρίου 2012**
- λειτουργική χρήση της νέας υποδομής Πληροφορικής από όλες τις εφορίες: **1 Ιανουαρίου 2013**

Για την ενίσχυση του πλαισίου κατά της φοροδιαφυγής για την φορολογική διοίκηση, η Κυβέρνηση θα προβεί στα ακόλουθα:

- θα αναμορφώσει την μονάδα οικονομικών επιθεωρήσεων η οποία θα επικεντρωθεί μόνο στον έλεγχο των φοροεισπρακτόρων και σε θέματα διαχείρισης εσόδων [**Ιούνιος 2012**]
- θα ενεργοποιήσει την διεύθυνση εσωτερικών υποθέσεων [**Ιούνιος 2012**]
- θα ζητήσει από την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης να ελέγξει ετησίως τουλάχιστον 200 δηλώσεις περιουσιακών στοιχείων εφοριακών [**Ιούνιος 2012**]
- θα θεσπίσει διαδικασίες για την εκ περιτροπής μετακίνηση διευθυντών επί περιοδικής βάσεως [**Ιούνιος 2012**]
- θα βελτιώσει το σύστημα προστασίας πληροφοριοδοτών οι οποίοι αναφέρουν περιπτώσεις διαφθοράς [**Ιούνιος 2012**]
- θα εκπονήσει ένα πλήρως ολοκληρωμένο σχέδιο κατά της διαφθοράς [**Σεπτέμβριος του 2012**]

Επιπλέον, η Κυβέρνηση θα ορίσει τις εξουσίες που θα μεταβιβασθούν από το πολιτικό επίπεδο στην φορολογική διοίκηση. Αυτές οι εξουσίες θα περιλαμβάνουν τον έλεγχο πάνω σε κρίσιμες επιχειρηματικές δραστηριότητες και διαχείριση ανθρωπίνων πόρων. Η Κυβέρνηση επίσης θα εντείνει τον έλεγχο επί των τοπικών εφοριών από τα κεντρικά γραφεία, και θα καλύψει την θέση του Γενικού Γραμματέα Διοίκησης Εσόδων με ένα εξωπηρεσιακό πρόσωπο κατάλληλης επαγγελματικής πείρας [**Μάρτιος 2012**].

Η Κυβέρνηση θεσπίζει δευτερογενή νομοθεσία για να καταστήσει λειτουργική τη δεικνυσία και παρέχει πιστοποιήσεις σε διαιτητές μέχρι το **τέλος Μαρτίου του 2012**. Μέχρι την ίδια ημερομηνία ο νόμος καθιστά υποχρεωτική την εξάντληση της φάσεως διοικητικών διαφορών για μεγάλες φορολογικές υποθέσεις πριν τη χρήση ενδίκων μέσων.

Ο Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων καταργείται εξ ολοκλήρου και αντικαθίσταται από απλούστερη νομοθεσία [**το αργότερο μέχρι τον Ιούνιο του 2012**].

2.5 Μεταρρυθμίσεις στον τομέα οικονομικής διαχείρισης του Δημοσίου

Σχέδιο για την εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων οφειλών που οφείλονται σε προμηθευτές από δημοσίους οργανισμούς δημοσιεύεται μέχρι τον **Ιούνιο του 2012** και η Κυβέρνηση διασφαλίζει ότι το σύνολο των ληξιπρόθεσμων οφειλών σημειώνει σταθερή πτώση. Η εκκαθάριση των ληξιπρόθεσμων οφειλών των δημόσιων οργανισμών από τον κρατικό προϋπολογισμό θα συνδέεται με την πρόοδο ως προς το μητρώο δεσμεύσεων και με το γεγονός ότι ουδεμία πρόσθετη συσσώρευση ληξιπρόθεσμων οφειλών θα λαμβάνει χώρα από έκαστο δημόσιο φορέα. Τα δεδομένα επί των ληξιπρόθεσμων οφειλών δημοσιοποιούνται **σε μηνιαία βάση** με χρονική υστέρηση όχι μεγαλύτερη των 20 ημερών μετά το τέλος εκάστου μήνα.

Για την ενίσχυση του ελέγχου επί των δαπανών η Κυβέρνηση προβαίνει στα ακόλουθα:

- συνεχίζει τη διαδικασία δημιουργίας μητρώων δεσμεύσεων, πράγμα το οποίο θα πρέπει να καλύψει πλήρως την κεντρική κυβέρνηση μέχρι τον **Μάρτιο του 2012** και τον προϋπολογισμό επενδύσεων και τουλάχιστον το 70% των φορέων της γενικής κυβέρνησης [**Ιούνιος 2012**] και θα παραταθεί σε άλλους φορείς της γενικής κυβέρνησης
- θα επιβάλει την υποχρέωση σε οικονομικούς επιθεωρητές να αναφέρουν τις δεσμεύσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων θέσπισης κυρώσεων σε φορείς που δεν υποβάλουν στοιχεία και πειθαρχικής διαδικασίας για τους οικονομικούς επιθεωρητές [**Ιούνιος 2012**]

- θεσπίζει νομοθεσία για την εξυγίανση της διαδικασίας που σχετίζεται με την υποβολή και την έγκριση συμπληρωματικών προϋπολογισμών [**Οκτώβριος 2012**] και καθιερώνει διοικητικό ημερολόγιο για την επικαιροποίηση της μεσοπρόθεσμης δημοσιονομικής στρατηγικής [**Πρώτο τρίμηνο του 2012**]

2.6 Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης

Σε κεντρικό επίπεδο

Μέχρι τον Δεκέμβριο του 2012 και σύμφωνα με τον δημιουργούμενο οδικό χάρτη, η Κυβέρνηση πρέπει: i) να δημιουργήσει μία υψηλού επιπέδου συντονιστική ομάδα, της οποίας θα προεδρεύει ο Πρωθυπουργός, και η οποία θα εποπτεύει, θα παρακολουθεί και θα διασφαλίζει την εφαρμογή των διοικητικών μεταρρυθμίσεων [**Φεβρουάριος 2012**], ii) να δημιουργήσει μία σταθερή δομή για Διυπουργικό Συντονισμό [**Μάιος 2012**], iii) να δημιουργήσει βασικές οριζόντιες δομές σε κάθε Υπουργείο, υλοποιώντας τις σχετικές διαδικασίες ως προς τον Προϋπολογισμό/Οικονομικά [**Φεβρουάριος 2012**], τους Λογιστικούς Ελέγχους, τον Εσωτερικό Έλεγχο, τη Διαχείριση Ανθρωπίνων Πόρων, τις ενέργειες μέσα σε πλαίσιο κοινών κανόνων. Νομοθεσία πλαίσιο θα συνταχθεί σε ευθυγράμμιση με τον οδικό χάρτη που έχει συμφωνηθεί και θεσπισθεί και θα παρέχει την νομική αναφορά για την υλοποίηση μιάς τέτοιας μεταρρύθμισης.

Σε αποκεντρωμένο/περιφερειακό/τοπικό επίπεδο

Δημιουργείται ειδικός οδικός χάρτης ο οποίος μεταγλωττίζει όλες τις αρχές συνοχής και αποτελεσματικότητας σε κεντρικό επίπεδο εντός του αποκεντρωμένου περιφερειακού/τοπικού επιπέδου [**Μάρτιος 2012**]

Κοινωνικά προγράμματα

Η εν προόδω λειτουργική αναθεώρηση κοινωνικών προγραμμάτων οριστικοποιείται μέχρι το **τέλος Μαρτίου του 2012**. Η έκθεση ελέγχου θα περιλαμβάνει προτάσεις προς την Κυβέρνηση επί των αντικειμενικών στόχων, τον σχεδιασμό και την εφαρμογή μορφών κοινωνικής πολιτικής καθώς και επί της ανάγκης να διατηρηθεί ισορροπία μεταξύ της επιτεύξεως εξοικονομήσεων και της προστασίας των πλέον ευαίσθητων ομάδων.

Αποδοχές στον δημόσιο τομέα και διαχείριση ανθρωπίνων πόρων

Η Κυβέρνηση δημοσιεύει και επικαιροποιεί **σε τριμηνιαία βάση** τα μεσοπρόθεσμα σχέδιά της για στελέχωση ανά τμήμα για την περίοδο μέχρι το 2015, σύμφωνα με τον κανόνα "μία πρόσληψη ανά 5 αποχωρήσεις από την υπηρεσία". Ο κανόνας προσλήψεων/αποχωρήσεων από την υπηρεσία ισχύει ως προς την γενική κυβέρνηση ως σύνολο. Τα σχέδια στελέχωσης θα πρέπει να συμβαδίζουν με τον στόχο της μείωσης των θέσεων στο δημόσιο κατά 150 χιλιάδες ανάμεσα στο τέλος του 2010 και το τέλος του 2015. Εάν παραστεί ανάγκη η Κυβέρνηση θα θεσπίσει προσωρινό πάγωμα των προσλήψεων.

Το προσωπικό το οποίο μετατίθεται στην Κυβέρνηση είτε από κρατικές επιχειρήσεις είτε από άλλους φορείς υπό αναδιάρθρωση θα θεωρείται ως νέα πρόσληψη. Το ίδιο ισχύει για το προσωπικό το οποίο έχει τεθεί σε εργασιακή εφεδρεία και το οποίο μετατίθεται σε άλλους κυβερνητικούς φορείς μετά από λεπτομερή εξέταση των επαγγελματικών τους προσόντων από τον ΑΣΕΠ βάσει των δικών του τακτικών κριτηρίων αξιολόγησης. Η συνολική είσοδος στις επαγγελματικές σχολές (π.χ. στρατιωτικές και αστυνομικές ακαδημίες) ελαττώνεται σε επίπεδο που να συνάδει προς τα πλάνα προσλήψεων.

Τα προγράμματα στελέχωσης ανά Υπουργείο και ανά κάθε ομάδα δημοσίων φορέων θα περιλαμβάνουν αυστηρότερους κανόνες για το προσωρινό προσωπικό, την ακύρωση κενών θέσεων εργασίας και την ανακατανομή του προσωπικού με προσόντα σε χώρους προτεραιότητας και λαμβάνουν υπόψιν τους την παράταση των ωρών εργασίας στον δημόσιο τομέα. Τα πλάνα στελέχωσης και τα μηνιαία δεδομένα περί των μετακινήσεων του προσωπικού (προσλήψεις, αποχωρήσεις, μεταθέσεις μεταξύ φορέων) των διαφόρων κυβερνητικών υπηρεσιών δημοσιοποιούνται στο διαδίκτυο [**μηνιαία έναρξη τον Μάρτιο του 2012**].

15.000 χιλιάδες άτομα πλεονάζοντος προσωπικού μετατίθενται σε καθεστώς εργασιακής εφεδρείας εντός του **2012** σε σχέση με τον προσδιορισμό φορέων ή μονάδων που κλείνουν ή ελαττώνονται σε μέγεθος. Στο προσωπικό που βρίσκεται σε εργασιακή εφεδρεία καταβάλλεται

ποσοστό 60% των βασικών τους αποδοχών (εξαιρουμένων των υπερωριών και άλλων επιπλέον αποδοχών) για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των 12 μηνών, μετά το οποίο απομακρύνονται. Αυτή η χρονική περίοδος των 12 μηνών μπορεί να παραταθεί μέχρι τους 24 μήνες για το προσωπικό το οποίο είναι κοντά στη συνταξιοδότηση. Οι πληρωμές στο προσωπικό καθ'όν χρόνον ευρίσκεται υπό καθεστώς εργασιακής εφεδρείας θεωρούνται τμήμα των πληρωμών της αποζημιώσεώς τους.

Η Κυβέρνηση αναθέτει μία εξειδικευμένη εκτίμηση του νέου μισθολογίου [**Πρώτο τρίμηνο του 2012**]. Αυτή η εκτίμηση επικεντρώνεται στις μισθολογικές ωριμάνσεις οι οποίες ενσωματώνονται στο νέο μηχανισμό προαγωγών. Εάν η εκτίμηση αποκαλύπτει οποιαδήποτε υπερβολική μισθολογική ωρίμανση στις αποδοχές, οι κανόνες προαγωγής αναπροσαρμόζονται προ του **τέλους του 2012**. Ουδεμία προαγωγή λαμβάνει χώρα προ της εκτιμήσεως και της αναπροσαρμογής των κανόνων προαγωγής.

Η Κυβέρνηση εγκαθιδρύει ηλεκτρονικό αυτοματοποιημένο σύστημα το οποίο συνδέει την βάση δεδομένων απογραφής με την Ενιαία Αρχή Πληρωμών (ΕΑΠ) η οποία θα δώσει την δυνατότητα σε μία περισσότερο αποτελεσματική κάλυψη, αξιολόγηση και πληρωμή των υπαλλήλων. Αυτό το σύστημα θα συντονίζεται με τα άλλα Υπουργεία [**Δεύτερο Τρίμηνο του 2012**].

Τομέας δημοσίων προμηθειών

Ενιαία Αρχή Δημοσίων Προμηθειών (ΕΑΔΠ)

Η Κυβέρνηση εκδίδει αποφάσεις για τα εξής:

- τον διορισμό των μελών της ΕΑΔΠ [**Φεβρουάριος του 2012**]
- την πρόβλεψη για τη δημιουργία και την καθιέρωση θέσεων για το προσωπικό της ΕΑΔΠ καθώς και για την οργάνωση του τμήματος ανθρωπίνων πόρων και υπηρεσιών της Αρχής σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου περί αυτής [**Μάρτιος του 2012**]
- τη δημιουργία εφαρμοστικού κανονισμού για την ΕΑΔΠ [**Απρίλιος του 2012**]

Η ΕΑΔΠ αρχίζει τη λειτουργία της για την εκτέλεση της εντολής της, την εκπλήρωση των αντικειμενικών σκοπών της, την άσκηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών της όπως προβλέπεται στον νόμο περί της ΕΑΔΠ και στο Σχέδιο Δράσης που συμφωνήθηκε με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Νοέμβριο του 2010 [**Απρίλιος του 2012**]

Ηλεκτρονικές Προμήθειες

Η Κυβέρνηση παρουσιάζει λεπτομερές πρόγραμμα ανάπτυξης πλατφόρμας ηλεκτρονικών προμηθειών, συμπεριλαμβανομένου της σταδιακής εγκατάστασης, της επικοινωνίας και της επιμόρφωσης, των επιπέδων στοχευμένης χρήσης και της προγραμματισμένης αναθεώρησης της τρέχουσας νομοθεσίας (εάν παραστεί ανάγκη) [**Πρώτο Τρίμηνο του 2012**].

Η Κυβέρνηση παρουσιάζει πιλοτική έκδοση του συστήματος ηλεκτρονικών προμηθειών [**Δεύτερο Τρίμηνο του 2012**].

Η πλατφόρμα ηλεκτρονικών προμηθειών είναι πλήρως λειτουργική και έτοιμη για χρήση και μία κοινή διαδικτυακή πύλη δημιουργείται για τη δημοσιοποίηση όλων των διαδικασιών και εκβάσεων που αφορούν τις προμήθειες. Το πλαίσιο ηλεκτρονικών προμηθειών τίθεται υπό την σφαίρα ευθύνης της ΕΑΔΠ η οποία εποπτεύει τις λειτουργίες της [**Πρώτο Τρίμηνο του 2013**].

Ολόκληρος ο δημόσιος τομέας χρησιμοποιεί την πλατφόρμα ηλεκτρονικών προμηθειών [**Τέταρτο Τρίμηνο του 2013**] και η Κυβέρνηση παρουσιάζει τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων παρακολούθησης που καλύπτουν το έτος 2013 έναντι των στοχευμένων επιπέδων χρήσης [**Πρώτο Τρίμηνο του 2014**].

Αποτελεσματικότητα των διαδικασιών

Η Κυβέρνηση θα κινηθεί προς την κατεύθυνση περισσότερο κεντροποιημένων προμηθειών, ιδίως στον τομέα των προμηθειών, των υπηρεσιών και των εφοδίων στον τομέα της υγείας:

Η Κυβέρνηση εντοπίζει έναν αριθμό πιθανών τομεακών Κεντρικών Αρχών Προμηθειών (ΚΑΠ), σε επίπεδο κεντρικής κυβέρνησης. Οι πρώτες ΚΑΠ είναι πλήρως λειτουργικές και συντονίζονται από την Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΠ). **[2ο τρίμηνο του 2012]**

Η Κυβέρνηση υιοθετεί κεντροποιημένες συμβάσεις-πλαίσια αγορών για συχνά αγοραζόμενες προμήθειες ή υπηρεσίες, σε επίπεδο κεντρικής κυβέρνησης, με υποχρέωση των υπουργείων και των φορέων της κεντρικής κυβέρνησης να προμηθεύονται μέσω των εν λόγω συμβάσεων και προαιρετική χρήση από τους περιφερειακούς φορείς. **[3ο τρίμηνο του 2012]**

Η Κυβέρνηση προτείνει ένα Σχέδιο Δράσης για τη συγκρότηση των ΚΑΠ σε περιφερειακό / τοπικό επίπεδο, τουλάχιστον μίας ανά διοικητική περιφέρεια. **[3ο τρίμηνο του 2012]** Οι περιφερειακές / τοπικές ΚΑΠ είναι πλήρως λειτουργικές και συντονίζονται από την ΕΑΔΠ.

Η Κυβέρνηση αναλαμβάνει τη μεταρρύθμιση του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων, συμπεριλαμβανόμενων και των έργων, των προμηθειών και των υπηρεσιών, με σκοπό (α) την απλούστευση, τον εξορθολογισμό και την ενοποίηση του κορμού της νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων, και (β) τον εξορθολογισμό των διοικητικών δομών και διαδικασιών στις δημόσιες συμβάσεις, για την επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων όσον αφορά την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα. Η αναθεώρηση θα αρχίσει από την ανάλυση της τρέχουσας κατάστασης (διαγράμματα ροής, φάσεις της διαδικασίας, εμπλεκόμενοι φορείς, χρονοδιαγράμματα, στατιστικά στοιχεία). Ένα πρώτο Σχέδιο Δράσης για τη μεταρρύθμιση εκπονείται σε συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. **[2ο τρίμηνο του 2012]**

Η Κυβέρνηση παρουσιάζει προσχέδια των αναγκαίων νομοθετικών και οργανωτικών μέτρων για την εφαρμογή του ανωτέρω Σχεδίου Δράσης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. **[4ο τρίμηνο του 2012]**

Η Κυβέρνηση αναλαμβάνει μια διεξοδική αναθεώρηση του συστήματος προσφυγών κατά των διαδικασιών ανάθεσης, με στόχο (1) τη μείωση των σημαντικών και συχνών καθυστερήσεων που προκαλούνται από την υπερβολική χρήση και τις μακροχρόνιες διαδικασίες προσφυγών στις διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων και (2) την εκτίμηση του ρόλου που θα αποδοθεί στην ΕΑΔΠ, στον τομέα αυτό. Η Κυβέρνηση προτείνει ένα Σχέδιο Δράσης σε συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. **[2ο τρίμηνο του 2012]**

Ποιότητα των στατιστικών στοιχείων

Η συνεχιζόμενη ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος περιλαμβάνει την υιοθέτηση Δεσμεύσεων Εμπιστευτικότητας στα Στατιστικά Στοιχεία, οι οποίες θα υπογράφονται από όλα τα Κράτη-Μέλη. Η Κυβέρνηση θα υπογράψει μια τέτοια Δέσμευση **έως τα τέλη Μαρτίου 2012**. Η Δέσμευση αυτή περιλαμβάνει την αναθεώρηση του Νόμου περί Στατιστικών Στοιχείων, για τη μεταρρύθμιση του καθεστώτος διακυβέρνησης της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) και τη συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΛ.ΣΤΑΤ. ως συμβουλευτικού σώματος, καθώς και για την περαιτέρω διευκρίνιση της επαγγελματικής ευθύνης του Προέδρου της ΕΛ.ΣΤΑΤ., ως βασικού λειτουργού και συντονιστή του εθνικού στατιστικού συστήματος.

2.7 Ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού συστήματος

Πριν την εκταμίευση, η Κυβέρνηση προχωρά, μέσω ενός νόμου-πλασίου, σε μια εις βάθος αναθεώρηση της λειτουργίας των δευτεροβάθμιων / επικουρικών δημόσιων συνταξιοδοτικών ταμείων.

Σκοπός της αναθεώρησης είναι η σταθεροποίηση των δαπανών για συντάξεις, η εγγύηση της προϋπολογιστικής ουδετερότητας των εν λόγω ταμείων και η διασφάλιση της μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του συστήματος. Η αναθεώρηση επιτυγχάνει:

- την εξάλειψη των ανισορροπιών στα ταμεία με ελλείμματα,
- την ενοποίηση όλων των υφιστάμενων ταμείων,
- τη μείωση του συνολικού λειτουργικού και μισθολογικού κόστους, συμπεριλαμβανόμενης και της επαρκούς μείωσης των απασχολούμενων ατόμων (τουλάχιστον κατά 30 τοις εκατό) στο νέο ενιαίο ταμείο,
- τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δευτεροβάθμιων συστημάτων, μέσα από μια αυστηρή διασύνδεση εισφορών και παροχών.

Η μεταρρύθμιση των δευτεροβάθμιων / επικουρικών ταμείων έχει σχεδιαστεί μετά από διαβουλεύσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, και οι αναμενόμενες επιπτώσεις της στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα έχουν επικυρωθεί από την Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι παράμετροι του νέου δευτεροβάθμιου θεωρητικού συστήματος καθορισμένων εισφορών διασφαλίζουν μακροπρόθεσμη αναλογιστική ισορροπία, όπως αυτό εκτιμήθηκε από την Εθνική Αναλογιστική Αρχή. **[1ο τρίμηνο του 2012]**

Η ατομική σύνταξη θα υπολογίζεται με βάση (i) ένα θεωρητικό ποσοστό απόδοσης, το οποίο σχετίζεται με το ρυθμό αύξησης του μισθολογικού κόστους των ασφαλισμένων, (ii) ένα παράγοντα αειφορίας, ο οποίος αναπροσαρμόζει τις παροχές, ώστε να εξαλείφει αμέσως τυχόν μελλοντικές ανισορροπίες, αν αυτές προκύψουν. **[1ο τρίμηνο του 2012]**

Η Κυβέρνηση θα μειώσει τις ονομαστικές επικουρικές συντάξεις από τον Ιανουάριο του 2012, με σκοπό την εξάλειψη των ελλειμμάτων. Το νέο ενιαίο ταμείο εγκαθιστά, με οικονομικά αποδοτικό τρόπο, ένα μηχανογραφικό σύστημα ατομικών λογαριασμών συνταξιοδότησης. **[1ο τρίμηνο του 2012]**

Η Κυβέρνηση εντοπίζει τα ταμεία για τα οποία τα εφάπαξ ποσά που καταβλήθηκαν κατά τη συνταξιοδότηση δεν είναι εναρμονισμένα με τις εισφορές που καταβλήθηκαν, και αναπροσαρμόζει τις πληρωμές. **[1ο τρίμηνο του 2012]**

Η επιτροπή Υγείας η οποία συστάθηκε με το νόμο 3863/2010 θα εκπονήσει μια πρώτη τριμηνιαία έκθεση των δραστηριοτήτων της, με στόχο την αναθεώρηση των καθεστώτων αναπηρίας και τη μείωση των συντάξεων αναπηρίας σε όχι περισσότερο από το 10 τοις εκατό του συνολικού αριθμού των συντάξεων. **[1ο τρίμηνο του 2012]**

Η Τράπεζα της Ελλάδος δεσμεύεται να μην χορηγήσει συνταξιοδοτικά προνόμια στο προσωπικό της και να αναθεωρήσει τις βασικές παραμέτρους του συνταξιοδοτικού ταμείου της, έτσι ώστε αυτές να παραμείνουν εναρμονισμένες με αυτές του ΙΚΑ.

Η Κυβέρνηση θα διασφαλίσει ότι τα περιουσιακά στοιχεία της κοινωνικής ασφάλισης,

συμπεριλαμβανόμενης και της ρευστότητας που προκύπτει από τη συνεχιζόμενη ανταλλαγή χρέους, θα επενδύονται σε έντοκα γραμμάτια του Δημοσίου, καταθέσεις στο Υπουργείο Οικονομικών, ή οποιοδήποτε άλλο μέσο περιορίζει το δημόσιο χρέος.

2.8 Εκσυγχρονισμός του συστήματος υγείας

Η Κυβέρνηση εξακολουθεί να εφαρμόζει τη συνολική μεταρρύθμιση του συστήματος υγείας την οποία άρχισε το 2010, με στόχο να διατηρήσει τις δημόσιες δαπάνες για την υγεία στο ή κάτω του 6 τοις εκατό του ΑΕΠ, ενώ παράλληλα θα διατηρεί την καθολική πρόσβαση και θα βελτιώνει την ποιότητα της παρεχόμενης περίθαλψης. Τα μέτρα πολιτικής περιλαμβάνουν τη μείωση της κατακερματισμένης δομής διακυβέρνησης, την ενίσχυση και την ενοποίηση του δικτύου πρωτοβάθμιας περίθαλψης, τον εξορθολογισμό του νοσοκομειακού δικτύου, την ενίσχυση των κεντρικών προμηθειών και την ανάπτυξη μιας ισχυρής ικανότητας παρακολούθησης και αξιολόγησης και μιας ικανότητας ηλεκτρονικής υγείας (e-health).

Η Κυβέρνηση συνεχίζει τις προσπάθειες που ανέλαβε την περίοδο 2010-11 και εντείνει τα μέτρα για την επίτευξη οικονομικών κατά την αγορά (σε δεδουλευμένη βάση) εξωνοσοκομειακών φαρμάκων, περίπου 1 δισεκατομμυρίου ευρώ κατά **το 2012, σε σύγκριση με το 2011**. Αυτό θα συμβάλει στο στόχο η μέση δημοσία δαπάνη για εξωνοσοκομειακά φάρμακα να φθάσει το περίπου 1 τοις εκατό του ΑΕΠ (σύμφωνα με το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης) μέχρι το **τέλος του 2014**.

Ειδικότερα, εφαρμόζονται τα ακόλουθα μέτρα:

Διακυβέρνηση

Για την ενίσχυση της διακυβέρνησης του συστήματος υγείας, τη βελτίωση της συνοχής της πολιτικής της υγείας, τη μείωση του κατακερματισμού της αγοράς των υπηρεσιών υγείας και τη μείωση των διοικητικών δαπανών, η Κυβέρνηση συγκεντρώνει, επίσης, όλες τις σχετικές με την υγεία διαδικασίες και ευθύνες λήψης αποφάσεων (συμπεριλαμβανόμενων και των δαπανών μισθοδοσίας), υπό το Υπουργείο Υγείας, το αργότερο έως τον **Ιούνιο του 2012**. Προκειμένου να το πράξει, η Κυβέρνηση προετοιμάζει ένα σχέδιο και τις αναγκαίες νομοθετικές αλλαγές, μέχρι τα **τέλη Φεβρουαρίου 2012**. Ως μέρος αυτής της διαδικασίας συγκέντρωσης, όλα τα ασφαλιστικά ταμεία υγείας συγχωνεύονται στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ) και εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Υγείας. Ο ΕΟΠΥΥ αγοράζει υπηρεσίες, με οικονομικά αποδοτικό τρόπο, από τις μονάδες του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ) και ιδιωτικούς παρόχους, μέσω συμβάσεων. Όλοι οι άλλοι φορείς πρόνοιας / κοινωνικής αρωγής του Υπουργείου Υγείας μετακινούνται στο Υπουργείο Εργασίας, το αργότερο έως **τον Ιούνιο του 2012**.

Από τον **Ιανουάριο του 2013**, ο ΕΟΠΥΥ θα αγοράζει νοσοκομειακές υπηρεσίες με βάση προοπτικούς προϋπολογισμούς, μετά την εκπόνηση διαδικασιών κοστολόγησης ανά κατηγορία θεραπείας / παθολογίας (Κλειστά ενοποιημένα νοσήλια που περιλαμβάνουν πλήρη απορρόφηση κόστους).

Ως αποτέλεσμα της διαδικασίας συγκέντρωσης, ο ΕΟΠΥΥ εξορθολογίζει τον αριθμό των συμβάσεων με ιδιώτες ιατρούς, έτσι ώστε να μειωθεί η αναλογία ιατρών-ασθενών κοντά στον, πολύ χαμηλότερο, μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. [**2ο τρίμηνο του 2012**]

Οι εισφορές που καταβάλλονται από τα μέλη του ΟΓΑ εξισώνονται, σταδιακά, με εκείνες των υπόλοιπων μελών του ΕΟΠΥΥ, όπως προβλέπεται στη μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική στρατηγική. Η διαδικασία της εξίσωσης των εισφορών θα ολοκληρωθεί το **2013**.

Έλεγχος των φαρμακευτικών δαπανών

Για την επίτευξη μείωσης 1 δισεκατομμυρίου ευρώ στις εξωνοσοκομειακές φαρμακευτικές δαπάνες το 2012, η Κυβέρνηση θα εφαρμόσει, ταυτόχρονα, ένα σύνολο συνεκτικών πολιτικών οι οποίες θα περιλαμβάνουν αλλαγές στην τιμολόγηση, τη συνταγογράφηση και την αποζημίωση των φαρμάκων που θα ενισχύουν τη χρήση λιγότερο ακριβών φαρμάκων, θα ελέγχουν τη συνταγογράφηση και την κατανάλωση και θα διώκουν την ανάρμοστη συμπεριφορά και την

απάτη. Η Κυβέρνηση καθορίζει ένα συνεπές σύνολο κινήτρων και υποχρεώσεων για όλους τους συμμετέχοντες στην αλυσίδα εφοδιασμού φαρμάκων (συμπεριλαμβανόμενων και των παραγωγών, των χονδρεμπόρων, των φαρμακείων, των γιατρών και των ασθενών) με σκοπό την προώθηση της χρήσης γενόσημων φαρμάκων.

Η Κυβέρνηση θα αναθεωρήσει το σύστημα των συμμετοχών, με σκοπό να απαλλάξει από τη συμμετοχή ένα περιορισμένο, μόνο, αριθμό φαρμάκων, τα οποία σχετίζονται με συγκεκριμένες θεραπευτικές αγωγές. **[1ο τρίμηνο του 2012]**

Οι τιμές των φαρμάκων

Η Κυβέρνηση συνεχίζει να επικαιροποιεί, σε τριμηνιαία βάση, ολόκληρη τη λίστα τιμών των φαρμάκων που κυκλοφορούν στην αγορά, κάνοντας χρήση του νέου μηχανισμού τιμολόγησης που βασίζεται στις τρεις χώρες της ΕΕ με τις χαμηλότερες τιμές. **[TPIM. 1 – 2012].**

Η Κυβέρνηση εισάγει έναν αυτόματο μηχανισμό έμμεσης επανείσπραξης (τριμηνιαίο rebate) επί του κύκλου εργασιών των φαρμακευτικών παραγωγών, ο οποίος εγγυάται ότι η εξωνοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη δεν υπερβαίνει τα όρια του προϋπολογισμού. **[TPIM. 1 – 2012].**

Ξεκινώντας από το **TPIM. 1 – 2012**, τα περιθώρια κέρδους των φαρμακείων αναπροσαρμόζονται και εισάγεται το φθίνον περιθώριο κέρδους – δηλ. ένα μειούμενο ποσοστό σε συνδυασμό με ένα εφάπαξ ποσό ύψους 30 ευρώ για τα πιο ακριβά φάρμακα (άνω των 200 ευρώ) – με στόχο τη μείωση του συνολικού περιθωρίου κέρδους σε κάτω από 15 τοις εκατό.

Η Κυβέρνηση συντάσσει μία έκθεση υλοποίησης σχετικά με την επίπτωση των νέων περιθωρίων κέρδους έως το **TPIM. 1 – 2013**. Εάν φανεί ότι το νέο αυτό μοντέλο για τον υπολογισμό των περιθωρίων κέρδους δεν επιτυγχάνει το αναμενόμενο αποτέλεσμα, τότε το φθίνον περιθώριο κέρδους θα αναθεωρηθεί εκ νέου.

Ξεκινώντας από το **TPIM. 1 – 2012**, τα περιθώρια κέρδους των χονδρεμπόρων μειώνονται προκειμένου να συγκλίνουν στο ανώτερο όριο του 5 τοις εκατό.

Συνταγογράφηση και παρακολούθηση

Η Κυβέρνηση

- λαμβάνει περαιτέρω μέτρα για την επέκταση, με οικονομικά αποδοτικό τρόπο, της τρέχουσας ηλεκτρονικής συνταγογράφησης σε όλους τους ιατρούς, κέντρα υγείας και νοσοκομεία. Η ηλεκτρονική συνταγογράφηση γίνεται υποχρεωτική και πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον το 90 τοις εκατό όλων των ιατρικών πράξεων που καλύπτονται από τα δημόσια ταμεία (φάρμακα, παραπομπές, διαγνωστικές εξετάσεις, χειρουργικές επεμβάσεις), τόσο στα νοσοκομεία του ΕΣΥ όσο και στους παρόχους που είναι συμβεβλημένοι με τον ΕΟΠΥΥ και τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης **[TPIM. 1 – 2012]**
- εισάγει ένα προσωρινό και οικονομικά αποδοτικό μηχανισμό (έως ότου όλοι οι ιατροί να είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν το σύστημα της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης) ο οποίος επιτρέπει την άμεση και συνεχή παρακολούθηση και εντοπισμό όλων των συνταγών που δεν καλύπτονται από το σύστημα της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης. Ο μηχανισμός αυτός θα κάνει χρήση της διαδικτυακής εφαρμογής ηλεκτρονικής συνταγογράφησης που έχει δημιουργηθεί από την ΗΔΙΚΑ, η οποία επιτρέπει στα φαρμακεία να καταχωρούν ηλεκτρονικά τις χειρόγραφες συνταγές από συγκεκριμένο ιατρό προς συγκεκριμένο ασθενή. Για τα φάρμακα που πρόκειται να αποζημιωθούν από τον ΕΟΠΥΥ (και άλλα ταμεία), τα φαρμακεία πρέπει να καταχωρούν στη διαδικτυακή εφαρμογή όλες τις χειρόγραφες συνταγές. Για την υπηρεσία αυτή, οι ιατροί που
- συνταγογραφούν χειρόγραφα θα χρεώνονται με μία μηνιαία διαχειριστική αμοιβή από τον ΕΟΠΥΥ, προς αποζημίωση των φαρμακείων. Η εισαγωγή του προσωρινού αυτού μηχανισμού θα διασφαλίσει την ηλεκτρονική καταχώρηση όλων των συνταγών, κάτι που θα επιτρέψει την πλήρη και συνεχή παρακολούθηση της συνταγογραφικής δραστηριότητας των ιατρών αλλά και τη συμμόρφωσή τους με τις κατευθυντήριες οδηγίες για τη συνταγογράφηση. **[Φεβρουάριος 2012]**
- συνεχίζει να δημοσιεύει κατευθυντήριες οδηγίες / πρωτόκολλα συνταγογράφησης για τους ιατρούς. Ξεκινώντας με τις κατευθυντήριες οδηγίες για τα πιο ακριβά και/ή

περισσότερο χρησιμοποιούμενα φάρμακα, η κυβέρνηση καθιστά υποχρεωτικό για τους ιατρούς να ακολουθούν συγκεκριμένες κατευθυντήριες οδηγίες για τη συνταγογράφηση. Οι κατευθυντήριες οδηγίες / πρωτόκολλα συνταγογράφησης ορίζονται από τον ΕΟΦ με βάση τις διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες για τη συνταγογράφηση, προκειμένου να διασφαλιστεί η οικονομικά αποδοτική χρήση των φαρμάκων, και καθίστανται επί της ουσίας δεσμευτικές. **[TRIM. 1 – 2012]**

- υλοποιεί την εφαρμογή των κατευθυντηρίων οδηγιών για τη συνταγογράφηση και μέσω του συστήματος ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, αποθαρρύνοντας έτσι τις αδικαιολόγητες συνταγογραφήσεις των πλέον ακριβών φαρμάκων και διαγνωστικών διαδικασιών. **[TRIM. 1 – 2012]**
- καταρτίζει (Υπουργείο Υγείας και ΕΟΠΥΥ μαζί με τα υπόλοιπα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης, έως ότου ενοποιηθούν) αναλυτικές μηνιαίες ελεγκτικές αναφορές για τη χρήση της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης από τα νοσοκομεία του ΕΣΥ και τους παρόχους που είναι συμβεβλημένοι με τον ΕΟΠΥΥ και τα υπόλοιπα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης (έως ότου ενοποιηθούν). Οι αναφορές αυτές κοινοποιούνται στους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της ΕΚΤ και του ΔΝΤ. **[TRIM. 1 – 2012]**
- υλοποιεί (Υπουργείο Υγείας και ΕΟΠΥΥ μαζί με τα υπόλοιπα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης, έως ότου ενοποιηθούν) ένα αποτελεσματικό σύστημα παρακολούθησης της συνταγογραφικής δραστηριότητας. Καθιερώνεται μία διαδικασία για την τακτική αξιολόγηση των στοιχείων που λαμβάνονται από το σύστημα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης. **[TRIM. 2 – 2012]**
- καταρτίζει τακτικές εκθέσεις, τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση, για τη φαρμακευτική συνταγογράφηση και δαπάνη, στις οποίες περιλαμβάνονται στοιχεία σχετικά με τις ποσότητες και την αξία των φαρμάκων, τη χρήση των γενόσημων και εκτός πατέντας (off-patent) φαρμάκων, καθώς και με το ποσό επανείσπραξης (rebate) που εισπράττεται από τα φαρμακεία και τις φαρμακευτικές εταιρείες. Οι εκθέσεις αυτές κοινοποιούνται στους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της ΕΚΤ και του ΔΝΤ. **[TRIM. 1 – 2012]**
- παρέχει ενημέρωση και προειδοποιήσεις σε κάθε ιατρό σχετικά με τη συνταγογραφική του δραστηριότητα, όταν παρατηρείται συνταγογράφηση άνω του μέσου όρου των συγκρίσιμων ιατρών (τόσο στα νοσοκομεία του ΕΣΥ όσο και τους αυτούς που είναι συμβεβλημένοι με τον ΕΟΠΥΥ και τα υπόλοιπα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης, έως ότου ενοποιηθούν), καθώς και όταν παραβαίνει τις κατευθυντήριες οδηγίες για τη συνταγογράφηση. Τα εν λόγω ενημερωτικά στοιχεία παρέχονται τουλάχιστον κάθε μήνα, ενώ δημοσιεύεται και μία ετήσια έκθεση που καλύπτει: 1) τις ποσότητες και αξίες των συνταγών του κάθε ιατρού, τόσο σε σύγκριση με τους ομοταγείς του, όσο και με τις κατευθυντήριες οδηγίες για τη συνταγογράφηση, 2) τη συνταγογράφηση του κάθε ιατρού για γενόσημα φάρμακα, έναντι των πρωτοτύπων και εντός πατέντας φαρμάκων, και 3) τη συνταγογράφηση των αντιβιοτικών. **[TRIM. 2 – 2012]**
- επιβάλλει κυρώσεις και πρόστιμα μετά την αξιολόγηση και αναφορά αντιδεοντολογικών συμπεριφορών και σύγκρουσης συμφερόντων κατά τη συνταγογράφηση, καθώς και μη συμμόρφωσης με τις κατευθυντήριες οδηγίες του ΕΟΦ για τη συνταγογράφηση. Συνεχής ή επαναλαμβανόμενη μη συμμόρφωση με τους κανόνες για τη συνταγογράφηση, οδηγεί στην καταγγελία της σύμβασης μεταξύ ιατρού και ΕΟΠΥΥ καθώς και στην οριστική απώλεια του δικαιώματος του ιατρού να συνταγογραφεί στο μέλλον φάρμακα που αποζημιώνονται από το κράτος / τον ΕΟΠΥΥ. **[TRIM. 1-2012]**
- επικαιροποιεί συνεχώς τη θετική λίστα των αποζημιούμενων φαρμάκων, κάνοντας χρήση του συστήματος αναφοράς τιμών που έχει αναπτυχθεί από τον ΕΟΦ. **[TRIM. 1-2012]**
- επιλέγει έναν αριθμό από τα πλέον ακριβά φάρμακα που πωλούνται σήμερα στα φαρμακεία, τα οποία θα πωλούνται πλέον στα νοσοκομεία ή τα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ, ώστε να μειωθεί η δαπάνη μέσω της εξάλειψης του κόστους που προέρχεται από τα περιθώρια εξωνοσοκομειακής διανομής και να επιτραπεί ο αυστηρός έλεγχος των ασθενών στους οποίους χορηγούνται τα φάρμακα. **[TRIM. 1 – 2012].**

Εάν η μηνιαία παρακολούθηση της δαπάνης δείξει ότι η μείωση των φαρμακευτικών δαπανών δεν παράγει τα αναμενόμενα αποτελέσματα, θα πρέπει άμεσα να ληφθούν πρόσθετα μέτρα ώστε η φαρμακευτική κατανάλωση να διατηρηθεί υπό έλεγχο. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν τον προϋπολογισμό συνταγογράφησης για κάθε ιατρό, το στόχο του μέσου κόστους συνταγογράφησης ανά ασθενή και, εάν χρειαστεί, οριζόντιες περαιτέρω περικοπές τιμών και περιθωρίων κέρδους και αυξήσεις των συμμετοχών. **[TRIM. 2-2012].**

Σε συμμόρφωση με τους κανόνες της ΕΕ περί προμηθειών, η Κυβέρνηση διεξάγει τις απαραίτητες διαγωνιστικές διαδικασίες για την υλοποίηση ενός σφαιρικού και ενιαίου πληροφοριακού συστήματος υγειονομικής περιθάλψης (ηλεκτρονικό σύστημα υγείας). [TPIM. 1 – 2012]

Αυξανόμενη χρήση των γενόσημων φαρμάκων

Ταυτόχρονα, υιοθετείται μία συνολική σειρά μέτρων για την προώθηση της χρήσης των γενόσημων και φθηνότερων φαρμάκων. Ο στόχος των μέτρων αυτών είναι να αυξηθεί βαθμιαία και ουσιαστικά το μερίδιο των γενόσημων φαρμάκων έως 35% του συνολικού όγκου των φαρμάκων που πωλούνται από τα φαρμακεία έως το τέλος του 2012, και έως 60% έως το τέλος του 2013. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω:

- της μείωσης της μέγιστης τιμής του γενόσημου στο 40% της τιμής του πρωτότυπου εντός πατέντας φαρμάκου με την ίδια δραστική ουσία, τη στιγμή λήξης της πατέντας του. Η τιμή αυτή ορίζεται ως μέγιστη. Οι παρασκευαστές μπορούν να προσφέρουν χαμηλότερες τιμές, επιτρέποντας έτσι αυξημένο ανταγωνισμό στην αγορά. [TPIM. 1-2012]
- της αυτόματης μείωσης των τιμών των πρωτότυπων φαρμάκων, μόλις λήξει η πατέντα τους (επώνυμα φάρμακα εκτός πατέντας) στο μέγιστο του 50% της τιμής που έχουν τη στιγμή που λήγει η πατέντα τους. Οι παρασκευαστές μπορούν να προσφέρουν χαμηλότερες τιμές, επιτρέποντας έτσι αυξημένο ανταγωνισμό στην αγορά. [TPIM. 1-2012]
- της δημιουργίας δυναμικού ανταγωνισμού στην αγορά για τα γενόσημα φάρμακα, μέσω της μείωσης της τιμής κάθε γενόσημου που ακολουθεί, τουλάχιστον κατά 10% επί της μέγιστης τιμής. [TPIM. 4 – 2012]
- της σύνδεσης χαμηλότερου ποσοστού συμμετοχής με τα γενόσημα φάρμακα που έχουν σημαντικά χαμηλότερη τιμή από την τιμή αναφοράς για αποζημίωση (χαμηλότερη του 40% της τιμής αναφοράς), με βάση την εμπειρία άλλων χωρών της ΕΕ, καθώς και της ουσιαστικής αύξησης της συμμετοχής στα ακριβότερα φάρμακα της κατηγορίας αναφοράς και στα νέα μόρια. [TPIM. 1-2012]
- της δυνατότητας αποζημίωσης των πρόσφατα πατενταρισμένων φαρμάκων (δηλ. των νέων μορίων) μόνο εφόσον τουλάχιστον τα 2/3 των χωρών της ΕΕ ήδη τα αποζημιώνουν και στη βάση της κατάλληλης αξιολόγησης της αποδοτικότητάς τους από πλευράς κόστους, που έχει γίνει σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες. [TPIM. 1-2012]
- της εξαίρεσης από τη λίστα των αποζημιούμενων φαρμάκων, εκείνων που δεν είναι αποτελεσματικά ή αποδοτικά από πλευράς κόστους, με βάση την εμπειρία άλλων χωρών. [TPIM. 1-2012]
- της επιβολής της υποχρέωσης στους ιατρούς να συνταγογραφούν με τη διεθνή επιστημονική ονομασία της δραστικής ουσίας και όχι με την εμπορική ονομασία. [TPIM.1-2012]
- της επιβολής της υποκατάστασης των συνταγογραφούμενων φαρμάκων με το χαμηλότερης τιμής προϊόν της ίδιας δραστικής ουσίας στην κατηγορία αναφοράς από τα φαρμακεία (υποχρεωτική «υποκατάσταση με γενόσημα»). [TPIM. 1-2012]

Η Κυβέρνηση λαμβάνει περαιτέρω μέτρα ώστε να διασφαλιστεί ότι τουλάχιστον το 40% της ποσότητας των φαρμάκων που χρησιμοποιούνται από τα δημόσια νοσοκομεία αποτελείται από γενόσημα με τιμή χαμηλότερη από αυτή των παρόμοιων πρωτότυπων προϊόντων και εκτός πατέντας φαρμάκων. Αυτό θα πρέπει να επιτευχθεί πιο συγκεκριμένα, καθιστώντας υποχρεωτικό για όλα τα δημόσια νοσοκομεία να προμηθεύονται τα φαρμακευτικά προϊόντα ανά δραστική ουσία, κάνοντας χρήση των κεντρικών διαγωνιστικών διαδικασιών που αναπτύσσονται από την ΕΠΥ και υπαγορεύοντας τη συμμόρφωση με τα θεραπευτικά πρωτόκολλα και τις κατευθυντήριες οδηγίες για τη συνταγογράφηση. [TPIM. 2-2012]

Η Κυβέρνηση, οι φαρμακευτικές εταιρείες και οι ιατροί υιοθετούν ένα κώδικα δεοντολογίας (κανόνες και πρότυπα ηθικής) που διέπει τις σχέσεις μεταξύ φαρμακοβιομηχανίας, ιατρών, ασθενών, φαρμακείων και λοιπών ενδιαφερόμενων μερών. Ο κώδικας αυτός θα επιβάλλει κατευθυντήριες οδηγίες και περιορισμούς στις προωθητικές δραστηριότητες των εκπροσώπων της φαρμακοβιομηχανίας και θα απαγορεύει κάθε άμεση (χρηματική και μη χρηματική) χορηγία συγκεκριμένων ιατρών (η χορηγία θα πρέπει να παρέχεται μέσω ενιαίας και διαφανούς μεθόδου), βάσει της διεθνούς ορθής πρακτικής. [TPIM. 1-2012]

Η Κυβέρνηση απλοποιεί τις διοικητικές και νομικές διαδικασίες, ευθυγραμμισμένες με τα νομικά πλαίσια της ΕΕ, για την επιτάχυνση της εισαγωγής στην αγορά φθηνότερων γενόσημων φαρμάκων. [TRIM. 2-2012]

Τιμολόγηση και χρήση διαγνωστικών υπηρεσιών

Οι τιμές για τις διαγνωστικές υπηρεσίες που παρέχονται από συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους αναθεωρούνται με στόχο τη μείωση των σχετικών δαπανών κατά 45 εκ. ευρώ εντός του 2012. [TRIM. 1-2012]

Η κυβέρνηση ξεκινά να δημοσιεύει τριμηνιαίες εκθέσεις για τη συνταγογράφηση και δαπάνη των διαγνωστικών εξετάσεων. [TRIM. 1-2012]

Παροχή υπηρεσιών ΕΣΥ

Το σχέδιο για την αναδιοργάνωση και αναδιάρθρωση υλοποιείται βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα με στόχο να μειωθούν οι υφιστάμενες ανεπάρκειες, να αξιοποιηθούν οι οικονομίες κλίμακας και έκτασης και να βελτιωθεί η ποιότητα φροντίδας προς τους ασθενείς. Ο στόχος είναι να μειωθούν περαιτέρω τα λειτουργικά έξοδα των νοσοκομείων κατά 8% εντός του 2012. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω:

- της αύξησης της κινητικότητας του προσωπικού υγείας (περιλαμβανομένων των ιατρών) εντός και μεταξύ ιδρυμάτων και υγειονομικών περιφερειών,
- της προσαρμογής της παροχής υπηρεσιών από τα δημόσια νοσοκομεία εντός και μεταξύ νοσοκομείων που βρίσκονται στην ίδια περιοχή και υγειονομική περιφέρεια,
- της αναθεώρησης των δραστηριοτήτων των μικρών νοσοκομείων προς την κατεύθυνση της εξειδίκευσης σε τομείς όπως η αποκατάσταση, η αντιμετώπιση καρκινοπαθών ή ασθενών τελικού σταδίου, όπου χρειάζεται,
- της αναθεώρησης των δομών επειγόντων περιστατικών και εφημεριών,
- της βελτιστοποίησης και εξισορρόπησης της κατανομής των πόρων βαρέως ιατρικού εξοπλισμού (π.χ. τομογράφων, εγκαταστάσεων ακτινοθεραπείας κλπ) ανάλογα με τις ανάγκες.

Η πρώτη ετήσια έκθεση για τη σύγκριση της απόδοσης των νοσοκομείων βάσει της καθορισμένης σειράς των δεικτών συγκριτικής προτυποποίησης (benchmarking indicators) θα δημοσιευθεί έως το τέλος Μαρτίου 2012.

Αμοιβές και διαχείριση ανθρώπινων πόρων στον τομέα της υγείας

Η Κυβέρνηση επικαιροποιεί την υφιστάμενη έκθεση για τους ανθρώπινους πόρους που εκπονήθηκε από το Υπουργείο Υγείας για την παρουσίαση της διάρθρωσης του προσωπικού ανά ειδικότητα. Η εν λόγω έκθεση θα επικαιροποιείται ετησίως και θα χρησιμοποιείται ως εργαλείο για το σχεδιασμό των ανθρώπινων πόρων. Η έκθεση του 2012 θα παρουσιάζει επίσης σχέδια για την κατανομή και επιμόρφωση των ανθρώπινων πόρων για το διάστημα έως το 2013. Θα δίνει ακόμη οδηγίες για το σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης, ενώ θα ορίσει ένα σχέδιο για την ανακατανομή του εξειδικευμένου και υποστηρικτικού προσωπικού εντός του ΕΣΥ με ιδιαίτερη έμφαση στην κατάρτιση και διατήρηση των επαγγελματιών πρωτοβάθμιας φροντίδας και των νοσηλευτών. [TRIM. 3-2012]

Το αναθεωρημένο σύστημα πληρωμών που χρησιμοποιείται από τον ΕΟΠΥΥ για τη σύναψη συμβάσεων με ιατρούς, και η βελτίωση της αποτελεσματικότητας από την αξιοποίηση του προσωπικού (περιλαμβανομένης της μείωσης του κόστους των υπερωριών) θα οδηγήσουν σε εξοικονόμηση τουλάχιστον 100 εκ. ευρώ στο συνολικό κόστος κοινωνικής ασφάλισης που συνδέεται με τους μισθούς και τις αμοιβές των ιατρών το 2012. [TRIM. 4 – 2012]

Λογιστική και έλεγχος

Τοποθετούνται εσωτερικοί ελεγκτές σε όλα τα νοσοκομεία και όλα τα νοσοκομεία καθιερώνουν τα μητρώα ανάληψης δεσμεύσεων. [TRIM. 1-2012]

Έως το **τέλος Μαρτίου 2012**, η Κυβέρνηση δημοσιεύει τη μηνιαία έκθεση με ανάλυση και περιγραφή λεπτομερών στοιχείων για τη δαπάνη στον τομέα της υγείας από όλα τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης, με χρονικό περιθώριο τριών εβδομάδων μετά το τέλος του αντίστοιχου

μήνα. Η εν λόγω έκθεση θα καθιστά δυνατή τη λεπτομερή παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, περιλαμβάνοντας τόσο τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί για τις δαπάνες / αγορές (σε δεδουλευμένη βάση) όσο και τις πραγματικές πληρωμές (σε ταμειακή βάση). Η έκθεση επίσης (1) θα περιγράφει την απόδοση των οργανισμών ως προς την εκτέλεση του προϋπολογισμού και τη συσσώρευση καθυστερούμενων καταβολών, (2) θα επισημαίνει όσους αθετούν τις υποχρεώσεις τους, και (3) θα συστήνει επανορθωτικές ενέργειες που πρέπει να αναληφθούν. **[TPIM. 1-2012]**

Ο ΕΟΠΥΥ και τα υπόλοιπα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης (έως ότου ενοποιηθούν) ξεκινούν να δημοσιεύουν μία ετήσια έκθεση για τη συνταγογράφηση των φαρμάκων. Η ετήσια έκθεση και οι επί μέρους εκθέσεις συνταγογράφησης αναλύουν τη συνταγογραφική δραστηριότητα με ιδιαίτερη αναφορά στα πλέον ακριβά και πλέον χρησιμοποιούμενα φάρμακα. **[TPIM. 1-2012]**

Μηχανογράφηση νοσοκομείων και σύστημα παρακολούθησης

Οι απαραίτητες διαγωνιστικές διαδικασίες διεξάγονται από την ΗΔΙΚΑ για την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου και ενοποιημένου συστήματος των πληροφοριακών συστημάτων των νοσοκομείων. **[TPIM. 1-2012]**

Κατά τη διάρκεια του 2012, λαμβάνονται περαιτέρω μέτρα για τη βελτίωση της λογιστικής παρακολούθησης και τήρησης των λογαριασμών για τα ιατρικά υλικά και τα συστήματα τιμολόγησης, μέσω:

- της εισαγωγής συστημάτων αναλυτικής λογιστικής κόστους και της τακτικής ετήσιας δημοσίευσης ισολογισμού από όλα τα νοσοκομεία. **[TPIM. 2-2012]**
- του υπολογισμού των αποθεμάτων και ροών των ιατρικών υλικών σε όλα τα νοσοκομεία, με τη χρήση του ενιαίου συστήματος κωδικοποίησης για τα ιατρικά υλικά που έχει αναπτυχθεί από την Επιτροπή Προμηθειών Υγείας (ΕΠΥ) και το Ερευνητικό Κέντρο Βιολογικών Υλικών (ΕΚΕΒΥΛ) με σκοπό την προμήθεια των ιατρικών υλικών. **[TPIM. 1-2012]**
- της άμεσης τιμολόγησης των συνολικών εξόδων θεραπείας (περιλαμβανομένων των δαπανών μισθοδοσίας προσωπικού) – δηλ. το αργότερο εντός 2 μηνών, προς άλλες χώρες της ΕΕ και ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, για τη θεραπεία αλλοδαπών / κατοίκων εξωτερικού. **[TPIM. 2-2012]**
- της υλοποίησης της είσπραξης των συμμετοχών και της εφαρμογής μηχανισμών που καταπολεμούν τη διαφθορά και εξαλείφουν το φαινόμενο των «ανεπίσημων» πληρωμών στα νοσοκομεία. **[TPIM. 2-2012]**

Η ΕΛΣΤΑΤ ξεκινά να δίνει στοιχεία για τις δαπάνες, σε ευθυγράμμιση με τις βάσεις δεδομένων της Eurostat, του ΟΟΣΑ και του Π.Ο.Υ., δηλ. με το Σύστημα Λογαριασμών Υγείας (από κοινού άσκηση συλλογής ερωτηματολογίων). **[TPIM. 1-2012]**

Το πρόγραμμα της μηχανογράφησης των νοσοκομείων δίνει τη δυνατότητα μέτρησης των οικονομικών δεδομένων και των στοιχείων ιατρικών πράξεων σε νοσοκομεία και κέντρα υγείας. Επίσης, ο Υπουργός Υγείας ορίζει μία σειρά δεδομένων που δεν σχετίζονται με τις δαπάνες (π.χ. δείκτες ιατρικών πράξεων) σε ευθυγράμμιση με τις βάσεις δεδομένων υγείας της Eurostat, του ΟΟΣΑ και του Π.Ο.Υ., τα οποία λαμβάνουν υπόψη τη μελλοντική εξάπλωση των ΚΕΝ - DRG (ομοιογενών διαγνωστικών κατηγοριών) στα νοσοκομεία. **[TPIM. 1-2012]** Το πρόγραμμα της μηχανογράφησης των νοσοκομείων θα συνεχίσει την ανάπτυξη ενός συστήματος ηλεκτρονικών ιατρικών αρχείων για τους ασθενείς. **[TPIM. 3-2012]**

Σε όλα τα νοσοκομεία του ΕΣΥ, η Κυβέρνηση εφαρμόζει πιλοτικά ένα πρόγραμμα Κλειστών Ενοποιημένων Νοσηλείων ΚΕΝ - DRG (ομοιογενών διαγνωστικών ομάδων), με στόχο την ανάπτυξη ενός σύγχρονου συστήματος κοστολόγησης στα νοσοκομεία για τη σύναψη συμβάσεων (με βάση μελλοντικές συμβάσεις-πακέτα μεταξύ του ΕΟΠΥΥ και του ΕΣΥ). Προς υποστήριξη της ανάπτυξης των ΚΕΝ - DRG, η κυβέρνηση αναπτύσσει κλινικές κατευθυντήριες οδηγίες και αξιολογεί υφιστάμενα διεθνή παραδείγματα προγραμμάτων ΚΕΝ - DRG, εξετάζοντας ιδιαίτερα τις παρατηρήσεις για την κοστολόγηση των ΚΕΝ - DRG και την αναλογικότητα των τιμολογίων που βασίζονται σε αυτά. Τα συστήματα ΚΕΝ - DRG περιλαμβάνουν την αναλυτική καταχώρηση για τα έξοδα του προσωπικού. **[TPIM. 3-2012]**

Θα γίνει μία ανάλυση για τον τρόπο με τον οποίο τα λογιστικά προγράμματα των νοσοκομείων ενσωματώνουν τα DRG σε επίπεδο νοσοκομείου εν όψει της μελλοντικής αναφοράς κόστους με βάση τις ιατρικές πράξεις και του προϋπολογισμού πληρωμών βάσει προοπτικής δαπάνης για τα νοσοκομεία. [TRIM. 3-2012]

Κεντρική διαχείριση προμηθειών

Η κυβέρνηση συνεχίζει την κεντρική διαχείριση των προμηθειών μέσω της ΕΠΥ και την περιφερειακή διαχείρισή τους μέσω των Περιφερειακών Αρχών Υγείας, με στόχο την ουσιαστική αύξηση του αριθμού των δαπανών, και συνεπώς του μεριδίου των δαπανών, που καλύπτονται από τις κεντρικές διαγωνιστικές διαδικασίες. [TRIM. 4-2012]

Η ΕΠΥ θα αναλάβει μία σημαντική προσπάθεια για να αξιοποιήσει τις διαγωνιστικές διαδικασίες για τις συμβάσεις-πλαίσιο που αφορούν στα πλέον ακριβά φάρμακα που χρησιμοποιούνται εξωνοσοκομειακά, ώστε να μειωθεί σημαντικά η τιμή που πληρώνεται από τον ΕΟΠΥΥ. [TRIM. 4-2012]

Η Κυβέρνηση καθιερώνει μηχανισμό παρακολούθησης των προμηθειών. [TRIM. 1-2012]

Ανεξάρτητη ομάδα κρούσης από εμπειρογνώμονες πολιτικής υγείας

Η Ανεξάρτητη Ομάδα Εμπειρογνώμωνων Πολιτικής Υγείας, πλέον συσταθείσα ως συμβουλευτική ομάδα, καταρτίζει μία ετήσια έκθεση για την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων. [TRIM. 4-2012]

3. ΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Αξιολόγηση κεφαλαιακών αναγκών

Όλες οι τράπεζες θα πρέπει να επιτύχουν ένα δείκτη βασικών πρωτοβάθμιων κεφαλαίων (core tier 1 capital ratio) στο 9% έως το **TPIM. 3-2012**, φθάνοντας το 10% εντός του **TPIM. 2-2013**. Η Τράπεζα της Ελλάδας, με την υποστήριξη εξωτερικών συμβούλων, θα αναλάβει τη συνολική αξιολόγηση των κεφαλαιακών αναγκών των **τραπεζών πριν την εκταμίευση**. Η αξιολόγηση αυτή θα βασιστεί σε άσκηση προσομοίωσης κατάστασης κρίσης (stress-test) η οποία θα δομηθεί, μεταξύ άλλων, βάσει των αποτελεσμάτων από τη διαγνωστική άσκηση της BlackRock για τα δάνεια, της επίπτωσης του PSI, και των επιχειρηματικών σχεδίων που έχουν υποβάλει οι τράπεζες. Επίσης, οι κεφαλαιακές ανάγκες των τραπεζών θα προσδιοριστούν με βάση την απαίτηση να διατηρηθεί ο δείκτης βασικών πρωτοβάθμιων κεφαλαίων στο 7% υπό τριετές ακραίο δυσμενές σενάριο (απαιτήσεις πυλώνα II. Με βάση τις εν λόγω κεφαλαιακές ανάγκες που θα διαπιστωθούν από την Τράπεζα της Ελλάδας, οι τράπεζες θα αναθεωρήσουν τα επιχειρηματικά τους σχέδια και θα υποβάλουν σχέδια αύξησης των κεφαλαίων έως το **TPIM. 1-2012**.

Θα διεξαχθεί μία στρατηγική αξιολόγηση του τραπεζικού τομέα. Σε διαβούλευση με τους εκπροσώπους της Επιτροπής, της ΕΚΤ και του ΔΝΤ, η Τράπεζα της Ελλάδας θα διεξάγει μία εκτενή και αυστηρή αξιολόγηση κάθε τράπεζας, κάνοντας χρήση μίας σειράς ποσοτικών και ποιοτικών κριτηρίων. Τα κριτήρια θα περιλαμβάνουν, σε μη εξαντλητικούς όρους: την οικονομική ευρωστία των μετόχων και την προθυμία τους να εισφέρουν νέα κεφάλαια, την ποιότητα της διοίκησης και τα συστήματα διαχείρισης κινδύνου, τα μεγέθη τους για κεφάλαια, ρευστότητα και κερδοφορία (προσανατολισμένες προς το μέλλον αλλά και λαμβάνοντας πληροφορίες από το παρελθόν) την ποιότητα της ταξινόμησης των κινδύνων τους από την Τράπεζα της Ελλάδας και το βιώσιμο επιχειρηματικό τους μοντέλο. Η αξιολόγηση θα ολοκληρωθεί το **TPIM. 1-2012**.

Βάσει της συνεχιζόμενης δουλειάς που έχει ανατεθεί στον εξωτερικό ελεγκτικό οίκο, θα ολοκληρωθεί μία μελέτη **πριν την εκταμίευση** σχετικά με το πώς θα αντιμετωπιστεί η ΑΤΕ. Η μελέτη θα καταδεικνύει τους νομικούς, επιχειρησιακούς και οικονομικούς τομείς των διαφόρων λύσεων και θα παραθέτει τα αντίστοιχα κόστη.

Ανακεφαλαιοποίηση και ενέργειες εξυγίανσης

Οι τράπεζες θα έχουν το χρόνο για να αντλήσουν κεφάλαια από την αγορά. Βάσει της αξιολόγησης της βιωσιμότητάς τους και των σχεδίων τους για άντληση κεφαλαίων, έως το **τέλος Απριλίου 2012**, η Τράπεζα της Ελλάδας θα κοινοποιήσει στις τράπεζες συγκεκριμένες προθεσμίες για την άντληση κεφαλαίων από την αγορά. Οι προθεσμίες για την άντληση κεφαλαίων θα οριστούν για κάθε τράπεζα, ανά περίπτωση, με μέγιστη διάρκεια έως το **TPIM. 3-2012**, λαμβάνοντας υπόψη το κανονιστικό πλαίσιο και τις απαιτήσεις που ορίζονται από την Ελληνική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Οι τράπεζες που υποβάλουν βιώσιμα σχέδια άντλησης κεφαλαίων θα έχουν την ευκαιρία να αιτηθούν και να λάβουν δημόσια στήριξη, κατά τρόπο που διατηρεί τα κίνητρα του ιδιωτικού τομέα για την εισφορά κεφαλαίων και ελαχιστοποιεί έτσι το βάρος προς τους φορολογούμενους. Πιο συγκεκριμένα, οι τράπεζες θα είναι σε θέση να έχουν πρόσβαση σε κεφάλαια από το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) μέσω κοινών μετοχών και υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολόγων.

Η Κυβέρνηση θα διασφαλίσει ότι οι Ελληνικές τράπεζες έχουν επιχειρηματική αυτονομία τόσο de jure όσο και de facto. Τα δικαιώματα ψήφου του ΕΤΧΣ για τις κοινές μετοχές που κατέχει θα είναι αυστηρά περιορισμένα σε συγκεκριμένες στρατηγικές αποφάσεις (εκτός εάν η ιδιωτική συμμετοχή στη μορφή των κοινών μετοχών είναι μικρότερη από ένα δεδομένο ελάχιστο ποσοστό των ολικών κεφαλαιακών αναγκών της τράπεζας).

Το ποσοστό αυτό θα οριστεί στον τροποποιημένο νόμο περί του ΕΤΧΣ. Οι μετοχές και/ή τα δικαιώματα ψήφου που αποκτώνται από το ΕΤΧΣ δεν θα μεταβιβάζονται ή πωλούνται σε κανένα άλλο κρατικό φορέα με καμία μορφή. Στους ιδιώτες μετόχους θα παρέχονται κίνητρα για να αγοράσουν τις μετοχές που ανήκουν στο ΕΤΧΣ. Υπουργική απόφαση η οποία θα συμφωνηθεί με τους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της ΕΚΤ και του ΔΝΤ θα δώσει τις τεχνικές

λεπτομέρειες του πλαισίου για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, ενσωματώνοντας τις εν λόγω αρχές, έως το **ΤΡΙΜ. 1-2012**.

Οι τράπεζες που δεν υποβάλουν βιώσιμα σχέδια άντλησης κεφαλαίων και/ή που δεν αντλούν τα κεφάλαια που χρειάζονται για να καλύψουν τις κανονιστικές απαιτήσεις εντός της προθεσμίας που έχει θέσει η Τράπεζα της Ελλάδας θα εξυγιανθούν κατά ομαλό τρόπο και με το ελάχιστο κόστος για το Κράτος, κατά τρόπο που διασφαλίζει τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και ο οποίος ακολουθεί το συνολικό στρατηγικό σχεδιασμό για την εξυγίανση των στοιχείων του τραπεζικού συστήματος. Οι επιλογές της εξυγίανσης περιλαμβάνουν τα εργαλεία που διατίθενται από το νόμο όπως, μεταξύ άλλων, αγορά και ανάληψη (εντολή μεταβίβασης), μεταβατικό πιστωτικό ίδρυμα και ομαλή διάλυση.

Για να διασφαλιστεί ότι το σύστημα παραμένει επαρκώς κεφαλαιοποιημένο, έως το **ΤΡΙΜ. 2-2013**, η Τράπεζα της Ελλάδας θα διεξάγει μία νέα άσκηση προσομοίωσης κατάστασης κρίσης (stress-test), βάσει των στοιχείων του τέλους του 2012, κάνοντας χρήση μεθοδολογίας που θα καθοριστεί σε διαβούλευση με την Επιτροπή, την ΕΚΤ και το ΔΝΤ.

Θα ψηφιστεί νομοθεσία **πριν την εκταμίευση** προς υποστήριξη της στρατηγικής για την ανακεφαλαιοποίηση και εξυγίανση των τραπεζών:

- **Απαιτήσεις κεφαλαιακής επάρκειας.** Ο νόμος για τις τράπεζες (3601) θα τροποποιηθεί προκειμένου να δοθεί στην Τράπεζα της Ελλάδας η δυνατότητα να ορίσει νέα τραπεζικά κεφαλαιακά πρότυπα μέσω κανονισμών, ενώ η Τράπεζα της Ελλάδας θα εισάγει κανονισμούς που προβλέπουν τις αυξήσεις στις απαιτήσεις του δείκτη βασικών πρωτοβάθμιων κεφαλαίων.
- **Τεχνικές διαστάσεις της εξυγίανσης των τραπεζών.** Με βάση τις πρόσφατες αλλαγές του πλαισίου της εξυγίανσης των τραπεζών και τις εμπειρίες που έχουν υπάρξει έως σήμερα, οι αρχές θα ξεκαθαρίσουν τις διαδικασίες και τις υποχρεώσεις για την αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και συνεπώς για τον ισολογισμό ανοίγματος των ενδιάμεσων πιστωτικών ιδρυμάτων. Οι αρχές θα ενισχύσουν επίσης το πλαίσιο ώστε να διασφαλίσουν ότι οι μελλοντικές εξυγιάνσεις αρχικά θα χρησιμοποιήσουν συντηρητικές αποτιμήσεις των στοιχείων του ενεργητικού των τραπεζών που έχουν αποτύχει, βάσει της δίκαιης αξίας τους, επιτρέποντας στη συνέχεια ένα κατάλληλο νομικό έλεγχο και ανατίμηση ακολουθούμενη από συμπληρωματικές μεταβιβάσεις στοιχείων εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος. Οι αρχές θα εντοπίσουν επίσης τα νομοθετικά εμπόδια της ευέλικτης διαχείρισης των συμβάσεων εργασίας στο πλαίσιο της εξυγίανσης των τραπεζών και θα υιοθετήσουν τις απαιτούμενες νομοθετικές αλλαγές για την άρση τους.
- **Πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης.** Ο νόμος για το ΕΤΧΣ θα τροποποιηθεί προκειμένου να επιτρέπει τη χρήση των υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολόγων και να προβλέπει περιορισμούς των δικαιωμάτων ψήφου του ΕΤΧΣ για μια 5ετή περίοδο. Τα δικαιώματα ψήφου του ΕΤΧΣ για τις κοινές μετοχές που κατέχει θα εξαρτώνται από το μέγεθος της εισφοράς κεφαλαίου από ιδιώτες επενδυτές, μέσω κοινών μετοχών. Εάν αυτή η εισφορά κεφαλαίου είναι κάτω από ένα συγκεκριμένο ελάχιστο ποσοστό των συνολικών κεφαλαιακών αναγκών μιας τράπεζας (που θα ορίζεται στο νόμο για το ΕΤΧΣ), το ΕΤΧΣ θα έχει πλήρη δικαιώματα ψήφου. Το ΕΤΧΣ θα κατέχει τις μετοχές του για μια περίοδο δύο ετών, με δυνατότητα παράτασης για δύο επιπλέον έτη, για λόγους οικονομικούς και σταθερότητας της αγοράς. Αν, αντίθετα, αυτή η ιδιωτική εισφορά κεφαλαίου είναι μεγαλύτερη από το ποσοστό αυτό, τα δικαιώματα ψήφου του ΕΤΧΣ θα περιορίζονται αυστηρά σε συγκεκριμένες στρατηγικές αποφάσεις. Στην περίπτωση αυτή, το νομικό πλαίσιο θα πρέπει να αναθεωρηθεί, ώστε να επιτρέπει στο ΕΤΧΣ να κατέχει τραπεζικές μετοχές για 5 έτη.

- **Πλαίσιο εξυγίανσης.** Η Κυβέρνηση και η Τράπεζα της Ελλάδος θα εισαγάγουν ένα σαφή διαχωρισμό των εποπτικών, εξυγιαντικών και αναδιρθρωτικών λειτουργιών. Ειδικότερα, το νομικό πλαίσιο θα εκχωρήσει αρμοδιότητες εξυγίανσης σε ένα χωριστό τμήμα στην Τράπεζα της Ελλάδος και αρμοδιότητες αναδιάρθρωσης (που θα αφορούν στη διαχείριση όλων των προσωρινών πιστωτικών ιδρυμάτων) στο ΕΤΧΣ. Όσον αφορά στα μεταβατικά πιστωτικά ιδρύματα, η Τράπεζα της Ελλάδος θα εξακολουθήσει να επιδιώκει το ρόλο της χρηματοοικονομικής της σταθερότητας, ιδίως μέσω της εποπτικής της εξουσίας, ενώ το ΕΤΧΣ θα συνεχίσει να στοχεύει στη διασφάλιση των επενδύσεών του.

Η Κυβέρνηση θα διασφαλίζει ότι υφίσταται διαθέσιμη επαρκής χρηματοδότηση, ώστε να καλύπτει τις ανάγκες ανακεφαλαιοποίησης και εξυγίανσης. Οι συνολικές ανάγκες ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών και το κόστος εξυγίανσης εκτιμάται ότι ανέρχονται σε [...] δισεκατ. ευρώ. Τα στάδια θα καθοριστούν λαμβάνοντας υπόψη το αναμενόμενο χρονοδιάγραμμα για την εξυγίανση και την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, καθώς και τις απαιτήσεις για τη συνεχή στήριξη ρευστότητας εκ μέρους της ΕΚΤ.

Η Τράπεζα της Ελλάδος έχει δεσμευτεί να διατηρεί συνεχή πρόσβαση σε στήριξη ρευστότητας εκ μέρους της κεντρικής τράπεζας. Η Τράπεζα της Ελλάδος, ως μέλος του Ευρωσυστήματος, είναι έτοιμη να καταβάλει, έγκαιρα, επαρκή στήριξη ρευστότητας. Η επαρκής στήριξη της ρευστότητας, στο εγγύς μέλλον, πρέπει να είναι σύμφωνη με τα σχέδια μείωσης της εξάρτησης των τραπεζών από την έκτακτη στήριξη εκ μέρους της κεντρικής τράπεζας, σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Για το σκοπό αυτό, τα μεσοπρόθεσμα χρηματοδοτικά σχέδια θα επικαιροποιηθούν μετά την ολοκλήρωση της άσκησης ανακεφαλαιοποίησης και αναδιάρθρωσης, ώστε να διασφαλιστεί ότι η σταδιακή απελευθέρωση της έκτακτης στήριξης ρευστότητας γίνεται με ρυθμό συνεπή με το μακροοικονομικό, δημοσιονομικό και χρηματοπιστωτικό πλαίσιο του προγράμματος.

Πριν την εκταμίευση, η Κυβέρνηση θα θεσπίσει νομοθεσία για την ενίσχυση των ρυθμίσεων διακυβέρνησης των οργανισμών χρηματοπιστωτικής εποπτείας:

- **Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας:**

Η Κυβέρνηση θα αναθεωρήσει το νομικό πλαίσιο, προκειμένου να διευκρινίσει ότι το ΕΤΧΣ θα έχει δύο τμήματα, αρμόδια για χωριστές λειτουργίες:

Ένα τμήμα αρμόδιο για τη διαχείριση των ιδιοκτησιακών του συμφερόντων σε τράπεζες, για λογαριασμό της Κυβέρνησης. Υπό την ιδιότητά του αυτή, η εντολή του θα είναι να διασφαλίζει ότι οι τράπεζες υπό τη διαχείρισή του λειτουργούν σε εμπορική βάση και ότι αποκαθίστανται σε ένα τμήμα του ελληνικού χρηματοπιστωτικού τομέα που λειτουργεί εύρυθμα και κερδοφόρα, το οποίο μπορεί, τελικά, να επιστρέψει στην ιδιωτική ιδιοκτησία, με έναν ανοικτό και διαφανή τρόπο.

Ένα τμήμα για τη διαχείριση των μεταβατικών πιστωτικών ιδρυμάτων (bridge banks), που θα συσταθεί μετά την εξυγίανση μη βιώσιμων τραπεζών. Θα αναλάβει το ρόλο αυτό με οικονομικά αποδοτικό τρόπο, βάσει μιας συνολικής στρατηγικής που θα έχει συμφωνηθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, το Υπουργείο Οικονομικών και το ΕΤΧΣ, και σε συμμόρφωση με τους κοινοτικούς κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων. Κατά καιρούς, η λειτουργία αυτή μπορεί να απαιτεί χρηματοδότηση για την ολοκλήρωση του αναδιρθρωτικού ρόλου της. Οι χρηματοδοτήσεις αυτές θα μειωθούν, είτε εν μέρει είτε εξ ολοκλήρου, με συνεισφορά του Κλάδου Καταθετών του ΤΕΚΕ, ανάλογα με την έκταση των υποχρεώσεών του για ασφάλιση των καταθέσεων.

Η Κυβέρνηση θα αναθεωρήσει τη διοικητική δομή του ΕΤΧΣ, ώστε αυτό να περιλαμβάνει ένα Γενικό Συμβούλιο και μια Εκτελεστική Επιτροπή:

Το Γενικό Συμβούλιο θα έχει πέντε μέλη: δύο μέλη, συμπεριλαμβανόμενου και του Προέδρου, με σχετική διεθνή εμπειρία στον τραπεζικό τομέα, ένα άλλο μέλος, έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου

Οικονομικών, και ένα μέλος που θα ορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος. Όλα τα μέλη θα διορίζονται από τον Υπουργό Οικονομικών, με την έγκριση της Ομάδας Εργασίας του Ευρώ (EWG), εκτός από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών και τον υπονήφιο από την Τράπεζα της Ελλάδος. Οι παρατηρητές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της ΕΚΤ στο Συμβούλιο θα διατηρηθούν.

Η Εκτελεστική Επιτροπή θα έχει τρία μέλη: δύο μέλη -ένα εκ των οποίων θα είναι ο Διευθύνων Σύμβουλος- με διεθνή εμπειρία στον τραπεζικό τομέα και την εξυγίανση τραπεζών, και ένα μέλος που θα ορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος. Όλα τα μέλη θα διορίζονται από τον Υπουργό Οικονομικών, με την έγκριση του EWG. Το προσωπικό και τα στελέχη της Τράπεζας της Ελλάδος δεν θα συμμετέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΤΧΣ.

Η Κυβέρνηση, σε συνεννόηση με το ΕΤΧΣ, θα υιοθετήσει κανονισμούς προκειμένου να συνδράμει το ΕΤΧΣ στην εκτέλεση της εντολής του με πλήρη αυτονομία και, ταυτόχρονα, θα συνεργάζεται αποτελεσματικά με το Υπουργείο Οικονομικών. Θα καλύπτει τις ιεραρχικές σχέσεις και συχνότητες, τη λήψη στρατηγικών αποφάσεων (και τη συμμετοχή του Υπουργείου Οικονομικών σε αυτές), την επενδυτική εντολή και το επιχειρηματικό σχέδιο, τη σχέση με το Υπουργείο Οικονομικών (στο ρόλο του ως μετόχου του ΕΤΧΣ), και την πολιτική αποδοχών.

- ***Ελληνικό Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ).***

Η Κυβέρνηση θα ενισχύσει τη χρηματοδότηση του Κλάδου Καταθετών του ΤΕΚΕ, με αναθεώρηση του νόμου του ΤΕΚΕ ώστε: (i) να καθορίζει ότι τα τέλη θα αυξάνονται εάν τα κεφάλαια του μειωθούν κάτω από ένα ορισμένο επίπεδο κάλυψης των ασφαλισμένων καταθέσεων, το οποίο θα πρέπει να καθοριστεί λαμβανομένων δεόντως υπόψη των εξελίξεων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, (ii) να διασφαλίζει επαρκή διαφοροποίηση των επανακαταθέσεων των κεφαλαίων του ΤΕΚΕ και να εξαλείφει σταδιακά τις επανακαταθέσεις σε καλυπτόμενες τράπεζες, όπως θα το επιτρέπουν οι εξελίξεις της αναδιάρθρωσης του ελληνικού τραπεζικού τομέα, και (iii) να διευκρινίζει ότι το καθεστώς του ΤΕΚΕ, ως προνομιούχου πιστωτή, δεν θα προσκρούει στις απαιτήσεις που έχουν κατοχυρωθεί με χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, κατά την έννοια της οδηγίας για τις χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, και ότι θα ακολουθεί τις βέλτιστες πρακτικές, όσον αφορά στους ενέγγυους πιστωτές εν γένει. Με σκοπό τον περιορισμό τυχόν πραγματικών ή αντιληπτών συγκρούσεων συμφερόντων, η ιδιότητα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου του ΤΕΚΕ θα απαγορεύεται στα άτομα που εμπλέκονται ενεργά σε πιστωτικά ιδρύματα και εισαγόνται στο νόμο ισχυροί κανόνες σύγκρουσης συμφερόντων για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η Κυβέρνηση θα προβεί, επίσης, σε μεταρρύθμιση των ρυθμίσεων διακυβέρνησης της Τράπεζας της Ελλάδος. Ενόψει της ευθύνης της Τράπεζας της Ελλάδος για εξυγίανση, αναδιάρθρωση και εποπτεία, οι αρχές θα αναθεωρήσουν το Καταστατικό της Τράπεζας της Ελλάδος, ώστε αυτό να προβλέπει συλλογική λήψη αποφάσεων σε επίπεδο διευθυντικών στελεχών (Διοικητή και Υποδιοικητών) και συνεχή λογοδοσία μέσω της εσωτερικής εποπτείας από μη εκτελεστικά μέλη του Γενικού Συμβουλίου (συμπεριλαμβανόμενης και της εποπτείας σε άλλα θέματα, πλην των καθηκόντων που σχετίζονται με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών - ΕΣΚΤ). Η Κυβέρνηση θα αναθεωρήσει, επίσης, τη δομή και τα δικαιώματα των μετόχων της Τράπεζας της Ελλάδος ώστε να εξαλείψει πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων στο ρόλο δημόσιας πολιτικής της Τράπεζας της Ελλάδος (π.χ. απαγορεύοντας στα εποπτευόμενα ιδρύματα τις μετοχικές συμμετοχές και καθορίζοντας ένα ανώτατο όριο στον αριθμό ψήφων που μπορεί να ασκήσει ο καθένας ή συγγενείς ιδιώτες μέτοχοι) μέχρι το **τέλος Δεκεμβρίου του 2012.**

4 ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

4.1 Διασφάλιση της ταχείας προσαρμογής της αγοράς εργασίας και ενίσχυση των θεσμών της αγοράς εργασίας

Δεδομένου ότι η έκβαση του κοινωνικού διαλόγου για την προώθηση της απασχόλησης και της ανταγωνιστικότητας δεν ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες, η Κυβέρνηση θα λάβει μέτρα για την ενθάρρυνση της ταχείας προσαρμογής του κόστους εργασίας ώστε να καταπολεμηθεί η ανεργία και να αποκατασταθεί η ανταγωνιστικότητα με βάση το κόστος, για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των πρόσφατων μεταρρυθμίσεων στην αγορά εργασίας, για την ευθυγράμμιση των συνθηκών της εργασίας στις πρώην κρατικές επιχειρήσεις με αυτές του υπόλοιπου ιδιωτικού τομέα και για την ευελιξία των συμφωνιών για τις ώρες εργασίας. Η στρατηγική αυτή πρέπει να στοχεύει στη μείωση του ονομαστικού μοναδιαίου κόστους εργασίας κατά 15% στο διάστημα 2012-14. Συγχρόνως, η Κυβέρνηση θα προωθήσει την ομαλή διαπραγμάτευση των μισθών στα διάφορα επίπεδα και θα καταπολεμήσει την αδήλωτη εργασία.

Εξαιρετικά νομοθετικά μέτρα για το καθορισμό των μισθών

Πριν την εκταμίευση, υιοθετούνται τα παρακάτω μέτρα:

- Οι ελάχιστοι μισθοί που ορίζονται από την εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας (ΕΓΣΣΕ) θα μειωθούν κατά 22% σε σύγκριση με το επίπεδο που ίσχυε την 1η Ιανουαρίου 2012. Για τους νέους (ηλικίας κάτω των 25), οι μισθοί που ορίζονται από την εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας θα μειωθούν κατά 32% χωρίς περιοριστικούς όρους.
- Αναστέλλονται οι διατάξεις του νόμου και των συλλογικών συμβάσεων που προβλέπουν αυτόματες αυξήσεις μισθών, περιλαμβανομένων εκείνων περί ωριμάνσεων.

Μεταρρυθμίσεις στο σύστημα καθορισμού των μισθών

Η Κυβέρνηση θα εργασθεί μαζί με τους κοινωνικούς εταίρους για τη μεταρρύθμιση του συστήματος καθορισμού των μισθών σε εθνικό επίπεδο. Έως το τέλος Ιουλίου 2012 θα καταρτιστεί ένα χρονοδιάγραμμα για την αναθεώρηση της εθνικής γενικής συλλογικής σύμβασης εργασίας. Η πρόταση θα στοχεύει στην αντικατάσταση του ύψους των μισθών που ορίζονται στην ΕΓΣΣΕ με ελάχιστο ύψος μισθού νομοθετημένο από την κυβέρνηση σε διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους.

Μέτρα για την ενθάρρυνση της επαναδιαπραγμάτευσης των συλλογικών συμβάσεων

Πριν την εκταμίευση, τροποποιείται η νομοθεσία περί συλλογικών συμβάσεων με σκοπό τη προώθηση της προσαρμογής του συλλογικά διαπραγματευόμενου μισθού και των μη μισθολογικών όρων στις μεταβαλλόμενες οικονομικές συνθήκες, σε τακτική και συχνή βάση. Ο Νόμος 1876/1990 θα τροποποιηθεί ως εξής:

- Συλλογικές συμβάσεις που αφορούν μισθολογικούς και μη μισθολογικούς όρους μπορούν να συναφθούν για μέγιστη διάρκεια 3 ετών. Συμβάσεις που έχουν ήδη συναφθεί για 24 μήνες ή περισσότερο, θα έχουν υπολειπόμενη διάρκεια 1 έτους.
- Συλλογικές συμβάσεις που έχουν λήξει θα παραμείνουν σε ισχύ για μέγιστο χρονικό διάστημα 3 μηνών. Εάν δεν συναφθεί νέα συμφωνία, μετά το διάστημα αυτό, η αμοιβή θα επανέλθει στο βασικό μισθό και τα επιδόματα ωρίμανσης, τέκνων, εκπαίδευσης και βαρέων επαγγελμάτων θα συνεχίσουν να ισχύουν, έως ότου αντικατασταθούν από εκείνα της νέας συλλογικής σύμβασης ή των νέων ή τροποποιημένων ατομικών συμβάσεων.

Αυξάνοντας τη δυναμική των πρόσφατων μεταρρυθμίσεων της αγοράς εργασίας

- **Πριν την εκταμίευση**, αναθεωρείται η νομοθεσία ώστε να λαμβάνει χώρα διαιτησία όταν αυτό συμφωνηθεί από εργαζομένους και εργοδότες. Η κυβέρνηση θα ξεκαθαρίσει ότι η διαιτησία ισχύει μόνο για το βασικό μισθό και όχι για άλλες αμοιβές, και ότι λαμβάνονται υπόψη μαζί με τις νομικές διαστάσεις, οι οικονομικές και οι χρηματοπιστωτικές.

- Επίσης, έως τον **Οκτώβριο του 2012**, θα καταρτιστεί μία ανεξάρτητη αξιολόγηση της λειτουργίας της διαιτησίας και της μεσολάβησης, προκειμένου να βελτιωθούν οι υπηρεσίες διαιτησίας και μεσολάβησης ώστε να διασφαλιστεί πως οι αποφάσεις της διαιτησίας αντανακλούν επαρκώς τις ανάγκες της μισθολογικής προσαρμογής.

Δεσμεύσεις από το παρελθόν και ειδικοί εργασιακοί όροι

- **Πριν την εκταμίευση**, καταργούνται οι όροι περί μονιμότητας (συμβάσεις ορισμένου χρόνου που ορίζεται ότι λήγουν σε κάποιο όριο ηλικίας ή στη συνταξιοδότηση) που περιλαμβάνονται σε νόμο ή σε συμβάσεις εργασίας.
- Η κυβέρνηση διεξάγει μία αναλογιστική μελέτη των πρώτου πυλώνα συνταξιοδοτικών ταμείων σε εταιρείες όπου οι εισφορές για τα ταμεία αυτά υπερβαίνουν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης για τους εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα σε συγκρίσιμες επιχειρήσεις / βιομηχανίες που καλύπτονται από το ΙΚΑ. Με βάση τη μελέτη αυτή, η Κυβέρνηση μειώνει τις κοινωνικές εισφορές για τις εταιρείες αυτές κατά δημοσιονομικά ουδέτερο τρόπο. [TRIM. 3-2012]

Μη μισθολογικά εργασιακά κόστη, καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας και της εισφοροδιαφυγής

Η Κυβέρνηση θα θεσπίσει νομοθεσία ώστε να μειώσει τις κοινωνικές εισφορές στο ΙΚΑ κατά 5 ποσοστιαίες μονάδες και θα εφαρμόσει μέτρα που θα διασφαλίσουν ότι αυτό θα είναι δημοσιονομικά ουδέτερο. Τα ποσοστά εισφορών θα μειωθούν μόνο όταν υπάρχουν μέτρα επαρκή για να καλύψουν την απώλεια εσόδων. Τα μέτρα που θα χρηματοδοτήσουν την μείωση των ποσοστών θα νομοθετηθούν σε δύο φάσεις. Πρώτον, **πριν την εκταμίευση**, θα υιοθετηθεί νομοθεσία να κλείσουν μικροί φορείς ειδικού σκοπού που ασχολούνται με κοινωνικές δαπάνες οι οποίες δεν αποτελούν προτεραιότητα (ΟΕΚ, ΟΕΕ), με μεταβατική περίοδο που δε θα υπερβαίνει τους 6 μήνες. Δεύτερον, έως τέλος Σεπτεμβρίου 2012, η κυβέρνηση θα προσαρμόσει τις συντάξεις (προστατεύοντας τους συνταξιούχους με χαμηλό εισόδημα) και θα προσαρμόσει τη βάση για την είσπραξη των εισφορών.

Θα διεξαχθεί μία ανεξάρτητη αξιολόγηση σχετικά με την αποτελεσματικότητα της δομής και των δραστηριοτήτων του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας. Θα παρουσιαστούν οι διορθωτικές ενέργειες για την αντιμετώπιση της αναποτελεσματικότητας που διαπιστώνεται στην προαναφερόμενη αξιολόγηση. Οι εν λόγω ενέργειες ενδεχομένως να περιλαμβάνουν κάποιες αλλαγές στην οργάνωση και τον τρόπο εργασίας του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας, ενισχυμένους μηχανισμούς κατά της απάτης και της διαφθοράς, καθώς και ενισχυμένες χρηματικές και νομικές κυρώσεις για παραβάσεις νόμων, εργασιακών κανονισμών και για εισφοροδιαφυγή. Θα τεθούν ποσοτικοί στόχοι για το Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας ως προς τον αριθμό των ελέγχων αδήλωτης εργασίας που πρέπει να εκτελεστούν [TRIM.2-2012].

Έως το **τέλος Σεπτεμβρίου 2012** θα αναπτυχθεί ένα πλήρως διαρθρωμένο σχέδιο για την είσπραξη των κοινωνικών εισφορών. Ήδη έως το **τέλος Μαρτίου 2012**, η είσπραξη των φόρων και των κοινωνικών εισφορών των μεγαλύτερων οφειλετών ενοποιείται, και θα υπάρξουν κοινοί έλεγχοι των φόρων και των κοινωνικών εισφορών για τους μεγάλους πληρωτές.

Η Κάρτα Εργασίας θα εισαχθεί σταδιακά από το **Μάρτιο του 2012** και κάθε επιχείρηση σε συγκεκριμένους τομείς θα υποχρεούται να τη χρησιμοποιεί έως το τέλος του 2012. Για όσες επιχειρήσεις χρησιμοποιούν την κάρτα εργασίας, θα καταστεί υποχρεωτική η ταυτόχρονη πληρωμή μισθών, παρακρατηθέντων φόρων επί της μισθοδοσίας και κοινωνικών εισφορών με ηλεκτρονικά μέσα [TRIM.2-2012].

4.2 Βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και ενίσχυση του ανταγωνισμού στις ανοικτές αγορές

Νομοθετικά Κατοχυρωμένα Επαγγέλματα

Εφαρμογή του Κεφαλαίου Α του Νόμου 3919/2011

Πριν την εκταμίευση, η Κυβέρνηση ελέγχει και προβαίνει στις απαραίτητες αλλαγές

προκειμένου να διασφαλίσει ότι το κανονιστικό πλαίσιο (δηλ. νόμοι, προεδρικά διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις, εγκύκλιοι) των ακόλουθων επαγγελματιών και οικονομικών δραστηριοτήτων συνάδει πλήρως με το Κεφάλαιο Α του Νόμου 3919/2011:

- Ιδιώτες πάροχοι υπηρεσιών πρωτοβάθμιας περίθαλψης, δηλ. i) ιδιώτες πάροχοι υπηρεσιών πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης (ιδιώτες ιατροί και οδοντίατροι, ιδιωτικοί όμιλοι ιατρών και οδοντιάτρων, ιδιωτικά διαγνωστικά κέντρα, ιδιωτικά κέντρα φυσικής ιατρικής και αποκατάστασης), ii) μονάδες χρόνιας αιμοκάθαρσης εκτός νοσοκομείων και κλινικών, iii) οδοντοτεχνικά εργαστήρια, iv) καταστήματα οπτικών και φακών επαφής, v) κέντρα φυσιοθεραπείας, vi) κέντρα αισθητικής, vii) επιχειρήσεις υπηρεσιών αδυνατίσματος/διατροφής
- Φορτοεκφορτωτές/ φορτωτές για χερσαίες επιχειρήσεις σε κεντρικές αγορές
- Ορκωτοί εκτιμητές
- Λογιστές και φοροτεχνικοί
- Αναλογιστές
- Εταιρείες προσωρινής απασχόλησης
- Ιδιωτικά συμβουλευτικά γραφεία για θέματα εργασίας
- Τουριστικοί οδηγοί
- Μεσίτες ακινήτων

Η Κυβέρνηση δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της μία έκθεση [TPIM.1-2012] σχετικά με την εφαρμογή του Νόμου 3919/2011, η οποία περιλαμβάνει:

- κατάλογο των επαγγελματιών/ οικονομικών δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συγκεκριμένου νόμου,
- χρονοδιάγραμμα για τον έλεγχο και την εξάλειψη ασυνεπειών μεταξύ του Κεφαλαίου Α του Νόμου 3919/2011 και των κανονισμών (δηλ. νόμων, Προεδρικών Διαταγμάτων, Υπουργικών Αποφάσεων και εγκυκλίων) των επαγγελματιών και των οικονομικών δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο εν λόγω κεφάλαιο. Το χρονοδιάγραμμα προσδιορίζει τον κατάλογο των επαγγελματιών και των οικονομικών δραστηριοτήτων με σειρά προτεραιότητας ανάλογα με την οικονομική τους σημασία, η οποία θα αξιολογείται κάθε τρίμηνο με σκοπό να έχει ολοκληρωθεί η συγκεκριμένη διαδικασία έως **το τέλος του 2012**.

Αναφορικά με τα επαγγέλματα για τα οποία απαιτείται επαναφορά περιορισμών σύμφωνα με τις αρχές της αναγκαιότητας, της αναλογικότητας και του δημόσιου συμφέροντος, η κυβέρνηση θα περάσει την απαιτούμενη νομοθεσία το αργότερο έως το **τέλος Ιουνίου 2012**, κατόπιν διαβουλεύσεων με την Επιτροπή Ανταγωνισμού και τους εκπροσώπους της Επιτροπής, του ΔΝΤ και της ΕΚΤ.

Μέτρα για τα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα που εμπίπτουν στο κεφάλαιο Β του Νόμου 3919/2011

Επίσης, η Κυβέρνηση υιοθετεί σχετική νομοθεσία [TPIM.2-2012] για:

- την ενίσχυση της διαφάνειας στη λειτουργία των επαγγελματιών φορέων, με τη δημοσίευση στην ιστοσελίδα κάθε επαγγελματικής οργάνωσης των παρακάτω πληροφοριών:
  - τις ετήσιες λογιστικές καταστάσεις της επαγγελματικής οργάνωσης
  - την αμοιβή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αναλυτικά ανά αξίωμα
  - τα ποσά των ισχυουσών εισφορών ανά είδος και είδος υπηρεσίας που παρέχεται από τις επαγγελματικές οργανώσεις, καθώς και τους κανόνες για τον υπολογισμό και την εφαρμογή αυτών
  - στατιστικά και συνολικά δεδομένα σχετικά με τις επιβαλλόμενες κυρώσεις, σύμφωνα πάντοτε με τη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων
  - στατιστικά και συνολικά δεδομένα σχετικά με αξιώσεις ή παράπονα που έχουν κατατεθεί από καταναλωτές ή οργανώσεις καθώς και τους λόγους αποδοχής ή απόρριψης των εν λόγω αξιώσεων ή παραπόνων, σύμφωνα πάντοτε με τη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων
  - τυχόν αλλαγές στους επαγγελματικούς κώδικες δεοντολογίας, εάν υφίστανται

- ο τους κανόνες σχετικά με το ασυμβίβαστο και οποιαδήποτε κατάσταση χαρακτηρίζεται από σύγκρουση συμφερόντων και σχετίζεται με τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων.

Πρόσθετα μέτρα για τα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα

Σχετικά με τις καθορισμένες αμοιβές που ισχύουν για τα βασικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα:

- Η Κυβέρνηση τροποποιεί το Άρθρο 10 του Προεδρικού Διατάγματος 100/2010 σχετικά με τη διαδικασία εξουσιοδότησης και ισχυουσών αμοιβών για ενεργειακούς επιθεωρητές, προκειμένου να καταργηθεί η ελάχιστη αμοιβή για τις παρεχόμενες υπηρεσίες ενεργειακού ελέγχου και να αντικατασταθεί η πάγια αμοιβή ανά τετραγωνικό μέτρο με τη μέγιστη αμοιβή [TRIM.2-2012].
- Για τα νομικά επαγγέλματα, η Κυβέρνηση εκδίδει ένα Προεδρικό Διάταγμα, το οποίο ορίζει προκαταβαλλόμενα ποσά για κάθε διαδικαστική ενέργεια ή παράσταση ενώπιον του δικαστηρίου (ορίζει δηλαδή ένα σύστημα προκαταβαλλόμενων καθορισμένων/προσυμφωνημένων ποσών για κάθε διαδικαστική ενέργεια ή παράσταση ενώπιον του δικαστηρίου από δικηγόρο, το οποίο δεν συνδέεται με κάποιο συγκεκριμένο «ποσό αναφοράς»). [TRIM.1-2012]
- Η Κυβέρνηση διεξάγει μία αξιολόγηση σχετικά με το βαθμό στον οποίο οι εισφορές των δικηγόρων και των αρχιτεκτόνων για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών των επαγγελματικών οργανώσεών τους είναι εύλογες, αναλογικές και δικαιολογημένες. [TRIM.1-2012]
- Η Κυβέρνηση προσδιορίζει μέτρα για την αποσύνδεση της φορολογίας, των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, των (τυχόν) μερισμάτων και των καταβολών προς τις επαγγελματικές ενώσεις από τις δικηγορικές αμοιβές. [Απρίλιος 2012]
- Η Κυβέρνηση ορίζει τις εισφορές των δικηγόρων και των μηχανικών προς τις επαγγελματικές τους οργανώσεις, οι οποίες εισφορές αντανακλούν τα λειτουργικά έξοδα για τις υπηρεσίες που παρέχονται από τις εν λόγω οργανώσεις. Οι εν λόγω εισφορές καταβάλλονται περιοδικά και δεν συνδέονται με τις τιμές που χρεώνονται από τα επαγγέλματα [TRIM.3-2012]

Αναθεώρηση των περιορισμών στις δραστηριότητες των νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελματιών:

- Η Κυβέρνηση παρουσιάζει τα αποτελέσματα ελέγχου των κανονισμών των επαγγελματιών προκειμένου να αξιολογηθεί η αιτιολόγηση και η αναλογικότητα των απαιτήσεων που περιορίζουν κάποιες δραστηριότητες σε παρόχους με συγκεκριμένα επαγγελματικά προσόντα. [TRIM.2-2012]
- Η Κυβέρνηση τροποποιεί τις αδικαιολόγητες ή δυσανάλογες απαιτήσεις που περιορίζουν κάποιες δραστηριότητες σε παρόχους με συγκεκριμένα επαγγελματικά προσόντα, ξεκινώντας από τα βασικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα. [TRIM.3-2012]

Μεταρρύθμιση του κώδικα περί δικηγόρων

Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας της Κυβέρνησης για την αναθεώρηση του Κώδικα περί Δικηγόρων, η Κυβέρνηση τροποποιεί τους όρους εισδοχής και επανεισδοχής καθώς και τις προϋποθέσεις άσκησης του επαγγέλματος. Το προσχέδιο νόμου κατατίθεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έως το τέλος Φεβρουαρίου 2012 και υιοθετείται έως το τέλος Ιουνίου 2012.

Πριν το τέλος Ιουνίου 2012, υιοθετείται νομοθεσία για:

- την τροποποίηση ή κατάργηση διατάξεων σχετικά με την τιμολόγηση, την πρόσβαση και την άσκηση επαγγελματικών ή οικονομικών δραστηριοτήτων που αντίκεινται στο Νόμο 3919/2011, το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις αρχές ανταγωνισμού. Πιο συγκεκριμένα,
  - ο καταργείται το Άρθρο 42.1 του Νομοθετικού Διατάγματος 3026/1954 σχετικά με την υποχρεωτική παρουσία δικηγόρου για την υπογραφή πράξεων ενώπιον συμβολαιογράφου για μία σειρά νομικών συναλλαγών,
  - ο καταργούνται τα Άρθρα 92.2 και 92Α του Νομοθετικού Διατάγματος 3026/1954 που προβλέπουν το ελάχιστο ποσό που οφείλεται σε δικηγόρους που αμείβονται αποκλειστικά για υπηρεσίες που παρέχουν με έμμισθη εντολή. Το παρόν προβλέπεται με την επιφύλαξη ύπαρξης κανόνων αμοιβής για τους ασκούμενους δικηγόρους.

Αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων

Λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, περιλαμβανομένης της συμμόρφωσης με τις αποφάσεις του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (μεταξύ άλλων, σχετικά με τα διπλώματα που απονέμονται βάσει συμφωνίας δικαιόχρησης).

Συγκεκριμένα, η Κυβέρνηση:

- συνεχίζει να επικαιροποιεί τα στοιχεία ως προς τον αριθμό των αιτήσεων που εκκρεμούν προς αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων και τα αποστέλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- παρουσιάζει προσχέδιο νόμου μέχρι το **τέλος Μαρτίου 2012**, προς υιοθέτηση εντός του **ΤΡΙΜ.2-2012**, προκειμένου να αρθεί η απαγόρευση της αναγνώρισης των επαγγελματικών τίτλων που προέρχονται από διπλώματα τα οποία απονέμονται βάσει συμφωνίας δικαιόχρησης. Οι κάτοχοι των διπλωμάτων που απονέμονται βάσει συμφωνίας δικαιόχρησης, από άλλα Κράτη Μέλη θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να εργάζονται στην Ελλάδα υπό τους ίδιους όρους όπως και οι κάτοχοι ελληνικών πτυχίων.

Οδηγία των Υπηρεσιών

Η Κυβέρνηση ολοκληρώνει την υιοθέτηση των αλλαγών στην υφιστάμενη τομεακή νομοθεσία για σημαντικούς τομείς υπηρεσιών, όπως το λιανικό εμπόριο (π.χ. υπαίθριες αγορές και υπαίθριο εμπόριο), η γεωργία (π.χ. σφαγεία), η απασχόληση (γραφεία εύρεσης εργασίας), οι υπηρεσίες ακινήτων και οι τεχνικές υπηρεσίες (αντ. ενότητα επιχειρηματικού περιβάλλοντος). Η Κυβέρνηση επίσης υιοθετεί αλλαγές στους κανονισμούς των υπολοίπων τομέων, διασφαλίζοντας πλήρη συμμόρφωση με την οδηγία.

Οι κανονισμοί θα πρέπει:

- να διευκολύνουν την εγκατάσταση:
  - ο καταργώντας ή τροποποιώντας τις απαιτήσεις που απαγορεύονται από την Οδηγία των Υπηρεσιών,
  - ο καταργώντας ή τροποποιώντας αδικαιολόγητες ή δυσανάλογες απαιτήσεις, περιλαμβανομένων όσων σχετίζονται με ποσοτικούς και εδαφικούς περιορισμούς, απαιτήσεις νομικής μορφής, απαιτήσεις μετοχικής σύνθεσης, προκαθορισμένες ελάχιστες και/ ή μέγιστες αμοιβές και περιορισμούς σε πολυκλαδικές δραστηριότητες.
- να διευκολύνουν την παροχή διασυνοριακών υπηρεσιών, ούτως ώστε οι πάροχοι των εν λόγω διασυνοριακών υπηρεσιών να πρέπει να συμμορφώνονται με συγκεκριμένες απαιτήσεις του ελληνικού δικαίου, μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις (όταν προβλέπεται από τα Άρθρα 16 ή 17 της Οδηγίας των Υπηρεσιών),
- να παρέχουν ασφάλεια δικαίου στους παρόχους διασυνοριακών υπηρεσιών ορίζοντας στη σχετική (τομεακή) νομοθεσία ποιες απαιτήσεις δύνανται και ποιες απαιτήσεις δεν δύνανται να εφαρμοστούν στις διασυνοριακές υπηρεσίες.

Συγκεκριμένα, οι παρακάτω εκκρεμούντες κανονισμοί υιοθετούνται έως το **ΤΡΙΜ.1-2012**:

- Νόμος που παρέχει τη δυνατότητα δεύτερης εγκατάστασης για ιδιωτικά γραφεία εύρεσης εργασίας, εξαλείφοντας τα προκαθορισμένα μέγιστα ποσοστά, καταργώντας την απαίτηση για ελάχιστο αριθμό εργαζομένων και επιτρέποντας τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών από ιδιωτικά γραφεία εύρεσης εργασίας,
- Νόμος περί μεσιτών ακίνητης περιουσίας,
- Προεδρικό Διάταγμα το οποίο καταργεί την οικονομική δοκιμασία για το άνοιγμα σφαγείων.

Η Κυβέρνηση διεξάγει μία ανάλυση αναλογικότητας των περιορισμών που ισχύουν στο υπαίθριο/πλανόδιο εμπόριο για κριτήρια κοινωνικής πολιτικής. [**ΤΡΙΜ.1-2012**].

Η Κυβέρνηση διασφαλίζει επίσης:

- ότι το Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης (ΕΚΕ) (Point of Single Contact) λειτουργεί πλήρως για όλους τους τομείς που καλύπτονται από την Οδηγία των Υπηρεσιών,
- ότι το ΕΚΕ διακρίνει τις διαδικασίες που ισχύουν για όλους τους παρόχους υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα και σε εκείνες που ισχύουν για τους διασυνοριακούς παρόχους (ιδιαίτερα για τα κατοχυρωμένα επαγγέλματα),
- ότι υπάρχει επαρκής σύνδεση μεταξύ του ΕΚΕ και των υπολοίπων αρμοδίων αρχών (περιλαμβανομένων των υπηρεσιών μιας στάσης [one-stop shops], των επαγγελματικών ενώσεων και της αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων). [ΤΡΙΜ.1-2012].

Μελέτες για την ευελιξία τιμών

Η Κυβέρνηση ελέγχει τους βασικούς τομείς υπηρεσιών (περιλαμβανομένης της λιανικής και χονδρικής διανομής) και καταρτίζει ένα σχέδιο δράσης για την προώθηση του ανταγωνισμού και τη διευκόλυνση της ευελιξίας των τιμών στις αγορές προϊόντων. [Απρίλιος 2012].

Επιχειρηματικό περιβάλλον

Πακέτο μεταρρυθμιστικών μέτρων για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος

Η Κυβέρνηση υιοθετεί πακέτο μέτρων για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, για:

- Να αναθεωρήσει και να κωδικοποιήσει το νομοθετικό πλαίσιο για τις εξαγωγές (δηλ του Ν.936/79 και του ΝΔ 3999/59), να καταργήσει την υποχρέωση εγγραφής στο μητρώο εξαγωγέων του Εμπορικού Επιμελητηρίου και να καθορίσει το πλαίσιο για την εισαγωγή ενός ενιαίου ηλεκτρονικού παραθύρου εξαγωγών. **[1ο τρίμηνο 2012]**
- Να τροποποιήσει τα άρθρα 26.2, 43B, 49.1, 49.5, 69.3 και 70.1 του Ν. 2190/1920, τα αντίστοιχα άρθρα του Ν. 3190/1955 και κάθε άλλη νομική διάταξη προκειμένου να άρει την απαίτηση δημοσίευσης εταιρικών στοιχείων σε εφημερίδες κάθε είδους στην περίπτωση εταιριών με δικτυακό τόπο. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη της δημοσίευσης εταιρικών στοιχείων στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης/ ΓΕΜΗ. **[1ο τρίμηνο 2012]**
- Να καταργήσει το άρθρο 24 του Ν.2941/2001, το οποίο απαγορεύει την πώληση εμπορευμάτων σε τιμές χαμηλότερες του κόστους αγοράς. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη του άρθρου 2 του Ν.3959/ 2001 περί καταχρηστικής εκμετάλλευσης δεσπόζουσας θέσης με τη μορφή της επιθετικής πολιτικής τιμών και του Ν.149/14 περί αθέμιτου ανταγωνισμού. **[1ο τρίμηνο 2012]**
- Να άρει τα εμπόδια προκειμένου οι έμποροι λιανικής να πωλούν συγκεκριμένες κατηγορίες προϊόντων όπως βρεφικές τροφές, όπως προβλέπει ο Ν.3526/2007 και η νομοθεσία εφαρμογής του. **[1ο τρίμηνο 2012]**
- Να καταργήσει τα άρθρα 9 και 12 της ΥΑ Α2-3391 σχετικά με την υποβολή τιμοκαταλόγων χονδρικής, στοιχείων κόστους και συμβάσεων στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. **[1ο τρίμηνο 2012]**
- Να τροποποιήσει το άρθρο 22 του Ν.3054/2002 που ρυθμίζει την αγορά πετρελαιοειδών και άλλες διατάξεις, καθώς και την υπουργική απόφαση εφαρμογής της, προκειμένου να απελευθερωθούν πλήρως τα ωράρια των πρατηρίων υγρών καυσίμων, με παράλληλη εφαρμογή του τρέχοντος συστήματος υποχρεωτικής νυκτερινής λειτουργίας, εκ περιτροπής, σε ορισμένο αριθμό πρατηρίων υγρών καυσίμων ανά νομαρχία, πέραν των κανονικών ωρών λειτουργίας. **[1ο τρίμηνο 2012]**
- Να τροποποιήσει το άρθρο 11 παρ.1 του Ν. 3897/2010 προκειμένου α) να μειωθεί η ελάχιστη απόσταση που προβλέπει το εν λόγω άρθρο μεταξύ σταθμού υγρών καυσίμων και χώρων των οποίων η χωρητικότητα ξεπερνάει τα 50 άτομα, β) να καταργηθεί η απαίτηση κατασκευής ανεξάρτητης κυκλοφοριακής σύνδεσης για πρατήρια καυσίμων εντός έκτασης υπεραγοράς, όπως προβλέπει το άρθρο 11 παρ.1, του Ν. 3897/2010 και γ) να τροποποιηθεί το άρθρο 11, παρ.6 του ίδιου νόμου προκειμένου να επιτραπεί σε πολίτες του ΕΟΧ να να ανοίξουν πρατηρίων υγρών καυσίμων στην Ελλάδα. **[2ο τρίμηνο 2012]**
- Να καταργήσει το άρθρο 12, παρ.2, του Ν. 3853/2010, το οποίο προβλέπει ότι τα προσύμφωνα σύστασης εταιριών θα πρέπει να προτείνονται αρχικά από τους συμβολαιογραφικούς και δικηγορικούς συλλόγους προτού το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορέσει να εκδώσει τη σχετική κοινή υπουργική απόφαση που προβλέπεται σε αυτό. **[1ο τρίμηνο 2012]**
- Να παύσει τη διάθεση της εισφοράς 0,15% (που προβλέπεται στην ΚΥΑ 25323/1960 και το άρθρο 64 του Ν.1249/1982), η οποία επιβάλλεται επί της αξίας CIF (κόστος, ασφάλιση και ναύλος) των αγαθών που εισάγονται από χώρες εκτός ΕΕ υπέρ του Λογαριασμού Αρωγής Εξωτερικού Εμπορίου (Assistance Account of Foreign Trade). Η

Κυβέρνηση διαθέτει τα ανωτέρω ποσά στον κρατικό προϋπολογισμό του 2013. **[2ο τρίμηνο 2012]**

- Να παύσει τη διάθεση της εισφοράς 0,5% που προβλέπει ο Α.Ν. 788/48 και ο Ν.3883/1958 επί της αξίας όλων των εισαγομένων εμπορευμάτων υπέρ του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, του Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης, της Ακαδημίας Αθηνών, και για την προώθηση των εξαγωγών. Η Κυβέρνηση διαθέτει τα ανωτέρω ποσά στον κρατικό προϋπολογισμό του 2013. **[2ο τρίμηνο 2012]**
- Να παύσει τη διάθεση του μη ανταποδοτικού τέλους που καταβάλλεται μέσω του λογαριασμού της δημόσιας επιχείρησης ηλεκτρισμού υπέρ της εκτέλεσης εργασιών που προβλέπει το Αριθ. **Τ.** 4363/1236. Η Κυβέρνηση διαθέτει τα ανωτέρω ποσά στον κρατικό προϋπολογισμό του 2013. **[2ο τρίμηνο 2012]**
- Να παύσει τη διάθεση του μη ανταποδοτικού τέλους επί της τιμής των καυσίμων υπέρ του Ταμείου Αμοιβαίας Κατανομής Χειριστών Αντλιών Πετρελαίου Υγρών Καυσίμων (Mutual Distribution Fund of the Oil-Pump Operators of Liquid Fuel). Η Κυβέρνηση διαθέτει τα ανωτέρω ποσά στον κρατικό προϋπολογισμό του 2013. **[2ο τρίμηνο 2012]**

Εφαρμογή του Ν. 3982/2011 περί απλοποίησης της αδειοδότησης τεχνικών επαγγελματικών και μεταποιητικών δραστηριοτήτων και επιχειρηματικών πάρκων και άλλες διατάξεις

Η Κυβέρνηση:

- Εκδίδει Κοινή Υπουργική Απόφαση για το βαθμό όχλησης που προβλέπεται στο άρθρο 20, παρ.9, του Ν.3982/2011. **[Μάρτιος του 2012]**
- Εκδίδει Κοινή Υπουργική Απόφαση για τους τυποποιημένους περιβαλλοντικούς όρους για βιομηχανικές δραστηριότητες, όπως προβλέπεται στο άρθρο 36, παρ.1, του Ν. 3982/2011. **[Μάρτιος του 2012]**
- Εκδίδει Προεδρικά Διατάγματα για τις προϋποθέσεις έκδοσης άδειας τεχνικών βιομηχανίας, υδραυλικών, τεχνικών υγρών και αερίων καυσίμων, ψυκτικών και χειριστών μηχανημάτων στις κατασκευές, όπως προβλέπει το άρθρο 4, παρ.4, του Ν. 3982/2011. **[Μάρτιος του 2012]**
- Εκδίδει Προεδρικά Διατάγματα για τις προϋποθέσεις έκδοσης άδειας ηλεκτρολόγων, όπως προβλέπει το άρθρο 4, παρ.4, του Ν. 3982/2011. **[Μάιος του 2012]**
- Εκδίδει Προεδρικό Διάταγμα για τους Πιστοποιημένους Επιθεωρητές, όπως προβλέπει το άρθρο 27, παρ.4, του Ν. 3982/2011. **[2ο τρίμηνο 2012]**
- Εκδίδει Κοινή Υπουργική Απόφαση για τη διαδικασία αδειοδότησης επιχειρηματικών πάρκων, όπως προβλέπει το άρθρο 46, παρ.6, του Ν. 3982/2011. **[Μάρτιος του 2012]**

Εφαρμογή του Ν. 4014/2011 για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων

Η Κυβέρνηση:

- Εκδίδει την Υπουργική Απόφαση που προβλέπει το άρθρο 2, παρ.7, του Ν.4014/2011 για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, η οποία παραθέτει τις απαιτήσεις για το περιεχόμενο της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων σύμφωνα με τον τύπο του έργου ή της δραστηριότητας. **[2ο τρίμηνο 2012]**
- Εκδίδει τις Υπουργικές Αποφάσεις που προβλέπει το άρθρο 8, παρ.3, του Ν.4014/2011 για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων (πλην των βιομηχανικών δραστηριοτήτων), η οποία παραθέτει τις πρότυπες περιβαλλοντικές δεσμεύσεις των έργων και δραστηριοτήτων κατηγορίας Β, και το άρθρο 2, παρ.12, του Ν.4014/2011 για τον περαιτέρω προσδιορισμό της διαδικασίας και των συγκεκριμένων κριτηρίων περιβαλλοντικής αδειοδότησης **[2ο τρίμηνο 2012]**

Ελλάδα φιλική στις επιχειρήσεις

Η Κυβέρνηση δημοσιεύει στο δικτυακό της τόπο ένα σχέδιο για μια Επιχειρηματικά Φιλική Ελλάδα, το οποίο αντιμετωπίζει τους εναπομείναντες περιορισμούς για τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, τις επενδύσεις και την καινοτομία, οι οποίοι δεν καλύπτονται από άλλο σημείο του παρόντος μνημονίου. **[τέλος Φεβρουαρίου 2012]**

Η Κυβέρνηση εφαρμόζει το σχέδιο δράσης για μια Επιχειρηματικά Φιλική Ελλάδα. **[1ο τρίμηνο 2012]** Το σχέδιο περιλαμβάνει μέτρα που αποσκοπούν μεταξύ άλλων:

- στην ολοκλήρωση της δημιουργίας του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (ΓΕΜΗ) με την άμεση λήψη μέτρων για την ολοκλήρωση της βάσης δεδομένων ΓΕΜΗ, την περαιτέρω ανάπτυξη των δικτυακών υπηρεσιών και της χρήσης ηλεκτρονικών υπογραφών, τη διασύνδεση του ΓΕΜΗ με τα πληροφοριακά συστήματα του Επιμελητηρίου και με το Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης (Point of Single Contact), προκειμένου να εξασφαλίζεται η πρόσβαση στην ηλεκτρονική ολοκλήρωση των διαδικασιών τόσο για την ίδρυση επιχειρήσεων όσο και των διοικητικών διαδικασιών που είναι απαραίτητες για την άσκηση των δραστηριοτήτων τους. Έως τον **Ιούλιο του 2012**, όλες οι εταιρίες που έχουν ιδρυθεί στην Ελλάδα θα πρέπει να μπορούν να δημοσιεύουν όλα τα σχετικά εταιρικά στοιχεία μέσω του ΓΕΜΗ
- στην απλούστευση των περιβαλλοντικών και οικοδομικών αδειών και των αδειών λειτουργίας
- στην ανάπτυξη "ενιαίου ηλεκτρονικού παραθύρου" το οποίο θα συγκεντρώνει τις τυποποιημένες εμπορικές πληροφορίες και θα απλουστεύει τον αριθμό των εγγράφων που απαιτούνται για τις εξαγωγές
- στην αντιμετώπιση των περιορισμών στον τομέα των μεταφορών, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς κενών εμπορευματοκιβωτίων και μη επικίνδυνων αποβλήτων.

Κτηματολόγιο και χωροταξικός σχεδιασμός

Η Κυβέρνηση επιταχύνει την ολοκλήρωση του κτηματολογίου, προκειμένου:

- να προκηρύξει όλα τα εναπομείναντα δικαιώματα (περίπου 15 εκατομμύρια) και να κατακυρώσει κτηματολογικά έργα για 7 εκατομμύρια δικαιώματα **[4ο τρίμηνο 2012]**
- να ψηφιοποιήσει τις λειτουργίες όλων των υποθηκοφυλακείων και συμβολαιογραφείων και να μεταφέρει όλες τις νεοεγγραφείσες πράξεις στο κτηματολόγιο έως το 2015
- να δημιουργήσει κτηματολογικά γραφεία αποκλειστικής λειτουργίας για μεγάλα αστικά κέντρα έως το 2015
- να δημιουργήσει πλήρες κτηματολογικό μητρώο και κτηματολογικά γραφεία αποκλειστικής λειτουργίας σε όλη την επικράτεια έως το 2020.

Η Κυβέρνηση ολοκληρώνει την αναθεώρηση των 12 περιφερειακών χωροταξικών σχεδίων προκειμένου να τα καταστήσει συμβατά προς τα τέσσερα κλαδικά σχέδια για τη βιομηχανία, τον τουρισμό, τις ιχθυοκαλλιέργειες και την ανανεώσιμη ενέργεια. **[4ο τρίμηνο 2012]**

Η Κυβέρνηση υιοθετεί νομοθεσία προκειμένου (α) να απλουστεύσει και να μειώσει τον απαιτούμενο χρόνο για τις πολεοδομικές διαδικασίες, (β) να επικαιροποιήσει και να κωδικοποιήσει τη νομοθεσία για τα δάση, τις δασικές εκτάσεις και τα πάρκα. **[3ο τρίμηνο 2012]** Υιοθετεί επίσης νομοθετικά μέτρα για τη διαχείριση των βιομηχανικών επικίνδυνων αποβλήτων **[2ο τρίμηνο 2012]** και αδειοδοτεί τουλάχιστον δύο χώρους διάθεσης επικίνδυνων αποβλήτων έως το **[4ο τρίμηνο 2012]**.

Λοιπά μέτρα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος

- *Επιβαρύνσεις υπέρ τρίτων:* ο κατάλογος των μη ανταποδοτικών τελών υπέρ τρίτων που παρουσιάστηκε στις υπηρεσίες της Επιτροπής το Νοέμβριο του 2011 εξειδικεύεται περαιτέρω με α) τον προσδιορισμό των δικαιούχων, β) τον προσδιορισμό της νομικής βάσης κάθε εισφοράς και β) με την ποσοτικοποίηση των εισφορών που καταβάλλουν οι καταναλωτές υπέρ αυτών των δικαιούχων, με σκοπό τον εξορθολογισμό αυτών των εισφορών και/ή τη διοχέτευση αυτών μέσω του κρατικού προϋπολογισμού. **[2ο τρίμηνο 2012]**
- *Αγορανομικές διατάξεις:* Ολοκληρώνεται η αναθεώρηση της Υπουργικής Απόφασης Α2-3391/2009 για τις αγορανομικές διατάξεις, καθώς και κάθε άλλη σχετική νομοθεσία **[Μάρτιος του 2012]**. Αυτό γίνεται σε συνεργασία με την Επιτροπή Ανταγωνισμού, προκειμένου να προσδιοριστούν τα διοικητικά βάρη και τα περιττά εμπόδια για τον ανταγωνισμό και να αναπτυχθούν εναλλακτικές, λιγότερο περιοριστικές πολιτικές ούτως ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της κυβέρνησης. Η αναθεωρημένη Υπουργική Απόφαση για τις αγορανομικές διατάξεις υιοθετείται τον **Απρίλιο του 2012**.
- *Έλεγχος των κανονισμών που περιορίζουν την επιχειρηματικότητα:* Η Κυβέρνηση ολοκληρώνει διαρθρωμένη ανάλυση του τρόπου με τον οποίο η ρύθμιση σε τομείς όπως οι άδειες, οι κανόνες υγείας και ασφάλειας και η πολεοδομία, μπορούν να περιορίσουν άσκοπα την επιχειρηματικότητα και τον ανταγωνισμό σε σημαντικούς τομείς όπως η επεξεργασία τροφίμων, το λιανικό εμπόριο, τα οικοδομικά υλικά ή ο τουρισμός. Ομοίως, η Κυβέρνηση επιδιώκει να απλουστεύσει τους κανονισμούς επιχειρήσεων σε τομείς όπως η καταχώρηση νέων επιχειρήσεων και η ρύθμιση της λογιστικής. **[3ο τρίμηνο 2012]** Εντός 6 μηνών από την ολοκλήρωση της ανάλυσης, η Κυβέρνηση θα προβεί στις απαραίτητες νομοθετικές ή άλλες ενέργειες για την άρση των δυσανάλογων ρυθμιστικών επιβαρύνσεων.
- *Πολεοδομική μεταρρύθμιση:* Η Κυβέρνηση αναθεωρεί και τροποποιεί τη γενική νομοθεσία περί πολεοδομίας και χωροταξίας, εξασφαλίζοντας μεγαλύτερη ευελιξία στην αξιοποίηση ακινήτων για ιδιωτικές επενδύσεις και στην απλούστευση και επιτάχυνση των χωροταξικών σχεδίων. **[3ο τρίμηνο 2012]**
- *Ανάπτυξη ολοκληρωμένης και απλουστευμένης διαδικασίας για τις εξαγωγικές και τελωνειακές διατυπώσεις.* Έως τα **τέλη Μαρτίου 2012**, το ηλεκτρονικό σύστημα τελωνείων υποστηρίζει την ηλεκτρονική υποβολή δηλώσεων εξαγωγών. Έως τα **τέλη Δεκεμβρίου 2012**, (α) το ηλεκτρονικό σύστημα τελωνείων υποστηρίζει την ηλεκτρονική υποβολή δηλώσεων εισαγωγών, (β) οι προ-τελωνειακές διαδικασίες (δηλ. πιστοποιητικά, άδειες, καθώς και ενέργειες και φορείς που εμπλέκονται στη διαδικασία) εκσυγχρονίζονται σύμφωνα με τους κανονισμούς της ΕΕ και τις βέλτιστες πρακτικές, (γ) η νομοθεσία εναρμονίζεται με τους κανονισμούς της ΕΕ και τους κοινούς κανόνες τελωνειακών διαδικασιών εξαγωγών και εισαγωγών, συμπεριλαμβανομένης της τοπικής διαδικασίας εκτελωνισμού, και γίνονται επιθεωρήσεις βάσει κινδύνου, (δ) το επίπεδο (αριθμός) των τελωνειακών ελέγχων (σε υλικά και έγγραφα) εναρμονίζεται επίσης με τις βέλτιστες πρακτικές, (ε) θεσπίζεται το ενιαίο ηλεκτρονικό παράθυρο εξαγωγών μετά την απλοποίηση των προ-τελωνειακών εξαγωγών και γίνεται η διασύνδεση με το ηλεκτρονικό τελωνείο προκειμένου να παρέχεται ενιαίο σημείο εισόδου για τους εξαγωγείς.
- *Αποθέματα ασφαλείας αργού πετρελαίου και προϊόντων πετρελαίου:* Η Κυβέρνηση μεταφέρει την Οδηγία 2009/119 που επιβάλλει στα κράτη-μέλη υποχρέωση διατήρησης ελάχιστων αποθεμάτων αργού πετρελαίου και/ή προϊόντων πετρελαίου. **[4ο τρίμηνο 2012]**
- Παρουσιάζεται *εκ των υστέρων* εκτίμηση επιπτώσεων προκειμένου να αξιολογηθεί ο Ν. 3853/2010 σχετικά με την απλοποίηση των διαδικασιών σύστασης εταιριών όσον αφορά την εξοικονόμηση χρόνου και κόστους σύστασης επιχείρησης, και για να επαληθευτεί ότι βρίσκεται σε ισχύ η δευτερεύουσα νομοθεσία. **[3ο τρίμηνο 2012]**

Μεταφορές

Οδικές

Υποβάλλεται έκθεση για τη λειτουργία των τακτικών υπηρεσιών μεταφοράς επιβατών (ΚΤΕΛ) και παρουσιάζονται οι επιλογές απελευθέρωσης. **[1ο τρίμηνο 2012]**

Η μεταβατική περίοδος που θεσπίζεται με το Ν.3887/2010 για τη μείωση του κόστους έκδοσης νέων αδειών οδικών μεταφορών έληξε τον Ιανουάριο του 2012. **Πριν από την εκταμίευση**, δημοσιεύεται η απαραίτητη δευτερεύουσα νομοθεσία, όπως προβλέπεται στον εν λόγω Νόμο (άρθρο 14, παρ.11), με προσδιορισμό του κόστους έκδοσης νέων αδειών οδικών μεταφορών. Το εν λόγω κόστος είναι διαφανές, υπολογίζεται αντικειμενικά σε σχέση με τον αριθμό των οχημάτων του οδικού μεταφορέα και δεν υπερβαίνει το σχετικό διοικητικό κόστος.

Σύμφωνα με τους στόχους πολιτικής του Ν.3919/2011 για τα κλειστά επαγγέλματα, η Κυβέρνηση αίρει τα εμπόδια εισόδου στην αγορά των ταξί (συγκεκριμένα, τους περιορισμούς στον αριθμό των αδειών και της τιμής των νέων αδειών), σύμφωνα με τη διεθνή βέλτιστη πρακτική. **[1ο τρίμηνο 2012]**

Λιμένες

Η Κυβέρνηση καθορίζει στρατηγική για την ένταξη των λιμένων στο γενικό σύστημα εφοδιασμού και μεταφορών, προσδιορίζοντας τους στόχους, το πεδίο εφαρμογής, τις προτεραιότητες και την κατανομή των πόρων. Η στρατηγική θα διασφαλίζει την υλοποίηση των προτεραιοτήτων ΔΕΔ-Μ και τη δημιουργία των προβλεπόμενων διαδρόμων. Θα διασφαλίζει επίσης την αποδοτική χρήση των εκχωρούμενων ποσών από το Διαρθρωτικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής **[2ο τρίμηνο 2012]**

Αεροπορία

Η Κυβέρνηση υποβάλλει έγγραφο πολιτικής, το οποίο θα προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα συγχωνευθούν σε ομάδες οι περιφερειακοί αερολιμένες, διασφαλίζοντας ότι οι θα καταστούν οικονομικά βιώσιμοι, σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, συμπεριλαμβανομένων των ρεαλιστικών προβλέψεων που προσδιόρισαν οι διορισμένοι οικονομικοί σύμβουλοι. **[2ο τρίμηνο 2012]** Αφού διασφαλιστεί η οικονομική βιωσιμότητα των περιφερειακών αερολιμένων, η Κυβέρνηση εισαγάγει στρατηγική αποτελεσματικών συναλλαγών που οδηγεί στην ιδιωτικοποίησή τους. **[4ο τρίμηνο 2012]**

Σιδηρόδρομοι

Η ρυθμιστική αρχή σιδηροδρόμων θεσπίζει τις διαδικασίες έκδοσης αδειών και αποφάσεων που επηρεάζουν την άνευ διακρίσεων πρόσβαση σιδηροδρομικών επιχειρήσεων της ΕΕ στις ελληνικές σιδηροδρομικές υποδομές. Προσδιορίζει τα στοιχεία αναφοράς για την αποτελεσματικότητα κόστους του υπεύθυνου υποδομών. Η αρχή διενεργεί διαδικασίες με δική της πρωτοβουλία και τηρεί τις νομικές προθεσμίες για τις αποφάσεις αυτές, όπως ορίζονται στις Οδηγίες της ΕΕ για τους σιδηροδρόμους, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων διεθνούς κυκλοφορίας. Όλοι οι χειριστές λαμβάνουν άδειες και πιστοποιητικά ασφαλείας. **[2ο τρίμηνο 2012]**

Η Κυβέρνηση θεσπίζει ανεξάρτητες αναθέτουσες αρχές επιβατικών σιδηροδρομικών υπηρεσιών, που μπορούν να διενεργούν ανοιχτούς διαγωνισμούς. Οι συμβάσεις που συνάπτονται το 2014 ή αργότερα θα κατακυρώνονται γενικώς με ανοιχτό διαγωνισμό. Το τροχαίο υλικό που δεν χρησιμοποιεί/δεν χρειάζεται η ΤΡΑΙΝΟΣΕ θα πρέπει να μεταβιβαστεί σε φορέα που θα το μισθώνει υπό αγοραίες προϋποθέσεις σε πρόσωπα που περιλαμβάνουν τους νικητές των εν λόγω διαγωνισμών. Τα δικαιολογητικά για την προκήρυξη της πρώτης δέσμης υπηρεσιών είναι έτοιμα, έχουν θεσπιστεί γενικοί κανόνες για τις τιμές των εισιτηρίων και έχει ληφθεί απόφαση για την παροχή τροχαίου υλικού. **[4ο τρίμηνο 2012]**

Ενέργεια

Διαχωρισμός δραστηριοτήτων δικτύου

Η Κυβέρνηση εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων δικτύου από τις δραστηριότητες παροχής.

Ειδικότερα, για την ηλεκτρική ενέργεια:

- ολοκλήρωση όλων των απαραίτητων μεταφορών προσωπικού και περιουσιακών στοιχείων στο διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς (ΔΣΜ). Η διοίκηση, ο εποπτικός φορέας και ο υπεύθυνος συμμόρφωσης ΔΣΜ ορίζονται σύμφωνα με την Οδηγία για την Ηλεκτρική Ενέργεια 2009/72/EK. [**Φεβρουάριος του 2012**]
- ολοκλήρωση όλων των απαραίτητων μεταφορών προσωπικού και περιουσιακών στοιχείων στον νόμιμα διαχωρισμένο διαχειριστή του συστήματος διανομής (ΔΣΔ). [**1ο τρίμηνο 2012**]
- πιστοποίηση του διαχωρισμένου ΔΣΜ από την ελληνική ρυθμιστική αρχή ενέργειας. [**2ο τρίμηνο 2012**]

Για το φυσικό αέριο:

- ο διαχωρισμός γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 9 της Οδηγίας 2009/73/EK σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου. [**1ο τρίμηνο 2012**]
- ο διαχωρισμένος ΔΣΜ πιστοποιείται από την ελληνική ρυθμιστική αρχή ενέργειας. [**3ο τρίμηνο 2012**]

Η Κυβέρνηση δεσμεύεται να ξεκινήσει την ιδιωτικοποίηση της ΔΕΗ και της ΔΕΠΑ μετά το διαχωρισμό των ΔΣΜ, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις του παρόντος μνημονίου, και ελέγχει τη διαδικασία για να εξασφαλιστεί ο ανταγωνισμός στην αγορά.

Η Κυβέρνηση αναλαμβάνει την υποχρέωση ότι, ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα της διαδικασίας ιδιωτικοποίησης, η διάρθρωση της βιομηχανίας φυσικού αερίου θα συμμορφώνεται πλήρως προς την Οδηγία 2009/73/EK.

Μέτρα για την αύξηση του ανταγωνισμού στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας

Η Κυβέρνηση οριστικοποιεί τα μέτρα που διασφαλίζουν την πρόσβαση τρίτων στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη. [**1ο τρίμηνο 2012**]

Η Κυβέρνηση αρχίζει την εφαρμογή των μέτρων που διασφαλίζουν την πρόσβαση τρίτων στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη. [**2ο τρίμηνο 2012**]

Ολοκληρώνεται η εφαρμογή των μέτρων που διασφαλίζουν την πρόσβαση ανταγωνιστών της ΔΕΗ στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη. Οι τρίτοι μπορούν να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά την παραγωγή από λιγνίτη στην ελληνική αγορά. [**Νοέμβριος του 2013**]

Στο πλαίσιο της ιδιωτικοποίησης της ΔΕΗ, η Κυβέρνηση λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να μπορέσει να πωλήσει υδροηλεκτρική παραγωγική ικανότητα και άλλα παραγωγικά περιουσιακά στοιχεία σε επενδυτές. Η εν λόγω πώληση είναι χωριστή από την αποεπένδυση της λιγνιτικής παραγωγικής ικανότητας που προβλέπεται στην απόφαση της Επιτροπής για την ελληνική υπόθεση λιγνίτη. Ωστόσο, μπορεί να δοθεί στους επενδυτές η δυνατότητα αγοράς υδροηλεκτρικής παραγωγικής ικανότητας/λοιπών παραγωγικών περιουσιακών στοιχείων μαζί με τη λιγνιτική παραγωγική ικανότητα που προβλέπει η εν λόγω απόφαση. Η πώληση υδροηλεκτρικής παραγωγικής ικανότητας (α) δεν θα καθυστερήσει την πώληση λιγνιτικών περιουσιακών στοιχείων πέραν του χρονικού πλαισίου που προβλέπει η σχετική Απόφαση της Επιτροπής και (β) δεν θα εμποδίζει την πώληση λιγνιτικών περιουσιακών στοιχείων άνευ ελάχιστης τιμής.

Νόμιμα τιμολόγια

Υιοθετούνται περαιτέρω μέτρα προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η ενεργειακή συνιστώσα των επίσημων τιμολογίων για νοικοκυριά και μικρές επιχειρήσεις αντανακλά, το αργότερο έως τον Ιούνιο του 2013, τις τιμές χονδρικής αγοράς, με εξαίρεση τους ευπαθείς καταναλωτές. [**2ο τρίμηνο 2012**]

Η κυβέρνηση καταργεί τα νόμιμα τιμολόγια για όλους, πλην των ευπαθών καταναλωτών [**2ο τρίμηνο 2013**]

Ανανεώσιμες μορφές ενέργειας

Η Κυβέρνηση ολοκληρώνει τη μεταφορά και εφαρμογή της Οδηγίας για τις ανανεώσιμες μορφές ενέργειας (2009/28/EK) και υποβάλλει την έκθεση προόδου που απαιτεί η Οδηγία. **[1ο τρίμηνο 2012]**

Η Κυβέρνηση καταρτίζει σχέδιο μεταρρύθμισης των υποστηρικτικών προγραμμάτων ανανεώσιμων μορφών ενέργειας, έτσι ώστε να καταστούν πιο συμβατά προς τις εξελίξεις της αγοράς και να μειωθούν οι πιέσεις στα δημόσια οικονομικά. Το σχέδιο θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- χρονοδιάγραμμα των συναντήσεων και συζητήσεων των αρμόδιων για τη μεταρρύθμιση του υποστηρικτικού προγράμματος
- επιλογές μεταρρύθμισης του υποστηρικτικού προγράμματος, συμπεριλαμβανομένου του μοντέλου εγγυημένης διαφορικής τιμής και προσδιορισμός σε κάθε επιλογή της μεθόδου υπολογισμού των τιμολογίων και του τρόπου αποφυγής πιθανής υπερβολικής αποζημίωσης.
- τρέχουσες και αναμενόμενες τάσεις στο κόστος για όλες τις σχετικές τεχνολογίες.
- εξέταση της επιλογής αυτόματης μείωσης τιμολογίου.
- μέτρα για την ανάπτυξη πηγών αιολικής και ηλιακής ενέργειας. **[1ο τρίμηνο 2012]**

Η Κυβέρνηση επιδιώκει την υλοποίηση του προγράμματος ανανεώσιμων πηγών ενέργειας "Ηλιος", μέσω νομοθεσίας **[1ο τρίμηνο 2012]**, διευκόλυνσης της διαδικασίας αδειοδότησης **[2ο τρίμηνο 2012]** και ανάπτυξης συνεργασίας με άλλες χώρες της ΕΕ για την εξαγωγή ηλιακής ενέργειας.

Λοιπά μέτρα

Η Κυβέρνηση εξασφαλίζει ότι το ρυθμιστικό της πλαίσιο για τον τομέα της ενέργειας συμμορφώνεται πλήρως προς τις διατάξεις του Κανονισμού Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, ιδίως όσον αφορά τη διαφάνεια, τη διαχείριση της συμφόρησης και την άνευ διακρίσεων και αποτελεσματική κατανομή δυναμικότητας στα δίκτυα φυσικού αερίου και ηλεκτρισμού. Ειδικότερα, η Κυβέρνηση δεσμεύεται να επιλύσει όλα τα εκκρεμή ζητήματα που αφορούν την παράβαση με αριθμό υπόθεσης 2009/2168 για μη συμμόρφωση προς τον Κανονισμό Ηλεκτρισμού. Η εν λόγω επίλυση περιλαμβάνει την υιοθέτηση από την Ανεξάρτητη Ρυθμιστική Αρχή (ΡΑΕ) τροποποιημένου κώδικα αγοράς ηλεκτρισμού και τη θέσπιση διαδικασιών για το διασυνοριακό εμπόριο ηλεκτρισμού για τις διασυνδέσεις με τη Βουλγαρία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 714/2009 και των παραρτημάτων του. **[1ο τρίμηνο 2012]**

Η Κυβέρνηση αναλαμβάνει την υποχρέωση:

- Να δημιουργήσει Υπηρεσία Μίας Στάσης (One-Stop Shop) για την αδειοδότηση και έγκριση των ακόλουθων κατηγοριών έργων υποδομής **[4ο τρίμηνο 2012]**: εγκαταστάσεις ΥΦΑ, έργα αποθήκευσης και μεταφοράς φυσικού αερίου και γραμμές μεταφοράς ηλεκτρισμού.
- Να θεσπίσει κώδικα ΥΦΑ, εγκεκριμένο από τη ΡΑΕ, ο οποίος να διασφαλίζει διαφάνεια και άνευ διακρίσεων πρόσβαση στο σταθμό ΥΦΑ της Ρεβυθούσας και τον αποτελεσματικό καταμερισμό μη χρησιμοποιούμενης δυναμικότητας. **[3ο τρίμηνο 2012]**

Ηλεκτρονικές επικοινωνίες

Η Κυβέρνηση υιοθετεί Κοινή Υπουργική Απόφαση για "Σταθμούς βάσης και κατασκευές κεραιών που εξαιρούνται από την αδειοδότηση", όπως προβλέπει το άρθρο 31, παρ.8 του Ν.3431/2006 και το άρθρο 29 παρ.9, του νομοσχεδίου για τη Ρύθμιση λειτουργίας της ταχυδρομικής αγοράς, θεμάτων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και άλλες διατάξεις. **[τέλος Φεβρουαρίου 2012]**

Η Κυβέρνηση υιοθετεί τις διατάξεις που θεσπίζουν την ΕΕΤΤ ως Υπηρεσία Μίας Στάσης για την αδειοδότηση κεραιών και σταθμών βάσης. **[τέλος Φεβρουαρίου 2012]**

Ο Νόμος που μεταφέρει το Πακέτο Μεταρρυθμίσεων 2009 (δηλ. την Οδηγία 2009/140/EK και την Οδηγία 2009/136) υιοθετείται από τη Βουλή. **[1ο τρίμηνο 2012]**

Όσον αφορά το Ψηφιακό Μέρισμα, η Κυβέρνηση (και/ή η ΕΕΤΤ):

- ορίζει νομικό πλαίσιο που προβλέπει υποχρεωτική ημερομηνία διακοπής της αναλογικής αναμετάδοσης την 30ή Ιουνίου 2013 και τεχνολογικά ουδέτερη χρήση της ζώνης 800MHz μετά τη διακοπή, λαμβάνοντας επίσης υπ' όψιν τις διατάξεις του σχεδίου Προγράμματος Πολιτικής για το Ραδιοφάσμα (Radio Spectrum Policy Programme-RSPP). **[1ο τρίμηνο 2012]**
- ολοκληρώνει τις μελέτες για την αποτίμηση της αξίας του Ψηφιακού Μερισματος και τη στρατηγική χορήγησης του Ψηφιακού Μερισματος (ζώνη 800 MHz). **[1ο τρίμηνο 2012]**
- επιλύει ζητήματα διασυνοριακού συντονισμού με γειτονικές χώρες. Εάν η ημερομηνία αυτή καταστεί ανέφικτη λόγω δυσκολιών διεθνούς συντονισμού, τα σχέδια συχνοτήτων και αναμετάδοσης μπορεί να αναφέρουν εναλλακτικούς διαύλους για τη μετεγκατάσταση των αναμεταδοτών, παράλληλα με τη συνέχιση των διαπραγματεύσεων με τρίτες χώρες με σκοπό την οριστική εκχώρηση συχνοτήτων σε αναμεταδότες και παρόχους κινητής τηλεφωνίας. **[2ο τρίμηνο 2012]**
- αρχίζει τη διαβούλευση για την τροποποίηση των σχεδίων συχνοτήτων και αναμετάδοσης. **[2ο τρίμηνο 2012]**
- τροποποιεί τα σχέδια συχνοτήτων και αναμετάδοσης, ανάλογα με το αποτέλεσμα/πραγματική κατάσταση του διεθνούς συντονισμού. **[3ο τρίμηνο 2012]**
- υιοθετεί την απαραίτητη δευτερεύουσα νομοθεσία για την εκχώρηση αδειών αναμετάδοσης και τη θέσπιση διαδικασιών αδειοδότησης, προδιαγραφών κεραιών, κλπ. **[3ο τρίμηνο 2012]**
- αρχίζει τη δημόσια διαβούλευση για τη διαδικασία του διαγωνισμού εκχώρησης του ψηφιακού μερισματος σε ευρεία ζώνη. **[4ο τρίμηνο 2012]**
- προχωρά στο διαγωνισμό για την εκχώρηση οριστικών δικαιωμάτων χρήσης για αναμετάδοση. **[1ο τρίμηνο 2013]**
- προχωρά στη διαδικασία διαγωνισμού για την εκχώρηση συχνοτήτων του ψηφιακού μερισματος, κατανέμοντας και αδειοδοτώντας τη χρήση του ψηφιακού μερισματος (ζώνη 800 MHz) στις Υπηρεσίες Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών σύμφωνα με την Απόφαση της Επιτροπής 2010/267/ΕΕ και σε σχέση με τις προθεσμίες και διαδικασίες του RSPP. **[2ο τρίμηνο 2013]**

Ερευνα & Ανάπτυξη (E&A) και καινοτομία

Η Κυβέρνηση προχωρά σε επικαιροποιημένη και πολύ αναλυτική αξιολόγηση όλων των δράσεων E&A και συνεχιζόμενης καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων σε διάφορα λειτουργικά προγράμματα και υφιστάμενες πρωτοβουλίες φορολογίας/επιχορηγήσεων με το κόστος και τα οφέλη τους. Παρουσιάζει στρατηγικό σχέδιο δράσης για πολιτικές που αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας και των συνεργιών μεταξύ της δημόσιας και ιδιωτικής E&A και καινοτομίας, καθώς και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το εν λόγω πρόγραμμα δράσης ορίζει σαφές χρονοδιάγραμμα λήψης των σχετικών μέτρων, λαμβάνοντας υπ' όψιν την επίδραση στον προϋπολογισμό, και εναρμονίζει αυτές τις δράσεις με άλλες σχετικές πρωτοβουλίες στους τομείς αυτούς, ιδίως τον επενδυτικό νόμο. **[1ο τρίμηνο 2012]**

Καλύτερη νομοθέτηση

Υιοθετείται νομοθεσία για τη βελτίωση της κανονιστικής διακυβέρνησης **[1ο τρίμηνο 2012]**, η οποία καλύπτει ειδικότερα:

- τις αρχές της καλύτερης νομοθέτησης
- τις υποχρεώσεις της ρυθμιστικής αρχής για την εκπλήρωση αυτών των αρχών
- τα εργαλεία καλύτερης νομοθέτησης, συμπεριλαμβανομένης της κωδικοποίησης, αναδιατύπωσης, ενοποίησης και ανάκλησης αναχρονιστικής νομοθεσίας, της εξέτασης του συνόλου της υφιστάμενης ρύθμισης, εκ των προτέρων και εκ των υστέρων εκτιμήσεις επιπτώσεων και διαδικασίες δημόσιας διαβούλευσης
- τη μεταφορά και εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ και τον αποκλεισμό αποκλίσεων
- τη δημιουργία βελτιωμένων ρυθμιστικών δομών σε κάθε υπουργείο και τη δημιουργία Κεντρικής μονάδας Καλύτερης Νομοθέτησης
- την απαίτηση να συνοδεύονται τα νομοσχέδια και τα σημαντικότερα σχέδια νομοθετικών πράξεων (Προεδρικά Διατάγματα και Υπουργικές Αποφάσεις) από χρονοδιάγραμμα εφαρμογής

- την ηλεκτρονική πρόσβαση σε κατάλογο υφιστάμενης νομοθεσίας και ετήσια έκθεση προόδου για την καλύτερη νομοθέτηση
- την απαίτηση να καταρτίζει η κυβέρνηση ετήσιο σχέδιο με μετρήσιμους στόχους για τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης, την απελευθέρωση και άλλες πολιτικές για την απλούστευση της νομοθεσίας.

Σχετικά με την εκτίμηση των επιπτώσεων, η νομοθεσία προβλέπει ότι:

- η εφαρμογή νομοθεσίας με δυνητικά μεγάλη σημαντική επίπτωση υπόκειται επίσης στην απαίτηση για σύνταξη εκτίμησης επιπτώσεων
- η εκτίμηση επιπτώσεων εξετάζει τις επιδράσεις στην ανταγωνιστικότητα και άλλες οικονομικές επιδράσεις της νομοθεσίας κάνοντας χρήση των κατευθυντήριων γραμμών της Επιτροπής για την εκτίμηση των επιπτώσεων και των εργαλείων του ΟΟΣΑ για την Εκτίμηση του Ανταγωνισμού
- η Κεντρική Μονάδα Καλύτερης Νομοθέτησης μπορεί να ζητά γνωμοδότηση από άλλα υπουργικά τμήματα και ανεξάρτητες αρχές για κανονισμούς που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους προκειμένου να βελτιώνει την ποιότητα της εκτίμησης επιπτώσεων
- ανεξάρτητη αρχή και η Κεντρική Μονάδα Καλύτερης Νομοθέτησης διενεργούν ποιοτικούς ελέγχους των εκτιμήσεων επιπτώσεων. Η ανεξάρτητη αρχή εκδίδει επίσης γνωμοδότηση για την πρόοδο που σημειώθηκε στην ατζέντα καλύτερης νομοθέτησης της κυβέρνησης
- η Κεντρική Μονάδα Καλύτερης Νομοθέτησης εκδίδει γνωμοδότηση για την ποιότητα των εκτιμήσεων επιπτώσεων πριν αποσταλούν τα νομοσχέδια στο Υπουργικό Συμβούλιο
- η Κεντρική Μονάδα Καλύτερης Νομοθέτησης διαβουλεύεται με την Επιτροπή Ανταγωνισμού κατά τη διατύπωση και σύνταξη των κατευθυντήριων γραμμών που πρέπει να εφαρμόζουν οι μονάδες καλύτερης νομοθέτησης των υπουργείων
- οι εκτιμήσεις επιπτώσεων δημοσιοποιούνται.

Σε καμία περίπτωση ο νόμος αυτός δεν θα εμποδίζει τη θέσπιση επείγουσας νομοθεσίας κατά τη διάρκεια του προγράμματος.

Η Κυβέρνηση θα ορίσει προθεσμία για την ολοκλήρωση των μετρήσεων σε καθένα από τους τομείς προτεραιότητας, για τον προσδιορισμό των προτάσεων μείωσης της επιβάρυνσης και για την τροποποίηση των κανονισμών. Αυτή η πρωτοβουλία πολιτικής θα πρέπει να μειώσει τις διοικητικές επιβαρύνσεις κατά 25% (σε σύγκριση με το έτος βάσης 2008) στους 13 τομείς προτεραιότητας. **[Φεβρουάριος του 2012]**

4.3 Αύξηση του ρυθμού απορρόφησης κονδυλίων από το διαρθρωτικό ταμείο και το ταμείο συνοχής

Η Κυβέρνηση επιτυγχάνει τους στόχους για αιτήματα πληρωμής και μεγάλα έργα στην απορρόφηση κονδυλίων από το διαρθρωτικό ταμείο και το ταμείο συνοχής της ΕΕ, όπως παρατίθενται στον κατωτέρω πίνακα. Η συμμόρφωση προς τους στόχους θα μετρείται με πιστοποιημένα δεδομένα.

Για την επίτευξη των στόχων των ρυθμών απορρόφησης, μειώνεται σταδιακά η προσφυγή σε μη στοχευμένα μέτρα κρατικής ενίσχυσης. Η Κυβέρνηση παρέχει στοιχεία δαπανών για στοχευμένα και μη στοχευμένα μέτρα ήσσονος σημασίας (*de minimis*) κρατικών ενισχύσεων που συγχρηματοδοτούνται από διαρθρωτικά κονδύλια το 2010 και το 2011. **[1ο τρίμηνο 2012]**

Πίνακας 1: Στόχοι για τις απαιτήσεις πληρωμών κατά την απορρόφηση των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής (περίοδος προγραμματισμού 2007-2013) οι οποίοι θα υποβληθούν μέχρι το 2013
(σε εκατομμύρια ευρώ)

	2012	2013
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και Ταμείο Συνοχής	2,850	3,000
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)	880	890
Στόχος του πρώτου εξαμήνου του έτους	1,231 (*)	1,284
Σύνολο ετήσιου στόχου	3,730 (**)	3,890

(*) Εκ των οποίων 5 αιτήσεις για μεγάλα έργα

(**) Εκ των οποίων 15 αιτήσεις για μεγάλα έργα

Εγκρίνεται και εφαρμόζεται, αμέσως, νομοθεσία για τη συντόμευση των προθεσμιών και την απλούστευση των διαδικασιών για την ανάθεση συμβάσεων και τις απαλλοτριώσεις γης, συμπεριλαμβανόμενων και των προθεσμιών που απαιτούνται για τις σχετικές νομικές διαδικασίες. **[1ο τρίμηνο του 2012]**

Η Κυβέρνηση δεσμεύει κονδύλια για:

- την ολοκλήρωση ημιτελών έργων που περιλαμβάνονται στην τεκμηρίωση κλεισίματος του επιχειρησιακού προγράμματος 2000-06 (περίπου 260 εκατομμύρια ευρώ), **[2ο τρίμηνο 2012]**
- την ολοκλήρωση της εφαρμογής και του κλεισίματος των έργων του ταμείου συνοχής 2000-06, **[2ο τρίμηνο 2012]**
- την κάλυψη της απαιτούμενης εθνικής συνεισφοράς, συμπεριλαμβανόμενων και των μη επιλέξιμων δαπανών (π.χ. των εξαγορών γης), στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων 2007-13. **[2ο τρίμηνο 2012]**

Η Κυβέρνηση προσδιορίζει τα απαραίτητα ποσά από το ΕΤΠΑ, εντός των επιχειρησιακών προγραμμάτων 2007-13, για την πρώτη κατανομή στο μηχανισμό εγγυήσεων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις. **[1ο τρίμηνο του 2012]**

Η Κυβέρνηση διασφαλίζει ότι το διαδικτυακό εργαλείο παρακολούθησης των διαδικασιών για την έγκριση των προτάσεων έργων και για την υλοποίηση των δημόσιων έργων θα είναι διαθέσιμο στο κοινό **το Φεβρουάριο του 2012**.

Με βάση την αξιολόγηση των μέτρων που υιοθετούνται από το Μάιο του 2010 για την επιτάχυνση της απορρόφησης των διαρθρωτικών ταμείων και του ταμείου συνοχής, η Κυβέρνηση λαμβάνει μέτρα για την επιτάχυνση της απορρόφησης και την απλούστευση της υλοποίησης των έργων με i) χαρτογράφηση των ευθυνών και κατάργηση των περιττών σταδίων, ii) ενοποίηση των διαχειριστικών ικανοτήτων, κατά περίπτωση (π.χ. επεξεργασία αποβλήτων), σύμφωνα με τα υφιστάμενα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου. **[2ο τρίμηνο του 2012]**

Για την επιτάχυνση της απορρόφησης της χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μετά την αύξηση στα ποσοστά συγχρηματοδοτήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Κυβέρνηση, από το **1ο τρίμηνο του 2012**:

- θα υιοθετήσει τα κατάλληλα εργαλεία παρακολούθησης για τα έργα προτεραιότητας. Τα έργα αυτά θα πρέπει να είναι λειτουργικά μέχρι το 2015, το αργότερο.
- θα αναφέρει στην Επιτροπή τα τελικά αποτελέσματα της ενεργοποίησης ή της εξάλειψης των έργων σε αδράνεια (π.χ. των έργων που έχουν ήδη εγκριθεί στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων, αλλά δεν έχουν ακόμα υπογραφεί συμβάσεις, εντός των χρονικών πλαισίων που καθορίζονται σε εθνικό επίπεδο). Για

επιλεγμένα έργα, η Κυβέρνηση καθορίζει τους όρους που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να συνεχίσει τη συγχρηματοδότηση.

- θα δημιουργήσει μια κεντρική βάση δεδομένων για τον έλεγχο των αποζημιώσεων και του χρονικού διαστήματος που μεσολαβεί για την ολοκλήρωση των απαλλοτριώσεων που πραγματοποιήθηκαν, στο πλαίσιο της υλοποίησης των έργων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής.

4.4 Αναβάθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος

Η Κυβέρνηση υλοποιεί το Σχέδιο Δράσης για τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος και υποβάλλει τακτικά εκθέσεις (δύο φορές το χρόνο) σχετικά με την πρόοδο της εφαρμογής της, συμπεριλαμβανόμενου και ενός ενδεικτικού σχεδιασμού αυτό- αξιολογήσεων και εξωτερικών αξιολογήσεων των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, σύμφωνα με το νέο Νόμο 4009/2011 για την Ανώτατη Εκπαίδευση. **[2ο τρίμηνο του 2012]**

4.5 Μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος

Για τη βελτίωση της λειτουργίας του δικαστικού συστήματος, η οποία είναι απαραίτητη για την εύρυθμη και δίκαιη λειτουργία της οικονομίας, και με την επιφύλαξη των συνταγματικών αρχών και της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης, η Κυβέρνηση:

(α) διασφαλίζει την αποτελεσματική και έγκαιρη εφαρμογή των συμβάσεων, των κανόνων ανταγωνισμού και των δικαστικών αποφάσεων,

(β) αυξάνει την αποτελεσματικότητα, με την υιοθέτηση οργανωτικών αλλαγών στα δικαστήρια,

(γ) επιταχύνει την απονομή της δικαιοσύνης, εξαλείφοντας τις εκκρεμούσες δικαστικές υποθέσεις και διευκολύνοντας τους εξωδικαστικούς μηχανισμούς επίλυσης διαφορών.

Συγκεκριμένα, η Κυβέρνηση καταθέτει στη Βουλή των Ελλήνων το σχέδιο νόμου για την αντιμετώπιση των θεμάτων της δίκαιης δίκης και της αρνησιδικίας, το οποίο, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει τροποποίηση του νόμου 1756/1988 σχετικά με την οργάνωση των δικαστηρίων και το καθεστώς των δικαστικών υπαλλήλων και αποτρεπτικά μέτρα εις βάρος μη συνεργάσιμων οφειλετών, σε περιπτώσεις αναγκαστικής επιβολής, με σκοπό την ψήφισή του κατά τη διάρκεια της τρέχουσας κοινοβουλευτικής περιόδου. **[1ο τρίμηνο του 2012]**

Η Κυβέρνηση συγκροτεί μια ομάδα εργασίας, η οποία είναι ευρέως αντιπροσωπευτική των μελών της νομικής κοινότητας, συμπεριλαμβανόμενων, αλλά όχι περιοριστικά, και των ακαδημαϊκών, των ασκούμενων δικηγόρων, των νομικών συμβούλων επιχειρήσεων και των δικηγόρων από άλλα Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν εγκατασταθεί ή προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στην Ελλάδα, για την αναθεώρηση του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, με σκοπό να εναρμονιστεί με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές, μεταξύ άλλων, για i) τη διαχείριση των δικαστικών υποθέσεων, συμπεριλαμβανόμενης και της δυνατότητας διαγραφής υποθέσεων σε αδράνεια από τα μητρώα των δικαστηρίων, ii) την απαλλαγή των δικαστών από μη δικαστικές εργασίες, όπως η προσημείωση ακίνητης περιουσίας, η σύσταση και η λύση νομικών προσώπων και οι συναυτητικές / εκούσιες αιτήσεις οικογενειακού δικαίου, iii) την εκτέλεση των αποφάσεων και των διαταγών πληρωμής, ιδίως των περιπτώσεων μικρών αξιώσεων, με στόχο τη μείωση του ρόλου του δικαστή στις διαδικασίες αυτές, και iv) την επιβολή κανονιστικών προθεσμιών για τις δικαστικές διαδικασίες, ιδίως για τις διαδικασίες ασφαλιστικών μέτρων και τις υποθέσεις αναγκαστικής είσπραξης χρεών και αφερεγγυότητας. Για τους σκοπούς του παρόντος Μνημονίου, ως διαχείριση των δικαστικών υποθέσεων νοείται η δυνατότητα των δικαστών να συμμετέχουν έγκαιρα στον εντοπισμό των κυριότερων πραγματικών και νομικών ζητημάτων των διαφορών μεταξύ των διαδίκων, να απαιτούν από τους δικηγόρους και τους διαδίκους να παρακολουθούν τις προακροαματικές συνεδριάσεις και να διαχειρίζονται τη διεξαγωγή των διαδικασιών και την πρόοδο των υποθέσεων, προκειμένου να επιτυγχάνουν τη συντομότερη και πλέον αποδοτική επίλυση των διαφορών. **[1ο τρίμηνο του 2012]**

Προκειμένου να διευκολυνθεί το έργο της υφιστάμενης ομάδας εργασίας που έχει λάβει εντολή να σχεδιάσει ένα πλαίσιο επιδόσεων και λογοδοσίας για τα δικαστήρια, η Κυβέρνηση θα συντάξει

και θα δημοσιεύσει τις πληροφορίες που αναφέρονται στο Παράρτημα 2.

Η Κυβέρνηση παρουσιάζει μια ποιοτική μελέτη σχετικά με τα ποσοστά ανάκτησης στο πλαίσιο της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, με αξιολόγηση των ποσοστών επιτυχίας και της αποτελεσματικότητας των διαφόρων τρόπων εκτέλεσης. **[2ο τρίμηνο του 2012]**

Η Κυβέρνηση αποφασίζει για την ημερομηνία μέχρι την οποία θα επιτρέψει την πρόσβαση στο νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα του διαμεσολαβητή σε μη δικηγόρους, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις για τα νομοθετικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα, και παρουσιάζει ένα σχέδιο δράσης το οποίο θα διασφαλίζει ότι οι μη δικηγόροι θα μπορούν να προσφέρουν υπηρεσίες διαμεσολάβησης, αρχίζοντας από την ημερομηνία αυτή. **[1ο τρίμηνο του 2012]**

Μετά την υποβολή του σχεδίου εργασίας για τη μείωση των εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων σε όλα τα διοικητικά δικαστήρια και τα διοικητικά εφετεία τον Ιανουάριο του 2012, το οποίο προβλέπει ενδιάμεσους στόχους για τη μείωση των εκκρεμοτήτων κατά τουλάχιστον 50 τοις εκατό μέχρι το τέλος Ιουνίου του 2012, τουλάχιστον κατά 80 τοις εκατό μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου 2012 και για την πλήρη εκκαθάριση των εκκρεμοτήτων μέχρι το τέλος Ιουλίου 2013, η Κυβέρνηση παρουσιάζει, στα **τέλη Μαΐου του 2012** και, στη συνέχεια, μία φορά ανά τρίμηνο, επικαιροποιημένα και αναλυτικότερα σχέδια εργασίας (διασφαλίζοντας ότι θα δίνεται προτεραιότητα σε φορολογικές υποθέσεις υψηλής αξίας - δηλαδή αυτές που υπερβαίνουν το 1 εκατομμύριο ευρώ) και λαμβάνει διορθωτικά μέτρα σε περίπτωση αναμενόμενων ή πραγματικών αποκλίσεων.

Η ομάδα εργασίας που έχει λάβει εντολή αναθεώρησης του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, προκειμένου αυτός να εναρμονιστεί με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές, θα προετοιμάσει ένα συνοπτικό έγγραφο προβληματισμού, το οποίο θα προσδιορίζει τα βασικά θέματα και τα σημεία συμφόρησης κατά το προδικαστικό, το δικαστικό και το εκτελεστικό στάδια των αστικών υποθέσεων, παραδείγματα των οποίων περιγράφονται ανωτέρω, και θα παραθέτει προτεινόμενες λύσεις, σε γενικές γραμμές. **[2ο τρίμηνο 2012]**

Όπως ανακοίνωσε δημοσίως, η Κυβέρνηση θα ψηφίσει ένα Προεδρικό Διάταγμα το οποίο θα προβλέπει τον εξορθολογισμό και την αναδιοργάνωση των ειρηνοδικείων και την κατανομή του κατάλληλου ανθρώπινου δυναμικού και υποδομών για τη νέα δομή των ειρηνοδικείων που θα προκύψει από τη μεταρρύθμιση αυτή. **[2ο τρίμηνο 2012]**

Η Κυβέρνηση εκπονεί μία στρατηγική για την ενεργό προώθηση της προδικαστικής συνδιαλλαγής, της διαμεσολάβησης και της διαιτησίας, με σκοπό να διασφαλιστεί ότι ένας σημαντικός αριθμός πολιτών και επιχειρήσεων θα χρησιμοποιούν αυτούς τους εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης διαφορών. **[2ο τρίμηνο του 2012]**

Αρχίζοντας από το **τέλος Ιουνίου 2012**, η Κυβέρνηση ενημερώνει και βελτιώνει περαιτέρω, κάθε τρίμηνο, το σχέδιο εργασίας ηλεκτρονικής δικαιοσύνης (e-justice) του Δεκεμβρίου 2011, για τη χρήση της ηλεκτρονικής καταχώρισης και της ηλεκτρονικής παρακολούθησης της κατάστασης μεμονωμένων υποθέσεων σε όλα τα δικαστήρια της χώρας και για την ηλεκτρονική κατάθεση. Οι ενημερώσεις θα περιλαμβάνουν προθεσμίες για την αξιολόγηση και την ολοκλήρωση των πιλοτικών σχεδίων και πληροφορίες σχετικά με την επέκταση της ηλεκτρονικής καταχώρισης και της ηλεκτρονικής παρακολούθησης σε όλα τα δικαστήρια, μέχρι το **τέλος του 2013**.

Μέχρι το **τέλος Αυγούστου 2012**, η Κυβέρνηση παρουσιάζει, με βάση τη μελέτη των εκκρεμών, μη φορολογικών, υποθέσεων των δικαστηρίων, η οποία πραγματοποιήθηκε από κοινού με ένα εξωτερικό φορέα εμπειρογνομόνων και θα παρουσιαστεί έως το τέλος Ιουνίου 2012, ένα σχέδιο δράσης με συγκεκριμένα μέτρα για τη μείωση των εκκρεμοτήτων αυτών, κατά τουλάχιστον 50 τοις εκατό, μέχρι το **τέλος Ιουλίου 2013** και αρχίζει την υλοποίηση του σχεδίου δράσης.

Η Κυβέρνηση πραγματοποιεί μια σειρά από ημερίδες προκειμένου να συζητήσει τα πορίσματα και τις συστάσεις στο έγγραφο προβληματισμού το οποίο συνέταξε η ομάδα εργασίας για την αναθεώρηση του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Οι ημερίδες αυτές θα επιτρέψουν την ευρεία διαβούλευση με τους τοπικούς φορείς και τη συμμετοχή αναγνωρισμένων διεθνών εμπειρογνομόνων στον τομέα της πολιτικής δικονομίας. **[3ο τρίμηνο του 2012]**

Η Κυβέρνηση διενεργεί μια εκτίμηση του κατά πόσον η ψήφιση του Ν. 3898/2010, σχετικά με τη διαμεσολάβηση σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, έχει αποφέρει τα αποτελέσματα που είχε προβλέψει η νομοθεσία και παρουσιάζει στοιχεία και αναλύσεις σχετικά με το κόστος, το χρόνο και τα ποσοστά επιτυχίας που σχετίζονται με την εκτέλεση των συμφωνιών που προκύπτουν από την εναλλακτική επίλυση διαφορών, σε σύγκριση με την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων. **[4ο τρίμηνο του 2012]**

Η ομάδα εργασίας για την αναθεώρηση του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας εκπονεί ένα λεπτομερές έγγραφο το οποίο περιγράφει τις βασικές προτάσεις τροποποίησης του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. **[4ο τρίμηνο του 2012]**

Η Κυβέρνηση υλοποιεί το Προεδρικό Διάταγμα σχετικά με τη μεταρρύθμιση των ειρηνοδικείων, με τη δημιουργία της νέας δομής τους, την πλήρωση των κενών θέσεων με αποφοίτους της Εθνικής Σχολής Δικαστών και την ανακατανομή δικαστών και διοικητικού προσωπικού, με βάση τους υφιστάμενους πόρους που είναι διαθέσιμοι εντός του δικαστικού σώματος και της δημόσιας διοίκησης της Ελλάδας. **[4ο τρίμηνο του 2012]**

Η Κυβέρνηση δρομολογεί, από κοινού με ένα σώμα εξωτερικών εμπειρογνομόνων, μια μελέτη σχετικά με το κόστος των αστικών διαφορών, την πρόσφατη αύξησή τους και τα αποτελέσματά τους στο φόρτο εργασίας των αστικών δικαστηρίων, με υποβολή προτάσεων έως το τέλος Δεκεμβρίου 2013. **[2ο τρίμηνο του 2013]**

5. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Η Διεύθυνση σχεδιασμού, διαχείρισης και παρακολούθησης του Υπουργείου Οικονομικών τίθεται σε λειτουργία με σκοπό τη βελτίωση της διαχείρισης και της εποπτείας των μεταρρυθμίσεων. Έως το **τέλος Μαρτίου 2012** ξεκινάει τη δημοσίευση τριμηνιαίων δεικτών παρακολούθησης για κάθε βασική πρωτοβουλία διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

Η Κυβέρνηση θα ζητήσει την παροχή τεχνικής βοήθειας από τα Κράτη Μέλη της ΕΕ, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ΔΝΤ ή άλλους οργανισμούς σε τομείς προτεραιότητας. Η Ομάδα Δράσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ελλάδα θα συντονίζει τις ανωτέρω δράσεις τεχνικής βοήθειας σύμφωνα με την αποστολή της. Η Ελληνική διοίκηση θα διασφαλίσει τη συνέχεια της τεχνικής βοήθειας που έχει δρομολογηθεί.

Παράρτημα 1. Παροχή στοιχείων

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος, τα ακόλουθα στοιχεία πρέπει να τίθενται στη διάθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της ΕΚΤ και του προσωπικού του ΔΝΤ σε τακτική βάση.

Τα στοιχεία θα αποστέλλονται στην ακόλουθη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου:

ecfin-greece-data@ec.europa.eu

Η διεύθυνση αυτή θα χρησιμοποιείται επίσης για τη μετάδοση άλλων δεδομένων και εκθέσεων που αφορούν στην παρακολούθηση του προγράμματος.

Παρέχονται από το Υπουργείο Οικονομικών

<p>Προκαταρκτικά μηνιαία στοιχεία για την εκτέλεση του κρατικού προϋπολογισμού (συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης ανά κύρια κατηγορία εσόδων και δαπανών και ανά Υπουργείο)</p> <p><i>(Στοιχεία που συγκεντρώνονται από το Υπουργείο Οικονομικών)</i></p>	<p>Μηνιαίως, 15 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα- αυτά τα στοιχεία θα περιλαμβάνονται επίσης σε επόμενες διαβιβάσεις σε περίπτωση αναθεώρησης</p>
<p>Επικαιροποιημένα μηνιαία σχέδια για την εκτέλεση του κρατικού προϋπολογισμού για το υπόλοιπο του έτους, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης ανά κύρια κατηγορία εσόδων και δαπανών και ανά Υπουργείο.</p> <p><i>(Στοιχεία που συγκεντρώνονται από το Υπουργείο Οικονομικών)</i></p>	<p>Μηνιαίως, 30 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα</p>
<p>Μηνιαία στοιχεία για τη μισθολογική δαπάνη του δημοσίου (της γενικής κυβέρνησης συμπεριλαμβανομένης μιας ανάλυσης σε ονομαστικούς μισθούς και επιδόματα των δημοσίων υπαλλήλων ανά Υπουργείο και δημόσιο φορέα), τον αριθμό των εργαζομένων (συμπεριλαμβανομένης μιας ανάλυσης ανά Υπουργείο και δημόσιο φορέα εκτός κεντρικής κυβέρνησης) και το μέσο μισθό (συμπεριλαμβανομένων των σχετικών μεριδίων του βασικού μισθού των επιδομάτων και των μπόνους).</p> <p><i>(Στοιχεία που συγκεντρώνονται από τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών)</i></p>	<p>Μηνιαίως, 30 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα (έναρξη Ιούνιος 2010)</p>
<p>Προκαταρκτικά μηνιαία ταμειακά στοιχεία για τους φορείς της γενικής κυβέρνησης, εκτός του Κράτους.</p> <p><i>(Στοιχεία που συγκεντρώνονται από το Υπουργείο Οικονομικών)</i></p>	<p>Μηνιαίως, 30 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα - αυτά τα στοιχεία θα περιλαμβάνονται επίσης σε επόμενες διαβιβάσεις σε περίπτωση αναθεώρησης</p>

<p>Μηνιαία στοιχεία προσωπικού: αριθμός υπαλλήλων, προσλήψεις, αποχωρήσεις, μετατάξεις μεταξύ κυβερνητικών φορέων, και από και προς την εργασιακή εφεδρεία, ανά φορέα</p> <p><i>(Στοιχεία που συγκεντρώνονται από τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών)</i></p>	<p>Μηνιαίως, 30 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα</p>
<p>Εβδομαδιαία στοιχεία για την ταμειακή θέση της κυβέρνησης με αναφορά στις χρήσεις και στις πηγές κεφαλαίου καθώς και στον αριθμό των καλυπτόμενων ημερών.</p> <p><i>(Στοιχεία που συγκεντρώνονται από το Οικονομικών)</i></p>	<p>Εβδομαδιαίως την Παρασκευή, με αναφορά στην προηγούμενη Πέμπτη.</p>
<p>Στοιχεία για τη χρηματοδότηση κάτω –από-τη-γραμμή της γενικής κυβέρνησης</p> <p><i>(Στοιχεία που συγκεντρώνονται από το Υπουργείο Οικονομικών)</i></p>	<p>Μηνιαίως, όχι αργότερα από 15 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα –αυτά τα στοιχεία θα περιλαμβάνονται και σε επόμενες διαβιβάσεις σε περίπτωση αναθεώρησης.</p>
<p>Στοιχεία εκκρεμών οφειλών (συμπεριλαμβανομένων των ληξιπρόθεσμων) της γενικής κυβέρνησης συμπεριλαμβανομένου του κράτους, της τοπικής αυτοδιοίκησης, της κοινωνικής ασφάλισης, των νοσοκομείων και νομικών προσώπων.</p> <p><i>(Στοιχεία που συγκεντρώνονται από το Υπουργείο Οικονομικών βάσει στοιχείων από διάφορα υπουργεία)</i></p>	<p>Τριμηνιαίως, εντός 55 ημερών μετά το τέλος κάθε τριμήνου.</p>
<p>Στοιχεία σχετικά με τη χρήση των δανείων διεθνούς βοήθειας καταναμημένα στις ακόλουθες κατηγορίες: Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, δεσμευμένος λογαριασμός, αποπληρωμή χρέους, πληρωμές τόκων, άλλες δημοσιονομικές ανάγκες, δημιουργία ταμειακού αποθεματικού – ανά τρίμηνο και σωρευτικά</p>	<p>Τριμηνιαίως, έως το τέλος κάθε τριμήνου.</p>
<p>Στοιχεία για το Δημόσιο Χρέος και τις νέες εγγυήσεις που εκδίδονται από τη γενική κυβέρνηση προς τις δημόσιες επιχειρήσεις και τον ιδιωτικό τομέα.</p> <p>Στοιχεία για το ληξιπρόθεσμο χρέος (προγραμματισμένες αποπληρωμές μηνιαίως, διαχωρισμός μεταξύ βραχυπρόθεσμου χρέους (έντοκα γραμμάτεια του Δημοσίου και άλλο βραχυπρόθεσμο χρέος) και μακροπρόθεσμου χρέους (ομόλογα και άλλο μακροπρόθεσμο χρέος).</p> <p>Στοιχεία σχετικά με τις προγραμματισμένες μηνιαίες εκροές τόκων.</p> <p><i>(Στοιχεία που συγκεντρώνονται από το Υπουργείο Οικονομικών)</i></p>	<p>Μηνιαίως, εντός ενός μήνα.</p>
<p>Στοιχεία ιδιωτικοποιηθέντων στοιχείων ενεργητικού και εσόδων που εισπράχθηκαν.</p>	<p>Μηνιαίως</p>

<i>(Στοιχεία που συγκεντρώνονται από το Υπουργείο Οικονομικών)</i>	
Στοιχεία για τις δημόσιες επιχειρήσεις: έσοδα, δαπάνες, μισθοδοσία, αριθμός υπαλλήλων και υποχρεώσεις (των λήξεων του χρέους των δημόσιων επιχειρήσεων). <i>(Στοιχεία που συγκεντρώνονται από το Υπουργείο Οικονομικών)</i>	Μηνιαίως, εντός τριών εβδομάδων μετά το τέλος κάθε μήνα για τις δέκα μεγαλύτερες επιχειρήσεις. Τριμηνιαίως, εντός τριών εβδομάδων από το τέλος κάθε τριμήνου για τις άλλες επιχειρήσεις. Τριμηνιαίως για τη λήξη των υποχρεώσεων των κρατικών επιχειρήσεων.
Μηνιαία κατάσταση των συναλλαγών μέσω των λογαριασμών εκτός προϋπολογισμού. <i>(Στοιχεία που συγκεντρώνονται από τα Υπουργεία Οικονομικών και Παιδείας)</i>	Μηνιαίως, στο τέλος κάθε μήνα.
Μηνιαία στοιχεία των συναλλαγών των ειδικών λογαριασμών. <i>(Στοιχεία που συγκεντρώνονται από το Υπουργείο Οικονομικών)</i>	Μηνιαίως, στο τέλος κάθε μήνα
Έκθεση προόδου για την εκπλήρωση των προϋποθέσεων πολιτικής <i>(Η έκθεση εκπονείται από το Υπουργείο Οικονομικών)</i>	Τριμηνιαίως, πριν την έναρξη της αντίστοιχης αξιολόγησης.
Μηνιαία στοιχεία για τις δαπάνες υγείας των ταμείων κοινωνικής ασφάλισης με χρονική υστέρηση τριών εβδομάδων μετά το τέλος του αντίστοιχου τριμήνου. <i>(Στοιχεία που συγκεντρώνονται από τα Υπουργεία Εργασίας και Υγείας)</i>	Μηνιαίως, εντός τριών εβδομάδων από το τέλος κάθε μήνα. Έναρξη με τα στοιχεία Ιανουαρίου 2011 για τα ΙΚΑ, ΟΑΕΕ, ΟΓΑ και ΟΠΑΔ, και από τον Απρίλιο του 2011 για τα άλλα ταμεία.

Παρέχονται από την Τράπεζα της Ελλάδος

Στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού της Τράπεζας της Ελλάδος	Εβδομαδιαίως, την επόμενη εργάσιμη ημέρα
Στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού του ελληνικού τραπεζικού συστήματος – συγκεντρωτικοί νομισματικοί ισολογισμοί των πιστωτικών ιδρυμάτων	Μηνιαίως, 30 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα

Εξέλιξη της εξωτερικής χρηματοδότησης των ελληνικών τραπεζών στις θυγατρικές τους στο εξωτερικό	Μηνιαίως, 15 ημέρες μετά το τέλος κάθε μήνα
Έκθεση για τη ρευστότητα του τραπεζικού συστήματος	Εβδομαδιαίως, την επόμενη εργάσιμη
Έκθεση για την εξέλιξη των δεικτών χρηματοπιστωτικής σταθερότητας	Τριμηνιαίως, 30 ημέρες μετά τη δημοσίευση στοιχείων του κάθε τριμήνου.
Έκθεση για τα αποτελέσματα των τακτικών τριμηνιαίων τεστ αξιολόγησης φερεγγυότητας υπό ακραίες συνθήκες	Τριμηνιαίως, 15 ημέρες μετά το τέλος κάθε τριμήνου, σύμφωνα με τη διαθεσιμότητα στοιχείων
Σταθμισμένος μέσος όρος του δείκτη δανείου-αξίας (LTV) για νέα δάνεια με ενέχυρο επί ακινήτων	Ετησίως.

Παρέχονται από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Αναλυτική έκθεση για τον ισολογισμό του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας με αναφορά και επεξήγηση για τις μεταβολές των λογαριασμών	Εβδομαδιαίως, την επόμενη εργάσιμη μέρα.
---	--

Παράρτημα 2: Στατιστικά στοιχεία που θα δημοσιεύονται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης ή το Υπουργείο Οικονομικών

(α) έως το τέλος *Μαρτίου 2012*, για κάθε διοικητικό δικαστήριο, εφετείο και το ανώτατο διοικητικό δικαστήριο:

- (i) Αριθμός δικαστών και διοικητικού προσωπικού, με κατηγοριοποίηση για δικαστές που εργάζονται σε φορολογικά τμήματα ή ασχολούνται κυρίως με φορολογικές υποθέσεις.
- (ii) Αριθμός όλων των υποθέσεων.
- (iii) Αριθμός των υποθέσεων που μεταφέρθηκαν από το 2011.
- (iv) Αριθμός των υποθέσεων που υποβλήθηκαν κατά το πρώτο τρίμηνο του 2012.
- (v) Αριθμός των φορολογικών υποθέσεων με κατηγοριοποίηση ανάλογα με την αξία της υπόθεσης (έως 10000 Ευρώ, από 10 001 Ευρώ έως 50 000 Ευρώ, από 50 001 Ευρώ έως 100 000 Ευρώ, από 100 001 Ευρώ έως 500 000 Ευρώ και άνω των 500 000 Ευρώ).
- (vi) Αριθμός των φορολογικών υποθέσεων που μεταφέρθηκαν από το 2011.
- (vii) Αριθμός των φορολογικών υποθέσεων που υποβλήθηκαν κατά το πρώτο τρίμηνο του 2012.
- (viii) Το ποσοστό ανάκτησης για όλες τις φορολογικές υποθέσεις, το οποίο για τους σκοπούς του Μνημονίου Συνεννόησης θα σημαίνει το λόγο του ποσού που εισπράχθηκε από τον δανειστή σε διαδικασίες εκτέλεσης – μετά την έκδοση εκτελεστού τίτλου – προς το ποσό που επιδικάστηκε από το δικαστήριο.

(β) έως το τέλος *Ιουνίου 2012*, επιπλέον των πληροφοριών του (α) ανωτέρω, επικαιροποιημένων όπου είναι αναγκαίο, για κάθε πολιτικό δικαστήριο, εφετείο και το ανώτατο πολιτικό δικαστήριο:

- (i) Αριθμός δικαστών και διοικητικού προσωπικού.
- (ii) Αριθμός όλων των υποθέσεων
- (iii) Αριθμός των υποθέσεων που μεταφέρθηκαν από το 2011.
- (iv) Αριθμός των υποθέσεων που υποβλήθηκαν κατά τα δύο πρώτα τρίμηνα του 2012.
- (v) Αριθμός αδρανών υποθέσεων, δηλ. υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων στις οποίες ο σχετικός φάκελος του δικαστηρίου αναφέρει ότι έχουν αναβληθεί ή δεν έχει ορισθεί ποτέ δικάσιμος για αυτές και δεν έλαβε χώρα καμία ενέργεια διαδίκου για καθορισμό δικασίμου για τουλάχιστον 18 μήνες.

(γ) έως το τέλος *Σεπτεμβρίου 2012*, επιπλέον των πληροφοριών των (α) και (β) ανωτέρω, επικαιροποιημένων όπου είναι αναγκαίο, σε επίπεδο πρωτοδικείου και εφετείου:

- (i) Αριθμός υποθέσεων εταιρικής αφερεγγυότητας.
- (ii) Μέση διάρκεια υποθέσεων εταιρικής αφερεγγυότητας.
- (iii) Μέσο κόστος υποθέσεων εταιρικής αφερεγγυότητας.

(δ) έως το τέλος *Δεκεμβρίου 2012*, τριμηνιαίες επικαιροποιήσεις των πληροφοριών των (α) έως (γ) ανωτέρω.

Συντομογραφίες

ΑΣΕΠ	Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού
CPB	Κεντρική Αρχή Προμηθειών
ΔΕΠΑ	Δημόσια Επιχείρηση Αερίου
DRG	Κλειστό Ενοποιημένο Νοσήλιο
DSO	Διαχειριστής του Δικτύου Διανομής
EKT	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
ΕΟΧ	Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος
EETT	Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων
ΕΤΧΣ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας
EKEBYΛ	Ερευνητικό Κέντρο Βιολογικών Υλικών
ΕΛΣΤΑΤ	Ελληνική Στατιστική Αρχή
ΕΟΦ	Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων
ΕΟΠΥΥ	Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας
ΕΠΥ	Επιτροπή Προμηθειών Υγείας
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΕΣΛ	Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών
ΕΚοιν.Τ	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΣΥ	Εθνικό Σύστημα Υγείας
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΑΕΠ	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
ΓΕΜΗ	Γενικό Εμπορικό Μητρώο
ΤΑΙΠΕΔ	Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Ελληνικού Δημοσίου
ΗΔΙΚΑ	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης
ΔΝΤ	Διεθνές Νομισματικό Ταμείο
ΚΤΕΛ	Κοινά Ταμεία Εισπράξεων Λεωφορείων
ΥΦΑ	Υγροποιημένο Φυσικό Αέριο
LTV	Δείκτης Δανείου-Αξίας
ΜΕΡΡ	Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής
ΜΔΣ	Μεσοπρόθεσμη Δημοσιονομική Στρατηγική
ΕΣΥ	Εθνικό Σύστημα Υγείας
ΟΑΣΑ	Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθήνας
ΟΟΣΑ	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
ΟΓΑ	Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων
ΟΣΕ	Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος
ΟΤΕ	Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος
ΔΕΗ	Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού
ΥΜΣ	Υπηρεσία Μίας Στάσης
ΡΑΕ	Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας
RSPP	Πρόγραμμα Πολιτικής για το Ραδιοφάσμα
ΕΑΠ	Ενιαία Αρχή Πληρωμών
ΕΑΔΣ	Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων
ΔΑ	Διαδριατικός Αγωγός
ΔΕΔ-Μ	Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών
TSO	Διαχειριστής Δικτύου Μεταφοράς
ΠΟΥ	Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας

Στόχοι, Στρατηγική και Προοπτικές

1. **Η Ελλάδα αντιμετωπίζει τρεις βασικές προκλήσεις.** Πρώτον, η Ελληνική οικονομία έχει πρόβλημα ανταγωνιστικότητας. Παρότι έχει σημειωθεί πρόοδος από το 2010 στον περιορισμό του ανά μονάδα κόστους εργασίας, η εκτιμώμενη υπερτίμηση της τιμής πραγματικής συναλλαγματικής ισοτιμίας ανέρχεται ακόμη περίπου στο 15 - 20 τοις εκατό. Δεύτερον, η δημοσιονομική βιωσιμότητα πρέπει να αποκατασταθεί. Το πρωτογενές έλλειμμα έχει μειωθεί σημαντικά από το 2009, αλλά το εκτιμώμενο αποτέλεσμα για το 2011, ένα πρωτογενές έλλειμμα ύψους περίπου $[2^{1/2}]$ τοις εκατό του ΑΕΠ, παραμένει πολύ χαμηλότερο από το πλεόνασμα που θα σταθεροποιήσει το χρέος. Τρίτον, ο χρηματοπιστωτικός τομέας αντιμετωπίζει προβλήματα ρευστότητας και φερεγγυότητας, λόγω της έκθεσής του σε κρατικά ομόλογα, της φθίνουσας ποιότητας του εγχώριου δανειακού χαρτοφυλακίου και της σταθερής εκροής καταθέσεων.

2. **Για να αντιμετωπίσει αυτές οι προκλήσεις, η κυβέρνηση θα βασιστεί στις πολιτικές που καθορίστηκαν στο προηγούμενο πρόγραμμα, αλλά θα τροποποιήσει το μίγμα της προσαρμογής και της χρηματοδότησης.** Προκειμένου να μειωθούν οι αντιφάσεις της πολιτικής, το πρόγραμμα θα συνεχίσει να δίνει έμφαση στην εφαρμογή φιλόδοξων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων για την αύξηση της παραγωγικότητας στις αγορές εργασίας, προϊόντων και υπηρεσιών και στην βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Ωστόσο, πρέπει να είμαστε ρεαλιστές σχετικά με το εύρος και το χρόνο που θα αποδώσουν τα αποτελέσματά τους, που είναι εγγενώς αβέβαια, και να αντιμετωπίσουμε τα άμεσα προβλήματα ρευστότητας. Για την εξισορρόπηση της οικονομίας, τη στήριξη της ανάπτυξης και της απασχόλησης, την αποκατάσταση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας και διασφάλιση της οικονομικής σταθερότητας, θα:

- δώσουμε μεγαλύτερη έμφαση στην εξασφάλιση μειώσεων στο ανά μονάδα κόστος εργασίας και στην βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, μέσω ενός συνδυασμού περικοπών των ονομαστικών μισθών και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων της αγοράς εργασίας. Μαζί με την εξάλειψη των αγκυλώσεων στις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών, αναμένεται ότι θα μειώσουν το κόστος και θα διευκολύνουν την αναδιανομή των πόρων προς εμπορεύσιμους τομείς, προς την αύξηση της ανάπτυξης και προς μεγαλύτερη απασχόληση.
- εξομαλύνουμε τις επιπτώσεις της βαθιάς και παρατεταμένης ύφεσης και των σημαντικών διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων (δίνοντάς τους χρόνο για φέρουν αποτελέσματα) μειώνοντας τη δημοσιονομική προσαρμογή για το 2012.
- μειώσουμε σημαντικά την επιρροή του κράτους στην οικονομία μέσω τολμηρών διαρθρωτικών δημοσιονομικών μεταρρυθμίσεων και μέσω της αποκρατικοποίησης δημόσιων περιουσιακών στοιχείων. Η οικονομική ανάκαμψη της Ελλάδας πρέπει να προέλθει από μια σθεναρή απάντηση του ιδιωτικού τομέα και αυτό δεν μπορεί να συμβεί με το κράτος να ελέγχει την πρόσβαση σε καίρια περιουσιακά στοιχεία.
- ενισχύσουμε την ικανότητα του κράτους να υλοποιεί πολιτικές, μέσω μιας ευρέως φάσματος διοικητικής μεταρρύθμισης. Πρέπει να βελτιώσουμε σημαντικά τη ποιότητα των δημοσίων υπηρεσιών, τη αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα του δημοσίου τομέα, καθώς και την ικανότητα του κράτους να ρυθμίζει την οικονομία.
- Αυτές οι μεταρρυθμίσεις που μειώνουν το κόστος και τα σχέδια αποκρατικοποιήσεων που ενθαρρύνουν τις ΑΞΕ (Άμεσες Ξένες Επενδύσεις), όταν συνδυάζονται με δημοσιονομικές περικοπές δαπανών και σταδιακή εκκαθάριση των ληξιπρόθεσμων οφειλών, απελευθερώνουν ρευστότητα για τον ιδιωτικό τομέα. Μαζί με την συνεχή χρηματοδότηση του προγράμματος και

την παροχή ρευστότητας στο τραπεζικό σύστημα, αυτό θα βοηθήσει στην βελτίωση της στενότητας των χρηματοπιστωτικών συνθηκών που τώρα επηρεάζουν την οικονομία.

3. Παρόλα αυτά, η κυβέρνηση αναγνωρίζει ότι η εξάλειψη των μεγάλων αρχικών ανισοροπιών της Ελλάδας και η επίτευξη μιας πορείας ισορροπημένης ανάπτυξης θα πάρει σημαντικό χρόνο:

- Το **πραγματικό ΑΕΠ** αναμένεται να επανέλθει σε θετικές τιμές ανάπτυξης από τρίμηνο σε τρίμηνο το 2013. Το πρόγραμμα θεωρεί ότι με τη πάροδο του χρόνου το επιχειρηματικό κλίμα θα επωφεληθεί από την επιτυχημένη εφαρμογή του PSI και η οικονομική δραστηριότητα και η αύξηση της απασχόλησης θα επιταχυνθούν καθώς θα μειώνεται το ανά μονάδα κόστος εργασίας, θα υλοποιούνται άλλες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για την αύξηση της παραγωγικότητας και θα ολοκληρώνεται η δημοσιονομική προσαρμογή. Ωστόσο, βραχυπρόθεσμα προβλέπεται μείωση του ΑΕΠ κατά επιπλέον 4-5 τοις εκατό σωρευτικά για την περίοδο 2012-2013 λόγω της επιδείνωσης του εξωτερικού περιβάλλοντος, της αναγκαίας δημοσιονομικής προσαρμογής, της προσαρμογής των αποδοχών του ιδιωτικού τομέα και των προσαρμογών στο τραπεζικό σύστημα.
- Η **ανταγωνιστικότητα** προβλέπεται να βελτιωθεί με επιταχυνόμενο ρυθμό, στηριζόμενη στις αρχικές μεταρρυθμίσεις της αγοράς εργασίας και σε ένα ολοκληρωμένο σύνολο μεταρρυθμίσεων στις αγορές προϊόντων. Ο πληθωρισμός αναμένεται να μειωθεί σημαντικά κάτω από το επίπεδο της ευρωζώνης καθώς οι μεταρρυθμίσεις που μειώνουν το κόστος και οι μειώσεις των αποδοχών αποτυπώνονται στις τιμές. Μέχρι το τέλος του προγράμματος, θα είναι δυνατό να συρρικνωθεί σημαντικά το έλλειμμα ανταγωνιστικότητας σε σχέση με τους εμπορικούς εταίρους και το οικονομικό σύστημα θα πρέπει να συνεχίσει να προσαρμόζεται για κάποιο διάστημα κατόπιν αυτού ώστε να εξλειφθεί πλήρως το κενό.
- Το **εξωτερικό ισοζύγιο** αναμένεται ότι θα έχει μέτρια προσαρμογή για το υπόλοιπο του 2012 δεδομένης της επιδείνωσης των παγκόσμιων οικονομικών συνθηκών. Ωστόσο, καθώς η εγχώρια ζήτηση συνεχίζει να μειώνεται και η ανταγωνιστικότητα βελτιώνεται, ο ρυθμός της εξωτερικής προσαρμογής θα πρέπει να αυξηθεί. Παρόλα ταύτα αναμένεται ότι θα πάρει κάποιο χρόνο πριν το έλλειμμα ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών της Ελλάδας πέσει σε ένα επίπεδο το οποίο θα επιτρέψει στο εξωτερικό χρέος της Ελλάδας να μειωθεί σταθερά.

4. Το πρόγραμμα πολιτικής της κυβέρνησης, υποβοηθούμενο από την ελάφρυνση χρέους από τους ιδιώτες πιστωτές και τη στήριξη από το δημόσιο τομέα με ευνοϊκούς όρους, θα πρέπει να θέσει το δημόσιο χρέος σε βιώσιμη πορεία. Στο βασικό σενάριο του προγράμματος μας, το δημόσιο χρέος θα παραμείνει υψηλό κατά τη διάρκεια του προγράμματος, αλλά αναμένεται να μειωθεί περίπου στο 120 τοις εκατό του ΑΕΠ μέχρι το 2020, με συνεχείς μειώσεις στη συνέχεια. Δεδομένης της μακράς περιόδου των υψηλών επιπέδων χρέους, και της συνεχιζόμενης ευαισθησίας της Ελλάδας σε κλονισμούς, αναγνωρίζουμε ότι η πλήρης και έγκαιρη εφαρμογή των πολιτικών του προγράμματος θα είναι κρίσιμη για να επιτευχθεί αυτή η τροχιά του χρέους, παρά την ευνοϊκή χρηματοδότηση που έχουμε λάβει. Αυτές πολιτικές και η χρηματοδότηση του προγράμματος αναλύονται με περισσότερες λεπτομέρειες στην συνέχεια.

Οικονομικές Πολιτικές

A. Δημοσιονομική πολιτική

5. Η κυβέρνηση έχει δεσμευτεί για την επίτευξη ενός πρωτογενούς πλεονάσματος της γενικής κυβέρνησης ύψους 4½ τοις εκατό του ΑΕΠ έως το 2014. Αυτό υπερβαίνει το πρωτογενές ισοζύγιο που σταθεροποιεί το χρέος της Ελλάδας και θα επιτρέψει στο χρέος να μειωθεί σταδιακά (ακόμη και με μικρούς κλονισμούς) και είναι ένα επίπεδο το οποίο η Ελλάδα και πολλές άλλες χώρες έχουν επιτύχει στο παρελθόν. Λαμβάνοντας υπόψη την αρχική δημοσιονομική

θέση, το πιθανό μακροοικονομικό αντίκτυπο της δημοσιονομικής προσαρμογής και τους περιορισμούς στον ρυθμό με τον οποίο μπορούμε να σχεδιάσουμε και να εφαρμόσουμε διαρθρωτικές δημοσιονομικές μεταρρυθμίσεις, προσαρμόσαμε το δημοσιονομικό μας στόχο για το 2012 σε ένα πρωτογενές έλλειμμα 1 τοις εκατό του ΑΕΠ (έναντι του προηγούμενου στόχου μας για ένα μικρό πλεόνασμα). Θα στοχεύσουμε σε μια προσαρμογή 2^{3/4} τις εκατό του ΑΕΠ τόσο το 2013 όσο και το 2014, υλοποιώντας τολμηρές διαρθρωτικές δημοσιονομικές μεταρρυθμίσεις που θα καθοριστούν στο πλαίσιο της επικαιροποίησης της ΜΔΣ που θα γίνει τον Ιούνιο. Θα διαβουλευτούμε με την ΕΕ, την ΕΚΤ και του ΔΝΤ σε περίπτωση σημαντικά βαθύτερης ύφεσης από την αναμενόμενη για να αξιολογήσουμε αν η πορεία δημοσιονομικής προσαρμογής πρέπει να επεκταθεί πέρα από το 2014.

6. **Για να διασφαλίσει την πορεία δημοσιονομικής προσαρμογής του προγράμματος, η κυβέρνηση θα αναλάβει τολμηρές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις από την πλευρά των δαπανών.** Λαμβάνοντας υπόψη την προβλεπόμενη πορεία ανάκαμψης, τα συνεχή προβλήματα της Ελλάδας με τη φορολογική συμμόρφωση και την ανάγκη να προσαρμόσουμε κάποια από τα προηγούμενα μέτρα, θα απαιτηθούν επιπρόσθετα μέτρα πέραν εκείνων που έχουν ήδη εγκριθεί στο πλαίσιο της ΜΔΣ του 2011 και του προϋπολογισμού του 2012. Προβλέπουμε μια ανάγκη για μέτρα ύψους [1^{1/2}] τις εκατό του ΑΕΠ το 2012 και περαιτέρω [5] τις εκατό του ΑΕΠ για να επιτύχουμε το στόχο του 4^{1/2} του ΑΕΠ. Το μεγαλύτερο μέρος της προσαρμογής θα επιτευχθεί μέσω περικοπών δαπανών που αποσκοπούν στη μόνιμη μείωση του μεγέθους του κράτους και στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων του κλεισίματος φορέων που δεν παρέχουν πλέον αποτελεσματικές δημόσιες υπηρεσίες και στοχευμένων μειώσεων της απασχόλησης στο δημόσιο. Πολλές από αυτές τις περικοπές θα πρέπει να αφορούν τις κοινωνικές μεταβιβάσεις, την κατηγορία των δαπανών οι οποίες αυξήθηκαν με εκρηκτικό ρυθμό την περίοδο μετά την ένταξη στο ευρώ, αλλά θα θεσπιστούν και συγκεκριμένα μέτρα για την προστασία του πυρήνα του δικτύου κοινωνικής προστασίας μας και των πιο ευάλωτων τμημάτων του πληθυσμού.

7. **Οι βασικές μεταρρυθμίσεις, συμπεριλαμβανομένων αυτών που έχουν καθοριστεί στη ΜΔΣ και στον προϋπολογισμό του 2012, περιλαμβάνουν:**

- **Μειώσεις στη μισθολογική δαπάνη του δημόσιου τομέα.** Σκοπεύουμε να ευθυγραμμίσουμε τη μισθολογική δαπάνη για τη γενική κυβέρνηση με την επίδοση των πλέον αποτελεσματικών χωρών του ΟΟΣΑ (περίπου στο 9 τοις εκατό του ΑΕΠ). Αυτό θα αποδώσει [1^{1/2}] τις εκατό του ΑΕΠ σε εξοικονομήσεις έως το 2015, συμπεριλαμβανομένου ενός [1^{4/4}] τις εκατό του ΑΕΠ σε νέες εξοικονομήσεις οι οποίες δεν έχουν συμπεριληφθεί στην υφιστάμενη ΜΔΣ. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, θα συνδυάσουμε μεταρρυθμίσεις που αφορούν την αποζημίωση των υπαλλήλων με μειώσεις του προσωπικού.
- **Μεταρρύθμιση της αποζημίωσης των υπαλλήλων του δημόσιου τομέα.** Μέχρι το τέλος Ιουνίου 2012, θα μεταρρυθμίσουμε τα ειδικά μισθολόγια του δημοσίου (που αφορούν το ένα τρίτο του της μισθολογικής δαπάνης του δημόσιου τομέα). Σε συμφωνία με τις αρχές της μεταρρύθμισης που ξεκίνησε το 2011, θα προσαρμόσουμε τις αποδοχές για τα ειδικά μισθολόγια (συμπεριλαμβανομένων των δικαστών, των διπλωματών, των μετακλητών, των ιατρών, των καθηγητών, της αστυνομίας και των ένοπλων δυνάμεων), ενώ θα προστατεύσουμε όσους είναι στις χαμηλότερες μισθολογικές κλίμακες με στόχο την πραγματοποίηση μόνιμων καθαρών εξοικονομήσεων ύψους περίπου 0,2 τοις εκατό του ΑΕΠ σε ετήσια βάση. Θα αναθεωρήσουμε επίσης το νέο σύστημα προαγωγών για να διασφαλίσουμε ότι υπάρχουν οι κατάλληλοι έλεγχοι κατά της αύξησης του μισθολογικού κόστους μέσω των προαγωγών.
- **Μειώσεις προσωπικού.** Παραμένουμε πιστοί στη δέσμευση μας να μειώσουμε την απασχόληση στη γενική κυβέρνηση κατά τουλάχιστον 150.000 την περίοδο 2011 – 2015. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, θα συνεχίσουμε να εφαρμόζουμε αυστηρά την

υφιστάμενη αναλογία 1:5 προσλήψεις – αποχωρήσεις καθώς και το πρόγραμμα πρόωρης συνταξιοδότησης που καθιερώθηκε προσφάτως, να μειώνουμε την απασχόληση συμβασιούχων και να βάζουμε στην εργασιακή εφεδρεία επαρκείς υπεράριθμους δημόσιους υπαλλήλους έως το τέλος 2012 ώστε να πετύχουμε 15.000 υποχρεωτικές αποχωρήσεις (μόλις εξαντληθεί ο χρόνος τους στην εφεδρεία). Η προγραμματισμένη λειτουργική αξιολόγηση της δημόσιας διοίκησης (βλ. παρακάτω) και τα σχέδια για το κλείσιμο, την συγχώνευση ή τη συρρίκνωση φορέων της γενικής κυβέρνησης, θα μας βοηθήσει να προσδιορίσουμε τους υπεράριθμους δημόσιους υπαλλήλους.

- **Έλεγχοι στις προσλήψεις.** Για τον καλύτερο έλεγχο και περιορισμό των προσλήψεων θα: (i) μειώσουμε την ετήσια είσοδο σε στρατιωτικές και αστυνομικές σχολές και δημόσιες ακαδημίες σε ένα επίπεδο που είναι σύμφωνο με τα σχέδια προσλήψεων, (ii) αυξάνουμε την εργασιακή εφεδρεία ετησίως, και θα (iii) εξαλείψουμε τις κενές θέσεις στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης του δημόσιου τομέα. Εάν προκύψουν υστερήσεις σε σχέση με τις στοχευμένες μειώσεις προσωπικού, θα θεσπίσουμε αμέσως πάγωμα προσλήψεων.
- **Εξορθολογισμός και καλύτερη στόχευση της κοινωνικής δαπάνης.** Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, ξεκινήσαμε μεταρρυθμίσεις για να περιορίσουμε την προβλεπόμενη αύξηση στη συνταξιοδοτική δαπάνη κάτω των 2 ½ ποσοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ μέχρι το 2060 (από μια πρόβλεψη ύψους 12½ του ΑΕΠ), να διατηρήσουμε τις δημόσιες δαπάνες για την υγεία περίπου στο 6 τοις εκατό του ΑΕΠ, και να βελτιώσουμε την στόχευση των κοινωνικών μας επιδομάτων. Στο πρόγραμμα μας σκοπεύουμε να ολοκληρώσουμε αυτή την ατζέντα εργασίας, πραγματοποιώντας συνολικά περίπου [3] τοις εκατό του ΑΕΠ σε πρόσθετες εξοικονομήσεις, ενώ θα βελτιώσουμε τα κοινωνικά προγράμματα για αυτούς που τα έχουν περισσότερο ανάγκη.
- **Συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση.** Δεδομένου του υψηλού μεριδίου συντάξεων στις δαπάνες της Ελληνικής κυβέρνησης, η μεγάλη εναπομείνουσα δημοσιονομική προσαρμογή θα πρέπει κατ' ανάγκη να περιλαμβάνει περαιτέρω προσαρμογές των συντάξεων. Αυτό θα το κάνουμε με τρόπο που θα προστατεύονται οι χαμηλοσυνταξιούχοι. Ως αρχικά μέτρα, για τη δημιουργία εξοικονομήσεων ύψους €300 εκατομμυρίων το 2012 θα: (i) υιοθετήσουμε ένα σχέδιο νόμου για να μεταρρυθμίσουμε τις επικουρικές συντάξεις, και θα (ii) επιφέρουμε αλλαγές στα συνταξιοδοτικά ταμεία με υψηλές μέσες συντάξεις που λαμβάνουν υψηλές επιχορηγήσεις από τον προϋπολογισμό. Στη συνέχεια, έως τα τέλη Ιουνίου, θα εισάγουμε μεταρρυθμίσεις για να εξαλείψουμε τις ληξιπρόθεσμες οφειλές και τα ελλείμματα στα ταμεία εφάπαξ.
- **Δαπάνες υγείας.** Οι κύριοι στόχοι μας είναι να φέρουμε τις φαρμακευτικές δαπάνες πιο κοντά στα επίπεδα των άλλων Ευρωπαϊκών κρατών και να συνεχίσουμε τη μεταρρύθμιση της διακυβέρνησης του συστήματος υγείας. Για το 2012, έχουμε θέσει ως στόχο την μείωση της δημόσιας δαπάνης για εξω-νοσοκομειακά φάρμακα από το 1.9 στο 1^{1/3} τοις εκατό του ΑΕΠ. Οι κύριες αρχικές ενέργειες περιλαμβάνουν: την προώθηση της χρήσης γενόσημων (π.χ. μέσω υποχρεωτικής συνταγογράφησης με βάση την ενεργό ουσία), την μείωση κατά 15% στη μέγιστη τιμή των γενόσημων φαρμάκων σε σχέση με τα επώνυμα φάρμακα, την μείωση των περιθωρίων κέρδους των φαρμακείων, και την επέκταση της κάλυψης των φαρμάκων για τα οποία ισχύει η συμμετοχή. Ένας αυτόματος μηχανισμός επανείσπραξης θα εγγυάται ότι η δαπάνη για εξω-νοσοκομειακά φάρμακα για την περίοδο 2012 – 2015 δεν θα ξεπερνά τα όρια του προϋπολογισμού. Μέσω του νέου ταμείου υγείας ΕΟΠΥΥ, θα ολοκληρώσουμε επίσης τις εισαγωγές νέων και πιο αποτελεσματικών ως προς το κόστος συμβάσεων για ιατρούς και θα υιοθετήσουμε ενιαίους όρους για την αγορά των υπηρεσιών υγείας. Για τον εξορθολογισμό του συστήματος και την εκμετάλλευση των οικονομικών κλίμακας θα συγχωνεύσουμε όλα τα ταμεία υγείας με το ΕΟΠΥΥ και θα μεταφέρουμε την ευθύνη του στο Υπουργείο Υγείας.

- **Άλλα προγράμματα κοινωνικών επιδομάτων.** Το επίπεδο της δημόσιας δαπάνης της Ελλάδας (ως ποσοστό του ΑΕΠ) παραμένει κατά πολύ πάνω από το μέσο όρο της ευρωζώνης. Ως εκ τούτου θα συνεχίσουμε την μεταρρύθμιση των προγραμμάτων κοινωνικών επιδομάτων και τη διακυβέρνηση των προγραμμάτων κοινωνικής αρωγής και κοινωνικής ασφάλισης. Χρησιμοποιώντας εξωτερική βοήθεια, θα αναλάβουμε μια εις βάθος αξιολόγηση των προγραμμάτων κοινωνικών δαπανών με σκοπό τον καθορισμό επιπρόσθετων μέτρων ύψους [1] τοις εκατό του ΑΕΠ που θα ληφθούν την περίοδο 2013-2015. Η αξιολόγηση, η οποία θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος Ιουνίου 2012, θα εντοπίσει προγράμματα τα οποία θα διακοπούν, και ευκαιρίες εξορθολογισμού και ενίσχυσης των κύριων κοινωνικών προγραμμάτων για την καλύτερη στήριξη των ατόμων που έχουν ανάγκη και παράλληλα τη μείωση των μεταβιβάσεων σε άτομα που δεν τα έχουν ανάγκη.
- **Αναδιάρθρωση της κυβερνητικής λειτουργίας.** Η ελληνική δημόσια διοίκηση είναι σε μεγάλο βαθμό διασπασμένη, έχει δομές που αλληλοκαλύπτονται και έχει ελλιπή συντονισμό και ανεπαρκή συστήματα πληροφορικής (IT). Προς αντιμετώπιση αυτών θα υλοποιήσουμε κάποιες αρχικές δράσεις και θα καθορίσουμε βαθύτερες αλλαγές που θα εφαρμοστούν κατά τη διάρκεια του προγράμματος:
  - **Προκαταρκτικές ενέργειες:** Για να μπορέσουμε να πετύχουμε τον δημοσιονομικό μας στόχο για το 2012, θα (i) σε αναμονή της επερχόμενης αξιολόγησης της δημόσιας διοίκησης, θα περικόψουμε τις λειτουργικές δαπάνες και τις επιλεγμένες επιδοτήσεις και μεταβιβάσεις στο επίπεδο της κεντρικής κυβέρνησης κατά ένα επιπρόσθετο 0.2 τοις εκατό του ΑΕΠ (σε σύγκριση με τον προϋπολογισμό του 2012) (ii) θα μειώσουμε τις επιδοτήσεις για επενδύσεις και επενδυτικά προγράμματα χαμηλής προτεραιότητας κατά 0.2 τοις εκατό του ΑΕΠ (σε σύγκριση με τον προϋπολογισμό του 2012) και (iii) θα μειώσουμε τις στρατιωτικές δαπάνες κατά 0.15 τοις εκατό του ΑΕΠ.
  - **Βαθύτερη αναδιάρθρωση:** Μέχρι το τέλος-Ιουνίου 2012, θα ολοκληρώσουμε ένα σχέδιο για την αναδιάρθρωση των κρατικών λειτουργιών και θα επιτύχουμε πρόσθετη εξοικονόμηση τουλάχιστον [1] τοις εκατό του ΑΕΠ για την περίοδο 2013 - 15. Έμφαση θα δοθεί στο κλείσιμο και τη μείωση του μεγέθους των φορέων της γενικής κυβέρνησης, στον εντοπισμό ευκαιριών για ανάθεση εργασιών σε τρίτους, στον εντοπισμό πλεονάζοντος προσωπικού και στην αναδιάρθρωση τόσο της κεντρικής όσο και της τοπικής δημόσιας διοίκησης. Το σχέδιο θα περιλαμβάνει επίσης τον εξορθολογισμό των αμυντικών δαπανών (χωρίς να πλήττονται οι αμυντικές δυνατότητες).

8. **Οι μεταρρυθμίσεις του φορολογικού συστήματος θα συμβάλλουν επίσης στην δημοσιονομική προσαρμογή μέσω της διεύρυνσης της βάσης, και οι μεταρρυθμίσεις θα έχουν επίσης ως στόχο την διευκόλυνση των μειώσεων των φορολογικών συντελεστών χωρίς επιπτώσεις στα έσοδα.**

- **Φορολογική μεταρρύθμιση.** Σκοπός μας είναι να υιοθετήσουμε μια φορολογική μεταρρύθμιση με ουδέτερη δημοσιονομική επίπτωση για την απλοποίηση του φορολογικού συστήματος, τη διεύρυνση της φορολογικής βάσης ώστε να είναι δυνατή η μείωση επιλεγμένων φορολογικών συντελεστών, και την αναδιάρθρωση του φορολογικού βάρους ανάμεσα στις φορολογικές κλίμακες με στόχο την προώθηση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας. Θα καθορίσουμε ένα πλήρες πρόγραμμα ενδιάμεσων σταδίων για την υιοθέτηση μιας τέτοιας φορολογικής μεταρρύθμισης, συμπεριλαμβανομένης μιας αρχικής δημόσιας διαβούλευσης, της αναθεώρησης από το προσωπικό της Ε.Ε./ΕΚΤ/ΔΝΤ και θα ανακοινώσουμε μια επίσημη πρόταση προς συζήτηση. Η διαδικασία αυτή θα ολοκληρωθεί με την κατάθεση στη Βουλή και την έγκριση της μεταρρύθμισης έως τον Ιούνιο 2012. Το μεταρρυθμιστικό πακέτο θα περιλαμβάνει: (i) την κατάργηση του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και την αντικατάστασή του με απλούστερη νομοθεσία, (ii) την εξάλειψη ορισμένων φοροαπαλλαγών και προνομιακών καθεστώτων, (iii)

την απλοποίηση του ΦΠΑ και της δομής του φορολογικού συντελεστή ιδιοκτησίας, (iv) μια πιο ενιαία φορολογική αντιμετώπιση του ατομικού κεφαλαιακού εισοδήματος, και (v) ένα απλοποιημένο πρόγραμμα φορολόγησης ατομικού και εταιρικού εισοδήματος.

- **Μεταρρυθμίσεις της φορολογικής διοίκησης.** Δεδομένης της χαμηλής είσπραξης φόρων σε σύγκριση με τις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, η στρατηγική προσαρμογής μας βασίζεται στην εισαγωγή εκτενών μεταρρυθμίσεων στη φορολογική διοίκηση (δες Μέρος Β). Οι μεταρρυθμίσεις αυτές θα διευκολύνουν μια πιο δίκαιη κατανομή του βάρους προσαρμογής ανάμεσα στους φορολογούμενους. Στο πλαίσιο του μεσοπρόθεσμου σχεδιασμού μας, τα οφέλη από αυτές οι μεταρρυθμίσεις έχουν εκτιμηθεί με συντηρητικό τρόπο και θεωρούμε ότι θα πραγματοποιηθούν στο τέλος της περιόδου, και θα περιοριστούν στο 1 ½ τοις εκατό του ΑΕΠ για τη περίοδο 2011 - 2015 και αναμένεται ότι θα πραγματοποιηθούν μόνο από το 2013.

9. **Έχουμε δεσμευτεί να πετύχουμε τον δημοσιονομικό μας στόχο και είμαστε έτοιμοι να λάβουμε διορθωτικά μέτρα στην περίπτωση υποαπόδοσης.** Τα διορθωτικά μέτρα, εάν κριθούν αναγκαία, θα περιλαμβάνουν πρόσθετες στοχευμένες μειώσεις στο μισθολογικό κόστος του δημόσιου τομέα και στις κοινωνικές δαπάνες καθώς και στις αμυντικές δαπάνες. Παρομοίως, στη περίπτωση μιας διαρκούς υπέρ απόδοσης η οποία θεωρηθεί μόνιμη, θα θέσουμε αυστηρότερους στόχους για το έλλειμμα αλλά μπορεί επίσης να εξετάσουμε μια μείωση εισφορές κοινωνικής ασφάλισης. Πρόθεσή μας είναι να διατηρήσουμε το σχετικό φορολογικό βάρος από τους έμμεσους φόρους.

10. **Για να διασφαλίσουμε άμεσα οφέλη, θα υλοποιήσουμε αρκετές προαπαιτούμενες δράσεις, και για να βοηθήσουμε την επακόλουθη παρακολούθηση του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής, θα θέσουμε ορισμένα βασικά μέτρα ως διαρθρωτικά ορόσημα του προγράμματος.** Ως προαπαιτούμενες ενέργειες για το πρόγραμμα θα: (i) εφαρμόσουμε πλήρως όλα τα μέτρα της ΜΔΣ που έχουν καθυστερήσει (Παράρτημα Ι), και θα (ii) θέσουμε σε ισχύ και θα υλοποιήσουμε τα μέτρα που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων δημοσιονομικού ελλείμματος για το 2012 (συμπεριλαμβανομένων και επιπρόσθετων μόνιμων μέτρων από την πλευρά των δαπανών ύψους 325 δις ευρώ που θα καθοριστούν σε συνεργασία με το προσωπικό των ΕΕ/ΕΚΤ/ΔΝΤ) (Παράρτημα ΙΙ). Η υιοθέτηση μιας φορολογικής μεταρρύθμισης με ουδέτερο δημοσιονομικό αποτέλεσμα μέχρι το τέλος Ιουνίου 2012 και η ολοκλήρωση της λειτουργικής αξιολόγησης της δημόσιας διοίκησης και των κοινωνικών προγραμμάτων που θα καθορίζουν, αντίστοιχα [1] και [1] τοις εκατό του ΑΕΠ σε πρόσθετα μέτρα, προτείνονται ως διαρθρωτικά ορόσημα για το τέλος Ιουνίου 2012.

Β. Δημοσιονομικές Θεσμικές Μεταρρυθμίσεις

11. **Η ενίσχυση των δημοσιονομικών θεσμών είναι απότερης σημασίας.** Η Ελλάδα έχει υποφέρει πολλά χρόνια από ένα ευρέως διαδεδομένο πρόβλημα μη πληρωμής φόρων, τη διάβρωση της δίκαιης μεταχείρισης του συστήματος και την επιβολή μέτρων πολιτικής που είναι ελάχιστα φιλικά προς την ανάπτυξη, όπως είναι οι υψηλοί συντελεστές φορολόγησης. Εν τω μεταξύ, ο δημόσιος τομέας έχει προβλήματα με την έγκαιρη πληρωμή των λογαριασμών του και τις επιστροφές φόρου, ανεβάζοντας το κόστος προμηθειών και βλάπτοντας την ρευστότητα του εταιρικού τομέα. Για να μπει ένα τέλος στις πρακτικές αυτές θα χρειαστεί μια βαθιά αναδιάρθρωση της διοίκησης εσόδων και του συστήματος δημόσιας χρηματοπιστωτικής διοίκησης. Βεβαίως πρόκειται για σύνθετες θεσμικές μεταρρυθμίσεις και τα κέρδη τόσο από άποψη υψηλότερων εσόδων και χαμηλότερων δαπανών μπορεί να επιτευχθεί μόνο σε βάθος χρόνου με αποφασιστικές προσπάθειες. Ως εκ τούτου, είμαστε αποφασισμένοι να αναλάβουμε τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις επειγόντως.

12. **Έχουμε δεσμευτεί να μεταρρυθμίσουμε την διοίκηση των εσόδων μας.** Δεν λειτουργεί στο επίπεδο που χρειάζεται η Ελλάδα και θα πρέπει να εκσυγχρονισθεί πλήρως. Ξεκινήσαμε τη

προσπάθεια αυτή και σημειώσαμε πρόοδο κατά τα τελευταία 2 έτη, αλλά πρέπει να γίνουν πάρα πολλά ακόμη:

- **Η ενίσχυση των εργασιών είναι η βραχυπρόθεσμη προτεραιότητα:**
  - **Το σύστημα επίλυσης διαφορών.** Ως προκαταρκτικές δράσεις: (i) θα εγκρίνουμε την νομοθεσία καθιστώντας αναγκαίο για τις μεγάλες φορολογικές υποθέσεις να εξαντλήσουν την φάση διοικητικής διαφοράς πριν προχωρήσουν σε δικαστικές εφέσεις, (ii) θα καταστήσουμε πιο περιοριστικούς τους κανόνες για την παραίτηση της κατάθεσης πρόσβασης σε δικαστικές εφέσεις (με την επιφύλαξη της ανεξαρτησίας του δικαστικού συστήματος), και (iii) θα εκδώσουμε δευτεροβάθμια νομοθεσία που θα δίνει τη δυνατότητα της πιστοποίησης φορολογικών διαιτητών, καθιστώντας το σύστημα διαιτησίας που καθιερώθηκε το 2011 πλήρως λειτουργικό.
  - **Κάνοντας χρήση πρόσθετων εργαλείων.** Θα ενσωματώσουμε εργαλεία κατά του ξεπλύματος μαύρου χρήματος στην στρατηγική μας κατά της φοροδιαφυγής. Ως προκαταρκτικές μας ενέργειες θα: διευκρινίσουμε τους κανόνες της Τράπεζας της Ελλάδας για τις υποχρεώσεις των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων να αναφέρουν στην Μονάδα Χρηματοπιστωτικών Πληροφοριών (FIU) συναλλαγές για τις οποίες υπάρχει υποψία ότι έχουν σχέση με έσοδα από φοροδιαφυγή. Θα λάβουμε μέτρα που θα διασφαλίζουν ότι οι καταγγελίες που έχουν σχέση με απλήρωτα φορολογικά χρέη διαβιβάζονται για δίωξη στην ΜΧΠ.
  - **Αναβάθμιση προσωπικού.** Με συνέπεια προς τα επιχειρησιακά μας σχέδια, έως τον Απρίλιο, θα ολοκληρώσουμε την εκ νέου αξιολόγηση και πρόσληψη 1.000 ελεγκτών και θα φέρουμε σταδιακά τον αριθμό ελεγκτών στους 2.000 (με συνέπεια προς τους κανόνες εξόδου και πρόσληψης του δημόσιου τομέα). Για τους υφιστάμενους υπαλλήλους, θα καθιερώσουμε ένα επίσημο πλαίσιο για την επιθεώρηση της επίδοσης το οποίο θα δίνει αναλυτικά τους στόχους βάσει των οποίων θα αξιολογείται η επίδοση των διευθυντών. Το πλαίσιο θα είναι λειτουργικό μέχρι το Ιούνιο 2012. Σκοπεύουμε να αντικαταστήσουμε τους διευθυντές οι οποίοι έχουν σημειώσει μικρότερη απόδοση από αυτή των στόχων τους.
  - **Μέτρα κατά της διαφθοράς.** Έως το τέλος Ιουνίου 2012, θα συστήσουμε τις υπηρεσίες εσωτερικών υποθέσεων που καθιερώθηκαν με το Νόμο 3943 / 2011 και θα μεταρρυθμίσουμε το ρόλο της μονάδας χρηματοπιστωτικής επιθεώρησης ώστε να περιοριστεί το επίκεντρο του στην διοίκηση εσόδων. Σκοπεύουμε επίσης να βελτιώσουμε το σύστημα για να προστατεύσουμε όσους καταγγέλλουν περιπτώσεις διαφθοράς στην φορολογική διοίκηση και να εισάγουμε διαδικασίες για την εναλλαγή διευθυντών και να θέσουμε στόχους για έλεγχο και δηλώσεις περιουσιακών στοιχείων των υπαλλήλων της φορολογικής διοίκησης. Έως το τέλος Σεπτεμβρίου θα ετοιμάσουμε ένα πλήρες σχέδιο κατά της διαφθοράς.
- **Σε βάθος χρόνου, θα πρέπει να αναδιαρθρώσουμε την διοίκηση** ώστε να δημιουργηθεί μια διοίκηση ανεξάρτητη αλλά με υποχρέωση λογοδοσίας με μια λειτουργική οργάνωση το κέντρο της οποίας είναι ένα ισχυρό αρχηγείο. Προς το σκοπό αυτό, οι προτεραιότητες μας για το 2012 περιλαμβάνουν:
  - **Καθιέρωση επιτελικών μονάδων κλειδί.** Οι κύριες μονάδες έχουν συσταθεί, συμπεριλαμβανομένης της μονάδας μεγάλων φορολογούμενων, της μονάδας συλλογής χρεών και του τμήματος ελέγχου. Κοιτώντας μπροστά, η προτεραιότητά μας είναι η οικοδόμηση της παραγωγικής ικανότητας των σχετικών μονάδων. Το 2012, έως το δεύτερο τρίμηνο, θα ολοκληρώσουμε τον διπλασιασμό της παραγωγικής ικανότητας ελέγχου της μονάδας μεγάλων φορολογουμένων.
  - **Ενοποίηση των εργασιών φορολογικής διοίκησης.**
Σκοπεύουμε να κλείσουμε ένα σύνολο 200 υποχρησιμοποιούμενων τοπικών εφοριών έως τον Δεκέμβριο 2012.
  - **Εξασφάλιση μεγαλύτερου ελέγχου των τοπικών εφοριών.**
Έως το τέλος Μαρτίου 2012 το αρχηγείο GSTC θα θέσει επιχειρησιακούς στόχους για τις κατά τόπους εφορίες σε σχέση με τις κύριες δραστηριότητες όπου συμπεριλαμβάνονται οι έλεγχοι, η επίλυση διαφορών, η κατάθεση και οι στόχοι επίδοσης για τους τοπικούς διευθυντές βάσει των

οποίων θα αξιολογούνται. Το αρχηγείο GSTC θα έχει λάβει νόμιμες εξουσίες για να κατευθύνει πως θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν οι πόροι των κατά τόπους εφοριών. Παράλληλα, η είσπραξη των μεγάλων οφειλών θα τεθεί υπό απευθείας κεντρικό έλεγχο και θα ενοποιούνται στις 35 μεγαλύτερες εφορίες. Η επεξεργασία όλων των πληρωμών φόρου στις κατά τόπους εφορίες θα σταματήσει έως το τέλος Σεπτεμβρίου 2012 και θα αντικατασταθεί με υποχρεωτικά τραπεζικά εμβάσματα, και πληρωμές σε τράπεζες ή τοπικά κέντρα δημοσίων υπηρεσιών.

- **Βήματα προς την ανεξαρτησία.** Έως το τέλος Μαρτίου, θα διορίσουμε ως Γενικό Γραμματέα της διοίκησης εσόδων, ένα άτομο με άριστο επαγγελματική πορεία επιτευγμάτων φορολογικής συμμόρφωσης και σημαντική εμπειρία σε φορολογικά θέματα. Προς στήριξη της ανεξάρτητης λήψης αποφάσεων, θα μεταβιβάσουμε από το υπουργικό στο διοικητικό επίπεδο, μέσω Υπουργικής απόφασης τον έλεγχο των βασικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων την διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού, διασφαλίζοντας συγχρόνως ότι οι δραστηριότητες του αρχηγείου φορολογικής διοίκησης θα ελέγχεται εξωτερικά.
- **Η είσπραξη των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης θα ενισχυθεί.** Θα αναλάβουμε την διεξαγωγή μιας εις βάθος επιθεώρησης των σημερινών πρακτικών είσπραξης και εφαρμογής, με τη χρήση εξωτερικής βοήθειας. Ένα πλήρως αρθρωμένο σχέδιο μεταρρύθμισης θα αναπτυχθεί έως το τέλος Σεπτεμβρίου 2012, το οποίο μεταξύ των άλλων, θα θέσει ένα χρονοδιάγραμμα και θα ορίσει τα ενδιάμεσα μέτρα για τη πλήρη ενοποίηση των εισπράξεων από φόρους και εισφορές. Βραχυπρόθεσμα, προκειμένου να αναχαιτισθούν μεγάλα πρόσφατα προβλήματα με την είσπραξη κοινωνικών ασφαλίσεων, έως το Μάρτιο 2012 θα επεκτείνουμε τις μηνιαίες δηλώσεις σε ένα ευρύτερο φάσμα φορολογουμένων, θα ενοποιήσουμε την είσπραξη οφειλών φόρου και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης των μεγαλύτερων φοροοφειλετών, θα θεσπίσουμε τη διενέργεια κοινών ελέγχων φόρου και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, θα αυξήσουμε τον αριθμό των επιθεωρήσεων και θα καθιερώσουμε στόχους για τους επιθεωρητές .
- **Η κυβέρνηση αναλαμβάνει να εφαρμόσει πλήρως τον φορολογικό κώδικα και να εγκαταλείψει κάθε φορολογική αμνηστία.** Δεσμευόμαστε να μην εφαρμόσουμε κάποιες νέες ή να παρατείνουμε όποιες αμνηστίες ή προγράμματα κινήτρων υπάρχουν για την είσπραξη φόρων και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Δεδομένης της σημασίας που δίνεται στην αλλαγή αυτού του καθεστώτος, θα τροποποιήσουμε τον νόμο 4038/2012 για να εξαλείψουμε την παράταση των χρόνων πληρωμής φορολογικών χρεών και ληξιπρόθεσμων συνδρομών κοινωνικής ασφάλισης και την αναστολή της ποινικής δίωξης και το πάγωμα των περιουσιακών στοιχείων.

11. Είμαστε αποφασισμένοι να διασφαλίσουμε πιο στενό έλεγχο όλων των κρατικών δαπανών και να εμποδίσουμε τη σύρρευση καθυστερουμένων. Αυτό θα χρειαστεί βελτίωση του κάθε βήματος της διαδικασίας των δαπανών μας: διαδικασίες οικονομικού προγραμματισμού, έλεγχοι δαπανών βάσει δέσμευσης και δημοσιονομική αναφορά και παρακολούθηση και έλεγχος του προϋπολογισμού.

- **Οικονομικός προγραμματισμός:** Για την βελτίωση του οικονομικού προγραμματισμού τόσο στους μεσοπρόθεσμους όσο και στους βραχυπρόθεσμους ορίζοντες: (i) θα εκδώσουμε μια εγκύκλιο κατά το Q1 2012 με την οποία ρυθμίζεται το ημερολόγιο, οι καταληκτικές ημερομηνίες και ο ρόλος όλων των ιδρυμάτων στην διατύπωση του επόμενου MTFS (καλύπτοντας το 2012 – 2016) και (ii) θα ψηφίσουμε την νομοθεσία και τους κανονισμούς έως τον Οκτώβριο 2012 για την δευκόλυνση των διαδικασιών υποβολής και έγκρισης των συμπληρωματικών προϋπολογισμών εντός του έτους.
- **Έλεγχοι δαπανών:** Μόλις έχουν καθορισθεί πλήρως, οι έλεγχοι δαπανών με βάση τη δέσμευση και η αρχιτεκτονική που τους συνοδεύει θα μας βοηθήσει να αποτρέψουμε τις μονάδες, τόσο στο κεντρικό όσο και στο αποκεντρωμένο επίπεδο, από την υπερβολική σπατάλη των προϋπολογισμών τους. Υπάρχουν δύο βραχυπρόθεσμα θέματα, και ένα σύνολο επόμενων μέτρων για το υπόλοιπο του προγράμματος:

- **Μητρώα δέσμευσης:** Έως τον Μάρτιο 2012 θα ξεκινήσουμε να επεκτείνουμε τα μητρώα προς κάλυψη του προϋπολογισμού επενδύσεων. Έως τον Ιούνιο 2012, θα αυξήσουμε τον αριθμό των πλήρως λειτουργικών μητρώων δέσμευσης που αναφέρονται στο e-portal του υπουργείου οικονομικών έως το 70 τοις εκατό των μονάδων δαπάνης, συμπεριλαμβανομένων σε τοπικές αυτοδιοικήσεις, ταμεία κοινωνικής ασφάλισης, ΝΠΙΔ, και νοσοκομεία. Θα θεσπίσουμε επίσης κυρώσεις με συνέπεια (όταν απαιτείται) για να βελτιώσουμε την αναφορά δεδομένων από τα μητρώα δέσμευσης και θα επεκτείνουμε το περιεχόμενο του συστήματος αναφοράς e-portal ώστε να περιλαμβάνεται όλος ο κύκλος δαπάνης (πχ. κατανομές που αποδεσμεύτηκαν σωρευτικά, δεσμεύσεις που έγιναν, τιμολόγια που ελήφθησαν και πληρωμές που έγιναν στο τέλος κάθε μήνα).

- **Οικονομικοί Υπεύθυνοι.** Διορίσαμε μόνιμους οικονομικούς υπεύθυνους σε όλα τα επιτελικά υπουργεία. Οι αξιωματούχοι θα έχουν την ευθύνη της χρηματοπιστωτικής διοίκησης των επιτελικών υπουργείων, συμπεριλαμβανομένου του σχηματισμού προϋπολογισμού, τους ελέγχους δαπανών και της αναφοράς δεδομένων. Οι οικονομικοί υπεύθυνοι θα έχουν την υποχρέωση να υιοθετούν και να εφαρμόζουν τα νέα οργανωτικά σχέδια για τις διευθύνσεις τους μέχρι το τέλος Ιουνίου 2012.

- **Αναθεωρημένες διαδικασίες ελέγχου.** Κοιτώντας μπροστά, θα εστιάσουμε στην προοδευτική μεταφορά της χρηματοπιστωτικής ευθύνης στους οικονομικούς υπεύθυνους και την μεταρρύθμιση των λειτουργιών των γραφείων χρηματοοικονομικού ελέγχου στα συναρμόδια Υπουργεία και στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Αυτό θα σημαίνει μια μεταστροφή από προληπτικούς ελέγχους προς ποιοτικούς ελέγχους εκ των υστέρων και την αναδιαμόρφωση των χρηματοπιστωτικών πληροφοριακών μας συστημάτων.

- **Δημοσιονομική αναφορά.** Πιο ενιαίες, έγκαιρες και ακριβείς εκθέσεις θα μας βοηθήσουν να παρακολουθούμε καλύτερα την εκτέλεση του προϋπολογισμού και να εντοπίζουμε τα προβλήματα νωρίς. Για τον σκοπό αυτό, το 2012: (i) θα επεκτείνουμε τη βάση δεδομένων μας για ληξιπρόθεσμα ώστε να συμπεριλαμβάνουν επιστροφές φόρου, και καθιέρωση προτύπων για την επεξεργασία και εξόφληση τους (έως τον Σεπτέμβριο 2012), (ii) θα καταστήσουμε λειτουργική έως το τέλος Μαρτίου την διυπουργική επιτροπή για την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αναφορά για την εφαρμογή του κοινωνικού προϋπολογισμού, και (iii) θα επεκτείνουμε τα προσφάτως εγκαταστημένα σε πιλοτική βάση συστήματα πληροφορικής για τη συλλογή με περισσότερες λεπτομέρειες δεδομένων εσόδων και δαπανών από τις οντότητες του γενικού κράτους (το νέο σύστημα θα καλύψει άνω του 90 τοις εκατό των δαπανών έως το τέλος Ιουνίου 2012).

- **Εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων.** Αναμένουμε ότι θα εκκαθαριστούν τα υφιστάμενα ληξιπρόθεσμα μας σε ευθυγράμμιση με τη χρηματοδότηση του προγράμματος που διατίθεται. Ο προϋπολογισμός του 2012 περιλαμβάνει μια κατανομή του προϋπολογισμού με βάση το προϊόν φορολογίας τέλους 2011 και οι προϋποθέσεις πρόσβασης σε αυτό θα περιλαμβάνουν την επαλήθευση των απαιτήσεων ληξιπρόθεσμων, την συμμόρφωση με τις βασικές μεταρρυθμίσεις χρηματοπιστωτικής διοίκησης (όπως περιγράφονται άνω) και ότι τα επιτελικά υπουργεία και οι φορείς γενικής κυβέρνησης που ζητούν πρόσβαση έχουν επιδείξει ότι δεν έχουν συγκεντρώσει περισσότερα ληξιπρόθεσμα και έχουν αναφέρει τουλάχιστον 3 μήνες σταθερά δεδομένα από τα μητρώα δέσμευσης.

13. Θα ενισχύσουμε περαιτέρω την Ελληνική Στατιστική υπηρεσία, Ελ.Στατ. Θα αναθεωρήσουμε τον νόμο περί στατιστικών προκειμένου να αναθεωρήσουμε τους κανόνες διακυβέρνησης της ΕΛΣΤΑΤ. Ο νόμος θα καθιερώσει το Συμβούλιο της Ελ.Στατ. ως συμβουλευτικό, και θα διευκρινίσει την αρμοδιότητα του προέδρου της Ελ.Στατ. ως το ανώτατο διευθυντικό στέλεχος και συντονιστή του εθνικού στατιστικού συστήματος.

14. Κάνουμε προκαταρκτικές ενέργειες για να διασφαλίσουμε πρώιμα κέρδη και να εντοπίσουμε την πρόοδο κατά τη διάρκεια του προγράμματος. Ως προκαταρκτικές ενέργειες για το πρόγραμμα, θα: (i) πετύχουμε τους στόχους της εκτέλεσης της διοίκησης εσόδων τέλους 2011 οι οποίοι δεν έχουν επιτευχθεί ακόμη, συμπεριλαμβανομένων ελέγχων πλήρους φάσματος και ΦΠΑ των μεγάλων φορολογουμένων, και (ii) θα ψηφίσουμε νομοθεσία για την εφαρμογή μέτρων προς ενίσχυση των επιχειρήσεων της φορολογικής διοίκησης (Παράρτημα ΙΙΙ). Κοιτώντας μπροστά, θα παρακολουθήσουμε τους τριμηνιαίους ποσοτικούς δείκτες επίδοσης για την διοίκηση εσόδων και δημόσιων οικονομικών (δες το Τεχνικό Μνημόνιο Συνεννόησης για μια πλήρη

περιγραφή των δεικτών. Οι στόχοι για το τέλος Ιουνίου και τέλος Δεκεμβρίου προτείνονται ως διαρθρωτικά ορόσημα. Πέρα των σχετικών δεικτών, ένα πρόσθετο **διαρθρωτικό ορόσημο** θα εστιάσει στην ολοκλήρωση της στρατηγικής για την ενίσχυση των εισπράξεων των κοινωνικών ασφαλίσεων.

Γ. Πολιτικές Χρηματοπιστωτικού τομέα

3. Η κυβέρνηση δεσμεύεται να παράσχει την στήριξη που απαιτείται για να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη στο Ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Ο συνδυασμός της ύφεσης που βαθαίνει και της αναδιάρθρωσης του δημοσίου χρέους θα χρειαστεί πρόσθετη στήριξη από την κυβέρνηση για να διασφαλιστεί η καλή κατάσταση του τραπεζικού συστήματος και να διατηρηθεί η εμπιστοσύνη των καταθετών. Θα χρειαστούν καλά στοχευμένες δράσεις ανακεφαλαιοποίησης και αποφασιστικότητα μαζί με αλλαγές του νόμου για να διευκολυνθεί η στρατηγική και να βελτιωθεί το πλαίσιο της χρηματοπιστωτικής εποπτείας. Μαζί με τις δράσεις που αναφέρονται, οι Ελληνικές αρχές προτίθενται να στηρίξουν την ρευστότητα του τραπεζικού συστήματος και να δημιουργήσουν ένα βιώσιμο και καλά κεφαλαιοποιημένο τραπεζικό τομέα που θα μπορεί να στηρίξει την οικονομική ανάκαμψη και την βιώσιμη ανάπτυξη. Οι καταθέτες θα είναι προστατευμένοι.

4. Η στρατηγική μεταρρύθμισης του τραπεζικού τομέα αποτελείται από ορισμένα θεμελιώδη στοιχεία:

- **Μια αποτίμηση των κεφαλαιακών αναγκών:** Όλες οι τράπεζες θα πρέπει να πετύχουν μια βασική αναλογία κεφαλαίου πρώτου βαθμού που ορίζεται στο 9 τοις εκατό έως το τέλος Σεπτεμβρίου, φτάνοντας στο 10 τοις εκατό τον Ιούνιο 2013. Η ΤτΕ με την στήριξη εξωτερικών συμβούλων θα αναλάβει την αποτίμηση των κεφαλαιακών αναγκών της τράπεζας (προκαταρκτική ενέργεια). Η εκτίμηση αυτή θα βασίζεται, μεταξύ των άλλων, στα αποτελέσματα από την δανειακή διαγνωστική άσκηση BlackRock, τον αντίκτυπο του PSI και τα επιχειρησιακά σχέδια που έχουν υποβάλει οι τράπεζες. Παράλληλα, οι κεφαλαιακές ανάγκες των τραπεζών θα καθορίζονται στη βάση μιας απαίτησης όπως διατηρηθεί μια αναλογία 7 τοις εκατό του βασικού κεφαλαίου πρώτου βαθμού στο πλαίσιο υπό τριετές ακραίο δυσμενές σενάριο (απαιτήσεις Πυλώνα II). Βάσει αυτών των κεφαλαιακών αναγκών που αναγνωρίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδας, οι τράπεζες θα αναθεωρήσουν τα επιχειρησιακά τους σχέδια και θα υποβάλλουν σχέδια για αύξηση κεφαλαίων.
- **Παράλληλα, θα διεξαχθεί μια στρατηγική αποτίμηση του τραπεζικού τομέα.** Σε διαβούλευση με την ΕΕ/ΕΚΤ/ΔΝΤ, η Τράπεζα της Ελλάδας θα διεξάγει μια λεπτομερή και αυστηρή αποτίμηση της κάθε τράπεζας με τη χρήση ενός συνόλου ποσοτικών και ποιοτικών κριτηρίων. Τα κριτήρια θα περιλαμβάνουν με ενδεικτικούς και όχι περιοριστικούς όρους: την καλή κατάσταση και προθυμία των μετόχων να εισφέρουν νέα κεφάλαια, την ποιότητα της διοίκησης και τα συστήματα διοίκησης κινδύνου, μετρικές κεφαλαίου, ρευστότητας και αποδοτικότητας (κοιτώντας τόσο προς τα εμπρός όσο και προς τα πίσω), τις καθορισμένες στη Τράπεζα της Ελλάδας τιμές τραπεζικών κινδύνων και ένα βιώσιμο επιχειρησιακό μοντέλο. Η αποτίμηση θα ολοκληρωθεί έως το τέλος Μαρτίου (προτείνεται ως διαρθρωτικό ορόσημο)
- **ΑΤΕ:** Με βάση την τρέχουσα εργασία των εν ενεργεία εταιρειών εξωτερικού ελέγχου, θα ολοκληρώσουμε μια μελέτη για το πώς θα πρέπει να προσφωνηθεί η ΑΤΕ (ως **προκαταρκτική ενέργεια**). Η αποτίμηση αυτή θα περιγράψει τις νομικές, λειτουργικές και οικονομικές πτυχές των διαφόρων λύσεων και θα παρουσιάσει τα έξοδα που συνδέονται με αυτές.
- **Αναδιάρθρωση κεφαλαιακής δομής και ενέργειες εξυγίανσης**

- **Θα δοθεί χρόνος στις τράπεζες να συγκεντρώσουν κεφάλαιο στην αγορά.** Βάσει μιας αποτίμησης της βιωσιμότητας και των σχεδίων άντλησης κεφαλαίων, η Τράπεζα της Ελλάδας θα ανακοινώσει στις τράπεζες μέχρι το τέλος Απριλίου, συγκεκριμένες καταληκτικές ημερομηνίες για να συγκεντρώσουν κεφάλαιο στην αγορά. Οι καταληκτικές ημερομηνίες για την συγκέντρωση κεφαλαίου θα οριστούν για κάθε τράπεζα για κάθε περίπτωση χωριστά – με μέγιστη διάρκεια έως το τέλος Σεπτεμβρίου – λαμβάνοντας υπόψη το ρυθμιστικό πλαίσιο και τις απαιτήσεις που ορίζει η Επιτροπή της Ελληνικής Κεφαλαιαγοράς.

- **Τράπεζες οι οποίες υποβάλλουν βιώσιμα** σχέδια αύξησης κεφαλαίου θα έχουν την δυνατότητα να λάβουν δημόσια στήριξη με τρόπο ο οποίος διατηρεί τα κίνητρα του ιδιωτικού τομέα να βάλουν κεφάλαια και ως εκ τούτου να μειωθεί το βάρος για τους φορολογούμενους. Ειδικότερα οι τράπεζες θα μπορούν να έχουν πρόσβαση σε κεφάλαιο από το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) μέσω κοινών μετοχών και μετατρέψιμων υπό αίρεση ομολογιών.

Θα εξασφαλίσουμε ώστε οι Ελληνικές τράπεζες να έχουν αυτονομία τόσο αυτοδικαίως (de jure) όσο και εκ των πραγμάτων (de facto). Τα δικαιώματα ψήφου του ΕΤΧΣ για τις κοινές μετοχές που κρατά θα περιορίζονται αυστηρά σε συγκεκριμένες στρατηγικές αποφάσεις (εκτός εάν η ιδιωτική συμμετοχή με τη μορφή κοινών μετοχών είναι κάτω από ένα συγκεκριμένο ελάχιστο ποσοστό των συνολικών κεφαλαιακών αναγκών της τράπεζας). Το ποσοστό αυτό θα οριστεί στο στον τροποποιημένο νόμο του ΕΤΧΣ. Οι μετοχές και / ή τα δικαιώματα ψήφου που αποκτά το ΕΤΧΣ δεν θα μεταβιβάζονται ούτε θα παλούνται σε κάποια άλλη οντότητα που έχει σχέση με το κράτος με καμία μορφή. Θα δίνονται κίνητρα σε ιδιώτες μετόχους να αγοράσουν μετοχές που κρατά το ΕΤΧΣ. Μια υπουργική απόφαση η οποία συμφωνείται σε συνεννόηση με την ΕΕ, την ΕΚΤ και το ΔΝΤ θα παρέχει τα τεχνικά στοιχεία του πλαισίου αναδιάρθρωσης κεφαλαίου των τραπεζών, το οποίο ενσωματώνει τις σχετικές αρχές, έως το τέλος Μαρτίου 2012 (προτάθηκε ως **διαρθρωτικό ορόσημο**).

- **Τράπεζες οι οποίες δεν υποβάλλουν βιώσιμα σχέδια άντλησης κεφαλαίου και δεν αντλούν τα κεφάλαια που απαιτούνται για να εκπληρωθούν οι ρυθμιστικές απαιτήσεις εντός της προθεσμίας που ορίστηκε από την Τράπεζα της Ελλάδας** θα εκκαθαριστούν με μεθοδικό τρόπο στο χαμηλότερο δυνατόν κόστος για το Κράτος, με τρόπο ο οποίος διασφαλίζει την χρηματοπιστωτική σταθερότητα και που ακολουθεί το γενικό στρατηγικό σχέδιο για εκκαθαρισμένα τραπεζικά περιουσιακά στοιχεία. Οι επιλογές λύσης θα περιλαμβάνουν εργαλεία τα οποία διατίθενται στο πλαίσιο του νόμου όπως, μεταξύ των άλλων, της αγοράς και ανάληψης (εντολή μεταβίβασης), του μεταβατικού πιστωτικού ιδρύματος (τράπεζες γέφυρα), και της τακτικής εκκαθάρισης.

Συνέχιση. Για να διασφαλιστεί η καλή κεφαλαιοποίηση του συστήματος, η Τράπεζα της Ελλάδας μέχρι το τέλος Ιουνίου 2013 θα διεξάγει μια νέα άσκηση μέτρησης κινδύνου σε ακραίες καταστάσεις, βάσει των δεδομένων του τέλους 2012, με τη χρήση της μεθοδολογίας που καθορίστηκε σε διαβούλευση με την ΕΕ/ΕΚΤ/ΔΝΤ (προτάθηκε ως **διαρθρωτικό ορόσημο**).

18. Θα θεσπίσουμε νομοθεσία προς στήριξη της στρατηγικής μας για την ανακεφαλαιοποίηση και την εξυγίανση των τραπεζών (προκαταρκτική ενέργεια):

- **Απαιτήσεις κεφαλαιακής επάρκειας.** Ο τραπεζικός νόμος (3601) θα τροποποιηθεί για να δώσει την δυνατότητα στην Τράπεζα της Ελλάδας να θέσει νέα τραπεζικά πρότυπα κεφαλαίου μέσω της ρύθμισης, και η Τράπεζα της Ελλάδας θα εισάγει νέα ρύθμιση για να προγραμματίσει τα στάδια στις προβλεπόμενες αυξήσεις απαιτήσεων του Core Tier 1 .
- **Τεχνικές πτυχές της αξιγίανσης των τραπεζών** Οικοδομώντας πάνω σε πρόσφατες αλλαγές του πλαισίου εξυγίανσης των τραπεζών και την εμπειρία που έχει αποκτηθεί μέχρι τώρα, θα διευκρινίσουμε τις διαδικασίες και τις ευθύνες για

την εκτίμηση ενεργητικού και παθητικού και ως εκ τούτου για τον εναρκτήριο ισολογισμό των μεταβατικών πιστωτικών ιδρυμάτων. Επίσης θα ενισχύσουμε το πλαίσιο ώστε να διασφαλίσουμε ότι οι μελλοντικές εξυγιάνσεις χρησιμοποιούν αρχικά συντηρητικές εκτιμήσεις των περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού των τραπεζών που έχουν πτωχεύσει, βάσει μιας δίκαιης αξίας, και συνεπώς επιτρέποντας για μια σωστή και δέουσα επιμέλεια και επανεκτίμηση συνοδευόμενες από συμπληρωματικές μεταφορές περιουσιακών στοιχείων εντός ορισμένης χρονικής περιόδου. Θα εντοπίσουμε επίσης τα νομοθετικά εμπόδια σε μια ευέλικτη διαχείριση των συμβάσεων απασχόλησης στο πλαίσιο εξυγίανσης των τραπεζών και θα υιοθετήσουμε τις αναγκαίες νομοθετικές αλλαγές για να τα απομακρύνουμε.

- **Πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης.** Ο νόμος του ΕΤΧΣ θα τροποποιηθεί για να επιτραπεί η χρήση μετατρέψιμων ομολογιών υπό αίρεση και η πρόβλεψη περιορισμών στα δικαιώματα ψήφου του ΕΤΧΣ για μια περίοδο 5 ετών. Τα δικαιώματα ψήφου του ΕΤΧΣ για τις κοινές μετοχές που κρατά θα εξαρτηθούν από το μέγεθος εισφοράς κεφαλαίου από τους ιδιώτες επενδυτές μέσω κοινών μετοχών. Εάν η σχετική εισφορά είναι κάτω από ένα δεδομένο ελάχιστο ποσοστό των συνολικών κεφαλαιακών αναγκών μιας τράπεζας (όπως θα καθοριστεί στο νόμο του ΕΤΧΣ) το ΕΤΧΣ θα έχει πλήρη δικαιώματα ψήφου. Το ΕΤΧΣ θα κρατήσει τις μετοχές του για μια περίοδο δύο ετών, με τη δυνατότητα επιμήκυνσης δύο πρόσθετων ετών για οικονομικούς λόγους και λόγους σταθερότητας της αγοράς. Εάν αντί αυτού η σχετική ιδιωτική εισφορά είναι μεγαλύτερη του σχετικού ποσοστού, τα δικαιώματα ψήφου του ΕΤΧΣ θα περιορίζονται αυστηρά σε συγκεκριμένες στρατηγικές αποφάσεις. Στην περίπτωση αυτή, το νομικό πλαίσιο θα αναθεωρηθεί ώστε να επιτραπεί στο ΕΤΧΣ να κρατά μετοχές για 5 χρόνια.
- **Πλαίσιο εξυγίανσης.** Θα εισάγουμε έναν σαφή διαχωρισμό των λειτουργιών εποπτείας, εξυγίανσης και αναδιάρθρωσης. Συγκεκριμένα, το νομικό πλαίσιο θα παραχωρεί τις ευθύνες της εξυγίανσης σε ένα αυτόνομο τμήμα της ΤτΕ και οι ευθύνες αναδιάρθρωσης (που θα αφορούν στη διαχείριση όλων των προσωρινών πιστωτικών ιδρυμάτων) στο ΕΤΧΣ. Για ότι αφορά τα μεταβατικά πιστωτικά ιδρύματα, η Τράπεζα της Ελλάδας θα συνεχίσει να επιδιώκει τον ρόλο της για την χρηματοπιστωτική σταθερότητα, ιδιαίτερος μέσω της εποπτικής της εξουσίας, ενώ το ΕΤΧΣ θα συνεχίσει να στοχεύει στην διασφάλιση των επενδύσεων της.

19. Το κράτος θα διασφαλίσει ότι διατίθεται επαρκής χρηματοδότηση για την κάλυψη των αναγκών της ανακεφαλαιοποίησης και εξυγίανσης. Το συνολικό κόστος ανακεφαλαιοποίησης και εξυγίανσης των τραπεζών εκτιμάται στο ποσό των €[XX] δισεκατομμυρίων. Τα στάδια θα καθοριστούν αφού ληφθεί υπόψη το αναμενόμενο χρονοδιάγραμμα για την εξυγίανση και την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, και τις απαιτήσεις για συνεχιζόμενη στήριξη ρευστότητας από την ΕΚΤ. Τα ποσά που θα προέρχονται από τις εκταμιεύσεις του προγράμματος θα κατατίθενται στο ειδικό λογαριασμό αποκλειστικά για το ΕΤΧΣ.

20. Δεσμευόμαστε να διατηρούμε συνεχή πρόσβαση σε ρευστότητα από την κεντρική τράπεζα. Η Τράπεζα της Ελλάδας, ως μέλος του Ευρωσυστήματος, είναι έτοιμη να εκταμιεύσει επαρκή στήριξη ρευστότητας με έγκαιρο τρόπο. Η επαρκής στήριξη ρευστότητας βραχυπρόθεσμα πρέπει να είναι συνεπής με τα σχέδια μείωσης της εξάρτησης τραπεζών από την έκτακτη στήριξη εκ μέρους της κεντρικής τράπεζας μεσοπρόθεσμα. Για

τον σκοπό αυτό, τα μεσοπρόθεσμα χρηματοδοτικά σχέδια θα επικαιροποιηθούν μετά την ολοκλήρωση της άσκησης ανακεφαλαιοποίησης και εξυγίανσης για να διασφαλιστεί ότι η σταδιακή απελευθέρωση της έκτακτης στήριξης ρευστότητας προχωρά με ένα ρυθμό ο οποίος είναι συνεπής με το μακροοικονομικό, δημοσιονομικό και χρηματοπιστωτικό πλαίσιο του προγράμματος.

21. Το κράτος θα θεσπίσει νομοθεσία για να ενισχυθούν οι ρυθμίσεις της διακυβέρνησης σε φορείς χρηματοπιστωτικής εποπτείας (προκαταρκτική ενέργεια):

- **Ταμείο Ελληνικής Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας:**
  - Θα αναθεωρήσουμε το νομικό πλαίσιο για να διευκρινίσουμε ότι το ΕΤΧΣ θα έχει δύο τμήματα, υπεύθυνα για αυτόνομες λειτουργίες:
    - Ένα τμήμα με την ευθύνη της διαχείρισης του ιδιοκτησιακού του συμφέροντος σε τράπεζες εκ μέρους της Κυβέρνησης. Με την ιδιότητα αυτή, η εντολή του θα είναι να διασφαλίζει ότι οι τράπεζες που είναι κάτω από την διαχείριση του λειτουργούν σε εμπορική βάση και επαναφέρονται σε τμήμα του Ελληνικού χρηματοπιστωτικού τομέα ο οποίος λειτουργεί καλά και είναι επικερδής, οι οποίες θα μπορούν στο τέλος να επιστραφούν σε ιδιωτική ιδιοκτησία με ανοιχτό και διαφανή τρόπο.
    - Ένα τμήμα για την διαχείριση των μεταβατικών πιστωτικών ιδρυμάτων (bridge banks) που θα συσταθεί μετά την εξυγίανση των μη βιώσιμων τραπεζών. Θα αναλάβει τον ρόλο αυτό με τρόπο που είναι αποτελεσματικός ως προς το κόστος, βάσει μιας συνολικής στρατηγικής η οποία συμφωνείται από την ΤτΕ, το ΥΠΟΙΚ και το ΕΤΧΣ και σε συμμόρφωση προς τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ενίοτε, η λειτουργία αυτή μπορεί να χρειάζεται χρηματοδότηση για να επιτευχθεί ο αναδιαρθρωτικός του ρόλος. Η σχετική χρηματοδότηση θα μειωθεί, είτε εν μέρει είτε εξ ολοκλήρου από μια εισφορά από τον Κλάδο Καταθέτων του ΚΕΤΕ στον βαθμό των υποχρεώσεων του για την ασφάλιση των καταθέσεων.
  - Θα αναθεωρήσουμε το νομικό πλαίσιο ώστε να αλλάξει η διοικητική δομή του ΕΤΧΣ για να περιλαμβάνει ένα Γενικό Συμβούλιο και μια Εκτελεστική Επιτροπή:
    - Το Γενικό Συμβούλιο θα έχει πέντε μέλη: δύο μέλη, συμπεριλαμβανομένου ενός Προέδρου με σχετική διεθνή εμπειρία στο τραπεζικό τομέα, ένα άλλο μέλος, έναν εκπρόσωπο από το ΥΠΟΙΚ και ένα μέλος που έχει προταθεί από την ΤτΕ. Όλα τα μέλη θα διοριστούν από τον Υπουργό Οικονομικών με την έγκριση του Euro Working Group (EWG), εκτός από τον εκπρόσωπο από το ΥΠΟΙΚ και τον άτομο που προτείνει η ΤτΕ. Η ΕΕ και η ΕΚΤ, θα διατηρήσει τους παρατηρητές στο Συμβούλιο.
    - Η Εκτελεστική Επιτροπή θα έχει τρία μέλη: δύο μέλη – ένα εκ των οποίων θα είναι ο Διευθύνων Σύμβουλος – με διεθνή εμπειρία στον τραπεζικό τομέα και στην εξυγίανση τραπεζών και ένα μέλος που προτείνεται από την ΤτΕ. Όλα τα μέλη θα διορίζονται από τον Υπουργό Οικονομικών με την έγκριση του EWG. Το προσωπικό και τα στελέχη της ΤτΕ δεν θα συμμετέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΤΧΣ.
  - Εμείς, σε διαβούλευση με το ΕΤΧΣ θα υιοθετήσουμε κανονισμούς για να βοηθήσουμε το ΕΤΧΣ να εκτελέσει την εντολή του με πλήρη αυτονομία και την ίδια στιγμή να είναι αποτελεσματικά συντονισμένο με το Υπουργείο Οικονομικών. **Θα καλύπτει γραμμές και συχνότητες αναφορά,** τη λήψη σαρτηγικών αποφάσεων

(και την συμμετοχή του Υπουργείου Οικονομικών σε αυτές), εντολή επενδύσεων και επιχειρησιακό πρόγραμμα, σχέση με το Υπουργείο Οικονομικών (στον ρόλο του ως μετόχου στο ΕΤΧΣ) και πολιτική αποδοχών.

- **Ελληνικό Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων & Επενδύσεων (ΤΕΚΕ):** Θα ενισχύσουμε την χρηματοδότηση του Κλάδου Καταθετών του ΤΕΚΕ με την αναθεώρηση του Νόμου του ΤΕΚΕ ώστε: (i) να προβλέπει ότι τα τέλη θα αυξάνονται εάν τα κεφάλαια του μειωθούν κάτω από ένα ορισμένο επίπεδο κάλυψης των ασφαλισμένων καταθέσεων, το οποίο θα πρέπει να καθοριστεί αφού ληφθούν κατάλληλα υπόψη οι εξελίξεις στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, (ii) να διασφαλίζει επαρκή διαφοροποίηση των επανακαταθέσεων των κεφαλαίων του ΤΕΚΕ και να εξαλείφει σταδιακά τις επανακαταθέσεις σε καλυμπτόμενες τράπεζες, όπως θα το επιτρέπουν οι εξελίξεις της αναδιάρθρωσης του Ελληνικού τραπεζικού τομέα, και (iii) να διευκρινίζει ότι η κατάσταση του ΤΕΚΕ ως προνομιούχου πιστωτή δεν προσκρούει σε απαιτήσεις που διασφαλίζονται με χρηματοπιστωτικές εγγυήσεις κατά την έννοια της οδηγίας των χρηματοπιστωτικών εγγυήσεων. Με σκοπό την μείωση τυχόν πραγματικών ή αισθητών συγκρούσεων συμφέροντος θα απαγορεύσουμε σε άτομα που συμμετέχουν ενεργά σε πιστωτικά ιδρύματα να είναι μέλη της διοίκησης του ΤΕΚΕ και θα εισάγουμε αυστηρούς κανόνες σύγκρουσης συμφερόντων για τα μέλη του Συμβουλίου.

22. Θα μεταρρυθμίσουμε επίσης τις ρυθμίσεις διακυβέρνησης στην Τράπεζα της Ελλάδας. Υπό το φως της ευθύνης της ΤτΕ για εξυγίανση, αναδιάρθρωση και επίβλεψη, θα αναθεωρήσουμε το καταστατικό της ΤτΕ για να προβλέπεται συλλογική λήψη αποφάσεων στο επίπεδο διευθυντικών στελεχών (Διοικητής και Υποδιοικητών) και συνεχή λογοδοσία μέσω εσωτερικής εποπτείας από μη εκτελεστικά μέλη στο Γενικό Συμβούλιο (συμπεριλαμβανομένης επίσης και της εποπτείας σε άλλα θέματα, πλην των καθηκόντων που σχετίζονται με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών - ΕΣΚΤ). Θα αναθεωρήσουμε επίσης την δομή και τα δικαιώματα των μετόχων της ΤτΕ για να εξαλείψουμε τυχόν συγκρούσεις συμφέροντος στον ρόλο δημόσιας πολιτικής της Τράπεζας της Ελλάδας (πχ απαγόρευση σε ιδρύματα υπό επιτήρηση για μετοχικές συμμετοχές και καθορίζοντας ένα ανώτατο όριο στον αριθμό των ψήφων που μπορεί να ασκεί έκαστος ή συγγενείας ιδιώτες μέτοχοι). Προτείνουμε όπως αυτό να καταστεί **διαρθρωτικό ορόσημο** για το τέλος Δεκεμβρίου 2012.

Δ. Αποκρατικοποιήσεις

23. Στο πλαίσιο του προγράμματος, σκοπεύουμε να πραγματοποιήσουμε μια ουσιαστική εκχώρηση των δημοσίων περιουσιακών στοιχείων στον έλεγχο του ιδιωτικού τομέα. Η μεταφορά περιουσιακών στοιχείων σε βασικούς τομείς της οικονομίας (όπως λιμένες, αεροδρόμια, αυτοκινητοδρόμους, ενέργεια και ακίνητα) σε πιο παραγωγικές χρήσεις μέσω αποκρατικοποιήσεων και παραχωρήσεων θα πρέπει να ενθαρρύνει τις ΑΞΕ και άλλες ιδιωτικές επενδύσεις, υποστηρίζοντας την οικονομική ανάκαμψη και την μακροπρόθεσμη ανάπτυξη. Θα βοηθήσει επίσης στην μείωση του δημοσίου χρέους, θα συμβάλλει στην εν καιρώ βελτίωση του κλίματος της αγοράς και θα στηρίξει την επιστροφή της Ελλάδας στις αγορές ομολόγων. Η κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να υπερβεί τις προκλήσεις που θέτουν οι συνθήκες της αγοράς και να καθαρίσει τα περιουσιακά στοιχεία από τεχνικές και νομικές πολυπλοκότητες και το πρόγραμμα καθορίζει στόχους και βήματα προς επίτευξη αυτών.

24. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων έχουν οριστεί. Ο κατάλογος περιλαμβάνει κρατικές επιχειρήσεις, παραχωρήσεις και ακίνητα (Παράρτημα IV) μαζί με οποιαδήποτε τραπεζικά περιουσιακά στοιχεία που είτε ανήκαν πριν ή αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της ανακεφαλαιοποίησης. Δεδομένων των περιουσιακών στοιχείων που τέθηκαν ως στόχος προς πώληση, η κυβέρνηση αναμένει €50 δισεκατομμύρια σε έσοδα κατά τη διάρκεια του σχετικού προγράμματος πώλησης περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον €19 μέχρι το 2015. Επειδή πολλά από αυτά τα περιουσιακά στοιχεία είναι βεβαρημένα, και με τις κακές συνθήκες της αγοράς, αναμένουμε ότι θα χρειαστεί χρόνος πέρα από τη περίοδο του προγράμματος για να πραγματοποιηθεί το πλήρες ποσό των εσόδων. Θα επικαιροποιούμε ετησίως την αναμενόμενη αξία των εσόδων από τις πωλήσεις κατά το διάστημα του εν λόγω χρονικού πλαισίου και στο βαθμό κατά τον οποίο τα έσοδα υπολείπονται του στόχου, θα ορίζουμε επί πλέον περιουσιακά στοιχεία που θα μπουν στο πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένων μεριδίων σε δημόσιες επιχειρήσεις που δεν συμπεριλαμβάνονται τώρα. Το πρόγραμμα θα παρακολουθεί τη πρόοδο ως προς τους στόχους μέσω τριμηνιαίων ενδεικτικών στόχων.

25. Η διαδικασία αποκρατικοποίησης για κάθε περιουσιακό στοιχείο αναμένεται γενικά ότι θα αποτελείται από αρκετά στάδια. Αυτό περιλαμβάνει κυρίως την μεταφορά περιουσιακών στοιχείων στο ταμείο αποκρατικοποιήσεων και τον διορισμό συμβούλων. Άλλα βήματα περιλαμβάνουν την εκκαθάριση και / ή την αναδιάρθρωση του περιουσιακού στοιχείου, την συμπλήρωση των κενών της δημόσιας πολιτικής ή της ρυθμιστικής πολιτικής, τον σχεδιασμό της διαδικασίας προσφοράς προμηθειών, εκκαθαρίσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης (για προμήθεια, ανταγωνισμό και κρατική βοήθεια), την διεκπεραίωση της προσφοράς προμήθειας και την απόκτηση όλων των αναγκαίων εγκρίσεων βάση νομικών κανονισμών.

26. Για να προχωρήσει η διαδικασία ιδιωτικοποιήσεων το 2012, θα λάβουμε ένα αριθμό μέτρων:

- **Διορισμός συμβούλων.** Περιμένουμε ότι θα διορίσουμε έως το τέλος Μαρτίου 2012 όλους τους υπόλοιπους συμβούλους για δέκα τρία έργα του 2012 / 13 τα οποία αυτή τη στιγμή δεν έχουν όλους τους συμβούλους τους.
- **Μεταφορά περιουσιακών στοιχείων στο ταμείο αποκρατικοποιήσεων (ΤΑΠΠΔ).** Έως το τέλος Μαρτίου 2012, όλα τα περιουσιακά στοιχεία που περιέχονται στο ΜΠΔΣ θα μεταβιβαστούν, πλην των τραπεζικών μετοχών και των περιουσιακών στοιχείων που επιφέρουν απώλεια τα οποία το ΤΑΠΠΔ δεν μπορεί να χρηματοδοτήσει πριν την ιδιωτικοποίησή τους (ΤΡΑΙΝΟΣΕ, ΕΛΒΟ, ΕΑΣ). Επίσης οι εναπομένουσες μετοχές των δύο μεγάλων λιμένων (ΟΛΠ και ΟΛΘ) θα μεταφερθούν. Τα ακίνητα περιουσιακά στοιχεία θα μεταβιβαστούν με αίτηση του ΤΑΠΠΔ από την Κτηματική Εταιρεία Δημοσίου (ΕΤΑΔ). Οι μετοχές που έχουν ήδη μεταβιβαστεί ή πρόκειται σύντομα να μεταβιβαστούν στο ΤΑΠΠΔ θα λάβουν πλήρη δικαιώματα ψήφου ώστε το Ταμείο να μπορεί να κάνει όλες τις αναγκαίες αλλαγές για την γρήγορη ιδιωτικοποίηση κάθε περιουσιακού στοιχείου.
- **Προετοιμασίες των επιχειρήσεων του δημοσίου.** Θα εργαστούμε με τις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να λάβουμε εκκαθάριση για κρατική βοήθεια για την λοταρία, ΔΕΠΑ / ΔΕΣΦΑ, ΕΑΣ, ΟΠΑΠ και ΟΔΙΕ και να αναπτύξουμε το αναγκαίο ρυθμιστικό πλαίσιο με την βοήθεια του Task Force της Ε.Ε. για την

Ελλάδα. Τα Υπουργεία και οι λοιποί φορείς του δημοσίου θα επισπεύσουν τις διοικητικές αποφάσεις και / ή την ειδική νομοθεσία προς διευκόλυνση των ιδιωτικοποιήσεων.

- **Προετοιμασία των ακίνητων περιουσιακών στοιχείων.** Η κυβέρνηση θα διορθώσει τις νομικές και τεχνικές ανεπάρκειες, θα επισπεύσει τον χωροταξικό σχεδιασμό και θα εκδώσει τις άδειες που απαιτούνται για ακίνητα περιουσιακά στοιχεία. Έχει ζητήσει τεχνική βοήθεια από το Task Force για να αναπτύξει ένα συνολικό κτηματολόγιο και στο πλαίσιο αυτό, το ΤΑΙΠΔ έχει ήδη καταχωρίσει 3.000 σχέδια μέχρι το τέλος Ιουνίου.
- **Συντονισμός πολιτικής.** Η κυβέρνηση θα διαμορφώσει νέες πολιτικές σχετικά με τη χρήση των περιουσιακών στοιχείων (πχ. πολεοδομία, σπα, γκολφ, REITS) ή να συστήσει νέες ρυθμιστικές αρχές (π.χ. για νερό, λιμάνια, αεροδρόμια, αυτοκινητοδρόμους). Αναμένεται ότι η Task Force για την Ελλάδα θα βοηθήσει την κυβέρνηση με τεχνική υποστήριξη.
- **Προσφορά περιουσιακών στοιχείων για πώληση.** Σκοπεύουμε να ξεκινήσουμε κάποιες πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων ορόσημο κατά το πρώτο εξάμηνο του 2012, όπως είναι η ΔΕΠΑ / ΔΕΣΦΑ, ΧΕΛΠΕ, ΟΠΑΠ, ΕΥΔΑΠ, ΕΥΑΘ και IBC και κατά το δεύτερο μισό του έτους να κάνουμε προσκλήσεις ενδιαφέροντος για λιμένες, αεροδρόμια και την Εγνατία Οδό.

27. Παραμένουμε δεσμευμένοι σε μια διαδικασία που απομονώνεται από πολιτικές πιέσεις. Το ΤΑΙΠΔ έχει συσταθεί για να λειτουργεί στα πλαίσια μιας εντολής για την ιδιωτικοποίηση περιουσιακών στοιχείων στις ισχύουσες συνθήκες της αγοράς μόλις αυτό είναι τεχνικά δυνατόν και με ένα ανοιχτό και διαφανή τρόπο. Υπό το ΤΑΙΠΔ, τα περιουσιακά στοιχεία θα επιτηρούνται και διαχειρίζονται ώστε να επιταχυνθεί η μεταβίβαση τους στον ιδιωτικό τομέα. Το ΤΑΙΠΔ δεν θα μπορεί να μεταβιβάζει περιουσιακά στοιχεία πίσω στην γενική κυβέρνηση και εάν καθοριστεί από το Συμβούλιο ότι ένα περιουσιακό στοιχείο δεν μπορεί να πωληθεί με τη τρέχουσα μορφή του, θα πωληθεί τμηματικά ή θα εκκαθαριστεί. Το ταμείο μπορεί να συγκεντρώσει χρήματα με όρους αγοράς αλλά δεν μπορεί να χορηγεί εμπράγματα δικαιώματα για κανένα από τα περιουσιακά του στοιχεία εάν αυτό μπορεί να εμποδίσει ή να καθυστερήσει την ιδιωτικοποίηση των σχετικών περιουσιακών στοιχείων. Το Ταμείο θα επιστρέψει όλα τα έσοδα που εισπράχθηκαν στην Κυβέρνηση χωρίς καθυστέρηση.

Ε. Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις

28. Όπως σημειώθηκε προηγουμένως, η πλέον επείγουσα προτεραιότητα της Κυβέρνησης είναι να αποκαταστήσει την ανταγωνιστικότητα και την οικονομική ανάπτυξη. Αναγνωρίζουμε την ανάγκη να επιταχύνουμε σημαντικά την εφαρμογή συνολικών και σημαντικών διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων με στόχο την τόνωση της απασχόλησης, της παραγωγής και αύξησης της παραγωγικότητας με την απελευθέρωση των αγορών εργασίας, προϊόντων και υπηρεσιών και αφαιρώντας υπάρχοντα εμπόδια στο επιχειρηματικό περβάλλον. Ωστόσο, καθώς αυτά προφανώς θα χρειαστούν κάποιο χρόνο για να μεταφραστούν πλήρως σε βιώσιμη ανάπτυξη θα λάβουμε και προκαταρκτικά μέτρα για να επιτρέψουμε μια μείωση στους ονομαστικούς μισθούς για να κλείσει γρήγορα το

κενό μας στην ανταγωνιστικότητα και να τεθεί μια πρόιμη βάση για την βιώσιμη ανάπτυξη.

29. Η κυβέρνηση θα λάβει μέτρα για τη βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς εργασίας. Οι αγκυλώσεις στην αγορά εργασίας εμποδίζουν την προσαρμογή των μισθών στις οικονομικές συνθήκες και οδηγούν την απασχόληση στη μαύρη εργασία. Για την προστασία της απασχόλησης και το εξάλειψη του κενού ανταγωνιστικότητας της Ελλάδας με μεγαλύτερη ταχύτητα, η κυβέρνηση σκοπεύει να στοχεύσει σε μια μείωση του ανά μονάδα κόστους εργασίας κατά περίπου 15 τοις εκατό κατά τη διάρκεια του προγράμματος. Εάν ο συνεχιζόμενος κοινωνικός διάλογος είναι ανεπιτυχής στον καθορισμό συγκεκριμένων λύσεων έως το τέλος Φεβρουαρίου για την επίτευξη του στόχου αυτού, η κυβέρνηση θα λάβει τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα, με γνώμονα το επείγων δημόσιο συμφέρον, για να επιτρέψει την προσαρμογή του μισθολογικού και μη μισθολογικού κόστους όπως απαιτείται. Το πακέτο των μέτρων για την αγορά εργασίας το οποίο θα εφαρμοσθεί συμπεριλαμβάνει:

- **Διαρθρωτικά μέτρα για το επίπεδο των συλλογικών συμβάσεων.** τα βασικά μέτρα που θα νομοθετήσουμε (ως προαπαιτούμενες ενέργειες) περιλαμβάνουν:
  - - **Διάρκεια των συλλογικών συμβάσεων και αναθεώρηση της ‘μετενέργειας’ των συλλογικών συμβάσεων.** Οι αλλαγές θα ορίζουν ότι: (i) όλες οι συλλογικές συμβάσεις θα πρέπει να έχουν μια μέγιστη διάρκεια 3 ετών, (ii) οι συλλογικές συμβάσεις που υπάρχουν ήδη για 24 μήνες ή περισσότερο θα λήξουν όχι αργότερα από 1 έτος από την ψήφιση του νόμου, (iii) η περίοδος χάριτος μετά την λήξη της σύμβασης μειώνεται από τους 6 στους 3 μήνες, και (iv) σε περίπτωση κατά την οποία δεν είναι δυνατή η επίτευξη μιας νέας συλλογικής σύμβασης μετά από προσπάθειες τριών μηνών, η αμοιβή θα επανέλθει στον βασικό μισθό συν τα παρακάτω γενικά επιδόματα (αρχαιότητας σε υπηρεσία, τέκνου, εκπαίδευσης και επικινδυνότητας). Αυτό θα συνεχίσει να ισχύει μέχρι να αντικατασταθεί από όρους που καθορίζονται σε μια νέα συλλογική συμφωνία ή σε νέα ή ατομική σύμβαση.
  - **Αφαίρεση της ‘μονιμότητας’ σε όλες τις παραδοσιακές συμβάσεις** σε όλες τις εταιρείες. Η νέα νομική διάταξη θα μεταμορφώσει αυτομάτως τις συμβάσεις ορισμένου χρόνου (οι οποίες ορίζονται ως έχουσες λήξη κατά το όριο ηλικίας ή την σύνταξη) σε συμβάσεις αορίστου χρόνου για τις οποίες ισχύουν οι κανονικές διαδικασίες απόλυσης.
  - **Πάγωμα της ‘ωρίμανσης’** που προβλέπεται από τον νόμο και/ή τις συλλογικές συμβάσεις (που αναφέρεται σε όλες τις αυτόματες αυξήσεις μισθών με βάση το χρόνο) μέχρι η ανεργία να πέσει κάτω από 10%.
  - **Εξάλειψη της μονομερούς προσφυγής σε διαιτησία**, επιτρέποντας αιτήσεις για διαιτησία μόνο εάν συναινούν και τα δύο συμβαλλόμενα μέρη. Την ίδια στιγμή, θα διευκρινίσουμε (με νόμο ή με εγκύκλιο) ότι: (i) δεν επιτρέπεται οι διαιτητές να εισάγουν κάποια διάταξη για μπόνους, επιδόματα ή άλλες αποζημιώσεις, και ως εκ τούτου μπορούν να αποφαινόνται μόνο για τον βασικό

μισθό και (ii) θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη τα οικονομικά και χρηματοπιστωτικά ζητήματα μαζί με τα νομικά.

- **Προσαρμογή του κατώτατου μισθού.** Αυτό θα βοηθήσει να διασφαλιστεί ότι καθώς προσαρμόζεται η οικονομία και οι συμβάσεις συλλογικής διαπραγμάτευσης ανταποκρίνονται στις αλλαγές, οι επιχειρήσεις και οι υπάλληλοι δεν θα βρεθούν δεσμευμένοι σε ένα κατώτατο όριο (και ένα όριο το οποίο είναι πολύ υψηλό σε διεθνή σύγκριση):
  - Θα νομοθετήσουμε: (i) μια άμεση επανευθυγράμμιση του επιπέδου του κατώτατου μισθού που καθορίζεται από την εθνική γενική συλλογική σύμβαση κατά 22 τοις εκατό σε όλα τα επίπεδα βάσει της προϋπηρεσίας, της οικογενειακής κατάστασης και των ημερήσιων / μηνιαίων μισθών, (ii) το πάγωμα του κατώτατου μισθού μέχρι το τέλος της περιόδου του προγράμματος, και (iii) μια επιπλέον μείωση 10 τοις εκατό του κατώτατου μισθού για τους νέους, η οποία θα ισχύει γενικά και χωρίς περιοριστικούς όρους (για τα άτομα κάτω των 25) (**προαπαιτούμενη δράση**). Τα μέτρα αυτά θα δώσουν τη δυνατότητα μείωσης της απόκλισης στο επίπεδο του κατώτατου μισθού σε σχέση με τους ανταγωνιστές μας (Πορτογαλία, Κεντρική και Νοτιοανατολική Ευρώπη). Αναμένουμε ότι το μέτρο αυτό θα βοηθήσει στην αντιμετώπιση της υψηλής ανεργίας των νέων, την απασχόληση ατόμων στα περιθώρια της αγοράς εργασίας και θα ενθαρρύνει την αλλαγή από τον ανεπίσημο στον επίσημο τομέα εργασίας.
  - Μαζί με τους κοινωνικούς εταίρους, θα συντάξουμε ένα σαφές χρονοδιάγραμμα για την λεπτομερή αναμόρφωση της εθνικής συλλογικής σύμβασης έως το τέλος Ιουλίου 2012. Αυτό θα ευθυγραμμίσει το πλαίσιο του κατώτατου μισθού της Ελλάδας με αυτό συγκρίσιμων κρατών και θα του επιτρέψει να εκπληρώσει την βασική του λειτουργία, δηλαδή της διασφάλισης ενός ενιαίου δικτύου ασφαλείας για όλους τους υπαλλήλους.
- **Προσαρμογή του μη μισθολογικού κόστους εργασίας.** Για να βοηθήσουμε στη μείωση του μη μισθολογικού κόστους και να ενθαρρύνουμε την απασχόληση, θα ευθυγραμμίσουμε το φορολογικό βάρος στην εργασία στην Ελλάδα με αυτό των συγκρίσιμων Ευρωπαϊκών χωρών:
  - Θα θεσπίσουμε νομοθεσία για την μείωση των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης για τους εργοδότες στο ΙΚΑ κατά 5 ποσοστιαίες μονάδες και θα λάβουμε μέτρα για να διασφαλίσουμε ότι η μείωση αυτή δεν θα έχει δημοσιονομική επίπτωση. Οι εισφορές θα μειωθούν μόνο όταν έχουν ληφθεί τα απαραίτητα μέτρα για να καλυφθούν οι μειώσεις στα έσοδα. Τα μέτρα για τη χρηματοδότηση των μειώσεων θα νομοθετηθούν σε δύο στάδια. Πρώτον, ως **προαπαιτούμενη δράση**, θα υιοθετήσουμε νομοθεσία για να κλείσουμε μικρά ταμεία ειδικού σκοπού που ασχολούνται με κοινωνικές δαπάνες με μικρή προτεραιότητα (ΟΕΚ, ΟΕΕ) με μία μεταβατική περίοδο που δεν θα ξεπερνάει τους 6 μήνες. Δεύτερον, έως τέλος Σεπτεμβρίου, θα προσαρμόσουμε τις

συντάξεις (προστατεύοντας τους χαμηλοσυνταξιούχους) και θα διευρύνουμε τη βάση για τη συνεισφορά εισφορών (προτείνεται ως διαρθρωτικό ορόσημο).

- Ως πρόσθετο μέτρο, έως το τέλος Σεπτεμβρίου θα ετοιμάσουμε σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους μια αναλογιστική μελέτη σχετικά με τον πρώτο πυλώνα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών ταμείων σε εταιρείες με υπερβολικό κόστος κοινωνικής ασφάλισης (σε σχέση με συγκρίσιμες επιχειρήσεις ή βιομηχανίες που καλύπτονται από το ΙΚΑ) και θα οριστικοποιήσουμε ένα κατάλογο με συγκεκριμένες προτάσεις για την εξάλειψη αυτής της διαφοράς με δημοσιονομικά ουδέτερο τρόπο.
- **Επόμενες ενέργειες.** Θα επισκοπούμε σε συνεχή βάση τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων στην αγορά εργασίας και στο ανά μονάδα κόστος εργασίας και, εάν χρειαστεί, θα λάβουμε πρόσθετα διορθωτικά μέτρα για να διευκολυνθεί η συλλογική διαπραγμάτευση ώστε να διασφαλιστεί η ευκαμψία μισθών και υψηλότερη απασχόληση. Εάν μέχρι το τέλος του 2012 τα αποτελέσματα στην αγορά δεν έχουν αποτέλεσμα, θα εξετάσουμε τη περίπτωση πιο άμεσων παρεμβάσεων.

30. Το πρόγραμμα, όπως και το προηγούμενο πρόγραμμά μας, θα δώσει μεγάλη έμφαση στις μεταρρυθμίσεις στην αγορά προϊόντων και υπηρεσιών. Η αργή ανταπόκριση του πληθωρισμού στην τρέχουσα κρίση, ακόμη και μετά τη προσαρμογή για τους φόρους και τις τιμές ενέργειας, υποδηλώνει ότι παραμένουν αγκυλώσεις σε αυτές τις αγορές. Αυτές θα πρέπει να αντιμετωπιστούν σε συνδυασμό με τις μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας για να μπορέσουν οι τιμές να προσαρμοστούν στις μειώσεις των μισθών. Η στρατηγική μας θα αποτελείται από την ιεράρχηση και την σταδιακή εφαρμογή μεταρρυθμίσεων στο τομέα των υπηρεσιών ενώ προχωράμε με τις μεταρρυθμίσεις στην αγορά προϊόντων:

- **Μεταρρυθμίσεις στον τομέα υπηρεσιών.** Ως προαπαιτούμενη ενέργεια, θα καταργήσουμε τους περιορισμούς σε 20 επαγγέλματα υψηλής αξίας και / ή πολύ «κλειστά» επαγγέλματα από τον κατάλογο με τα επαγγέλματα και τις οικονομικές δραστηριότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα II της «Δεύτερης Έκθεσης για τις Επιπτώσεις της Απελευθέρωσης των Κλειστών Επαγγελμάτων» του ΚΕΠΕ. Επίσης, θα εκδώσουμε την υπουργική απόφαση που ορίζει την τιμή της άδειας για τις οδικές μεταφορές σύμφωνα με τα διοικητικά έξοδα. Στη συνέχεια, έως το τέλος Μαρτίου θα συντάξουμε ένα αναλυτικό τριμηνιαίο χρονοδιάγραμμα για το 2012 σχετικά με την ανάλυση και καταγραφή (screening) των περιορισμών καθώς και την κατάργησή τους από την υφιστάμενη νομοθεσία, κατά προτεραιότητα με βάση την οικονομική τους σημασία, αντλώντας και πάλι από το Παράρτημα II της έκθεσης του ΚΕΠΕ (η ολοκλήρωση του έργου αυτού έως το τέλος του 2012 προτείνεται ως **διαρθρωτικό ορόσημο**). Τέλος, για τα επαγγέλματα όπου απαιτείται η επαναφορά περιορισμών με βάση τις αρχές της αναγκαιότητας, της αναλογικότητας και του δημοσίου συμφέροντος, θα υιοθετήσουμε την αναγκαία

νομοθεσία όχι αργότερα από το τέλος Ιουνίου κατόπιν διαβούλευσης με την ΕΕΑ και το προσωπικό των ΕΕ/ΕΚΤ/ΔΝΤ.

- **Μεταρρυθμίσεις στην αγορά προϊόντων.** Για την προώθηση της ευελιξίας των τιμών, έως τον Απρίλιο σκοπεύουμε να αναλύσουμε και να καταγράψουμε τους περιορισμούς στους τομείς του λιανικού εμπορίου, του χονδρεμπορίου και του τομέα διανομής και να ετοιμάσουμε ένα σχέδιο δράσης για να προωθήσουμε τον ανταγωνισμό και να διευκολύνουμε την ευελιξία των τιμών στις αγορές προϊόντων.

31. Η κυβέρνηση δεσμεύεται να συνεχίσει τις βελτιώσεις στο επιχειρηματικό περιβάλλον της Ελλάδας. Ένας αριθμός μεταρρυθμίσεων που ξεκίνησαν το 2011 – επενδύσεις ταχείας υλοποίησης (fast track), επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδοτήσεων και διευκόλυνση της ηλεκτρονικής εγγραφής επιχειρήσεων – φέτος θα εφαρμοσθούν πλήρως. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές είναι σημαντικές για την προώθηση των επενδύσεων και των εξαγωγών και θα τονώσουν την ανάπτυξη μόλις επέλθει ανάκαμψη.

- Έως το τέλος Μαρτίου, θα θεσπίσουμε και θα δημοσιεύσουμε την νομοθεσία η οποία διευκολύνει τις επενδύσεις και τις εξαγωγές:
  - Θα θεσπίσουμε νομοθεσία η οποία: (i) θα βελτιώνει τη λειτουργία του επενδυτικού νόμου ταχείας υλοποίησης (κάνοντας το πλαίσιο διαθέσιμο σε περισσότερα έργα, χαμηλώνοντας τις αμοιβές και χαλαρώνοντας τις χρηματοπιστωτικές απαιτήσεις) και (ii) θα εξαλείψουμε την απαίτηση για εγγραφή στο Μητρώο Εξαγωγών και θα απλουστεύσουμε την νομοθεσία για τις εξαγωγές.
  - Παράλληλα, θα δημοσιεύσουμε την κύρια δευτερεύουσα νομοθεσία που απαιτείται για την εφαρμογή των νόμων αδειοδότησης για τα τεχνικά επαγγέλματα, τις κατασκευαστικές δραστηριότητες, τα επιχειρηματικά πάρκα και την περιβαλλοντολογική αδειοδότηση.
- Έως το τέλος Μαρτίου θα ετοιμάσουμε επίσης χρονοδιαγράμματα με τα κύρια βήματα που χρειάζονται για να ολοκληρωθεί (έως το τέλος Δεκεμβρίου) η εφαρμογή ενός ηλεκτρονικού παραθύρου για τις εξαγωγές, ενός ηλεκτρονικού συστήματος για τα τελωνεία (e-customs), και του νέου ηλεκτρονικού περιβαλλοντολογικού μητρώου, καθώς επίσης και για την πλήρη εφαρμογή των δύο νόμων αδειοδότησης.

32. Για την στήριξη των προσπαθειών για την βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος, θα προωθήσουμε την μεσοπρόθεσμη μεταρρυθμιστική μας ατζέντα που στοχεύει στην βελτίωση της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος. Το δικαστικό σύστημα της Ελλάδας είναι εξαιρετικά αναποτελεσματικό, με σημαντικό αριθμό σωρευμένων εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων παρά τον σχετικά μεγάλο αριθμό δικαστηρίων και δικαστών. Σύνθετες δικαστικές διαδικασίες, προβληματική εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων, έλλειψη διαφάνειας και έλλειψη σύνδεσης μεταξύ της δικαστικής επίδοσης και του οικονομικού προγραμματισμού, έχουν επηρεάσει αρνητικά τις ΑΞΕ,

άλλες ιδιωτικές επενδύσεις, την επιχειρηματικότητα, τις εξαγωγές και την απασχόληση. Στο πλαίσιο αυτό, οι προσπάθειες μας θα εστιάσουν στην:

- **Αντιμετώπιση των συσσωρευμένων εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων.** Έχουμε εντοπίσει τις σωρευμένες εκκρεμείς φορολογικές υποθέσεις στα δικαστήρια και σκοπεύουμε να τις αντιμετωπίσουμε, μέσω του ορισμού δικασίμων για το 50 τοις εκατό των εκκρεμών υποθέσεων έως το τέλος Ιουνίου 2012, για το 80 τοις εκατό έως το τέλος του 2012, και μέσω της πλήρους εκκαθάρισής τους έως το τέλος Ιουλίου 2013 (δίνοντας προτεραιότητα σε φορολογικές υποθέσεις υψηλής αξίας που ξεπερνούν το €1 εκατομμύριο). Αναφορικά με τις εκκρεμείς υποθέσεις μη φορολογικού περιεχομένου, έχουμε αναθέσει μια μελέτη η οποία θα ολοκληρωθεί έως το τέλος Ιουνίου, βάσει της οποίας θα συντάξουμε ένα σχέδιο δράσης (έως το τέλος Αυγούστου) με συγκεκριμένους στόχους για την εκκαθάριση όλων των υποθέσεων.
- **Επιτάχυνση της Διεκπεραίωσης Υποθέσεων:** Σχεδιάζουμε να επιταχύνουμε την διεκπεραίωση αστικών και διοικητικών υποθέσεων με τη ψήφιση (έως το τέλος Μαρτίου) ενός νόμου, ο οποίος έχει ως στόχο την βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δικαστικών διαδικασιών (που περιλαμβάνει τον εκσυγχρονισμό των διαδικασιών για ομαδική επιδίκαση παρόμοιων διοικητικών υποθέσεων και την απαίτηση υποβολής των υποθέσεων σε ηλεκτρονική μορφή από τους διοικητικούς και αστικούς δικαστές).
- **Βελτίωση της Απόδοσης και της Υποχρέωσης Λογοδοσίας των Δικαστηρίων:** Για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας των πλημμελειοδικείων, θα εκδοθεί δευτερεύουσα νομοθεσία έως το τέλος Μαΐου, για τη συγχώνευση των υφιστάμενων δικαστηρίων με στόχο τη μείωση του αριθμού τους. Για την βελτίωση της διαφάνειας, στο τέλος Μαρτίου το Υπουργείο Δικαιοσύνης θα ξεκινήσει τη δημοσίευση λεπτομερών δικαστικών πληροφοριών στην ιστοσελίδα του. Αυτή η τριμηνιαία άσκηση αρχικά θα καλύψει δεδομένα για φορολογικές υποθέσεις. Οι ενέργειες αυτές θα βοηθήσουν στο σχεδιασμό (έως το τέλος Σεπτεμβρίου) ενός πλαισίου απόδοσης για όλα τα δικαστήρια, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης ενός αξιόπιστου συστήματος διαχείρισης δεδομένων και ενός συστήματος για την μέτρηση του φόρτου εργασίας.
- **Μεταρρύθμιση του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας:** Έως το τέλος Μαρτίου, θα συστήσουμε μια ομάδα δράσης για την αναθεώρηση του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ώστε να ευθυγραμμιστεί με τις καλύτερες διεθνείς πρακτικές. Έως το τέλος Ιουνίου, η ομάδα δράσης θα εκδώσει μια μελέτη όπου θα εντοπίζονται τα κύρια προβλήματα και οι παράγοντες που επιβαρύνουν το προδικαστικό στάδιο, το στάδιο της δίκης και το στάδιο της εκτέλεσης σε αστικές υποθέσεις και θα προτείνονται λύσεις. Μετά την έκδοση της μελέτης, θα διαβουλευτούμε με εγχώριους και διεθνείς εμπειρογνώμονες ώστε να συνταχθεί ένα λεπτομερές έγγραφο μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου όπου θα περιγράφονται οι κύριες προτάσεις για τις τροποποιήσεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

33. Η κυβέρνηση θα επιταχύνει τις προσπάθειες για τη βελτίωση της διαχείρισης των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Για τον σκοπό αυτό, έως το τέλος Φεβρουαρίου θα θέσουμε σε ισχύ μια διεύθυνση σχεδιασμού, διαχείρισης και παρακολούθησης των μεταρρυθμίσεων. Ξεκινώντας από το τέλος Μαρτίου, θα ξεκινήσουμε τη δημοσίευση σε τριμηνιαία βάση δεικτών παρακολούθησης για κάθε πρωτοβουλία μεταρρύθμισης στην ιστοσελίδα της κυβέρνησης. Οι προσπάθειές μας για την υλοποίηση της φιλόδοξης μεταρρυθμιστικής μας ατζέντας (συμπεριλαμβανομένης της μεταρρύθμισης του δικαστικού συστήματος, της ανάλυσης και καταγραφής της νομοθεσίας για τα κλειστά επαγγέλματα και της χρήσης μιας σειράς εργαλείων για τον εντοπισμό αγκυλώσεων στις αγορές προϊόντων) θα υποστηριχθούν από την Ομάδα Task Force Τεχνικής Στήριξης της Επιτροπής (TFGR).

Ε. Χρηματοδότηση Προγράμματος

34. Η Ελλάδα θα αντιμετωπίσει σημαντικές ανάγκες χρηματοδότησης κατά τη διάρκεια της περιόδου του προγράμματος. Αναμένεται η Ελλάδα να χρειαστεί χρόνο για να επανακτήσει πρόσβαση στην αγορά, δεδομένης της μακράς διαδικασίας μεταρρυθμίσεων και προσαρμογής που έχει μπροστά της και την προβλεπόμενη πορεία του δημόσιου χρέους. Κατά συνέπεια, αναμένεται ότι θα αντιμετωπίσουμε μεγάλες σε όγκο ανάγκες χρηματοδότησης την επερχόμενη περίοδο. Προβλέπουμε ένα κενό χρηματοδότησης ύψους περίπου €[XXX] δισεκατομμυρίων κατά τη διάρκεια του προγράμματος, το οποίο προσδοκούμε ότι θα καλύψουμε μέσω χρηματοδοτικής στήριξης από τους Ευρωπαίους εταίρους μας, το ΔΝΤ και την συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα με τη μορφή μιας ολοκληρωμένης διαδικασίας αναδιάρθρωσης χρέους.

35. Αναμένουμε ότι η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα (PSI) θα βοηθήσει την Ελλάδα να επιτύχει τη βιωσιμότητα του χρέους της και να καλύψει ένα σημαντικό μέρος του χρηματοδοτικού μας κενού. Αν και τα μέτρα που έχουν περιγραφεί παραπάνω θα επιφέρουν μια βελτίωση στους δημοσιονομικούς μας λογαριασμούς, δεν μπορούν να καλύψουν τα χρηματοδοτικά μας κενά και να θέσουν το χρέος σε βιώσιμη πορεία. Επομένως, με τη βοήθεια των συμβούλων μας για το χρέος, και κατόπιν διαβούλευσης με τους πιστωτές, έχουμε [ξεκινήσει] μια ολοκληρωμένη προσφορά ανταλλαγής χρέους, καλύπτοντας μια δεξαμενή δημόσιου χρέους ύψους €[xxx] δισεκατομμυρίων. Το πρόγραμμά μας θεωρεί ότι θα αντλήσουμε €[XX] δισεκατομμύρια σε χρηματοδότηση από την ανταλλαγή κατά τη διάρκεια της περιόδου του προγράμματος (συμπεριλαμβανομένης μιας μείωσης του κόστους για τόκους από €[XX] σε [ZZ] δισεκατομμύρια) και μια μείωση της ονομαστικής αξίας περίπου €[XX] δισεκατομμυρίων. Αναγνωρίζουμε ότι η χρηματοδότηση αυτή είναι κρίσιμη για το πρόγραμμα και η διασφάλισή της είναι αναγκαία για να δώσει στο πρόγραμμα χρηματοδοτικές εγγυήσεις. Η ανταλλαγή χρέους θα ολοκληρωθεί με επιτυχία πριν τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΔΝΤ για να εξετάσει την αίτηση για Διευρυμένη Διευθέτηση Πιστωτική Διευκόλυνση (ΔΔΠΔ).

36. Πέρα από την αίτηση μας προς το Ταμείο (€[XX] δισεκατομμυρίων), για την ικανοποίηση των αναγκών που απομένουν, έχουμε εξασφαλίσει πρόσθετες χρηματοπιστωτικές πηγές από τους Ευρωπαίους εταίρους μας. Οι εταίροι μας στην ευρωζώνη έχουν δεσμεύσει πρόσθετους πόρους για την στήριξη των προσπαθειών προσαρμογής και μεταρρυθμίσεων της Ελλάδας, συνολικού ύψους €[XXX] δισεκατομμυρίων για τη διάρκεια της περιόδου του προγράμματος. Δεσμεύτηκαν επίσης να στηρίξουν την Ελλάδα για όσο διάστημα χρειαστεί για να αποκαταστήσει την πρόσβαση στην αγορά, με την προϋπόθεση ότι η Ελλάδα θα τηρήσει το πρόγραμμα της πολιτικής της. Τέλος, για να διασφαλίσουν ότι η χρηματοδότηση αυτή θα βάλει την Ελλάδα σε μια βιώσιμη πορεία χρέους, για να επιτύχει μια αναλογία χρέος – προς – ΑΕΠ 120 τοις εκατό περίπου μέχρι το 2020, έχουν: (i) δεσμευτεί για νέα δανειοδότηση με προθεσμίες λήξης 30 ετών και σε κόστος άντλησης πόρων στο τέλος, με τη χρήση του ΕΤΧΣ ως μέσου χρηματοδότησης (ii) *θα προστεθεί κατάλογος.*

Z. Τρόποι Εφαρμογής του Προγράμματος

37. Η πρόοδος στην εφαρμογή των πολιτικών στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού θα παρακολουθείται μέσω επισκοπήσεων και διαβουλεύσεων, και μέσω τριμηνιαίων (και συνεχών) κριτηρίων ποσοτικής επίδοσης (ΚΕ) και ενδεικτικούς στόχους και διαρθρωτικά ορόσημα. Δίνονται αναλυτικά στους Πίνακες 1 και 2. Το συνημμένο Τεχνικό Μνημόνιο Συνεννόησης (ΤΜΣ) καθορίζει τα ποσοτικά κριτήρια επίδοσης, τους ενδεικτικούς στόχους και τους διάφορους δείκτες σύγκρισης στο πλαίσιο του προγράμματος. Οι ποσοτικοί στόχοι έως τον Δεκέμβριο 2012 είναι ΚΕ. Οι στόχοι για το 2013 – 2015 είναι ενδεικτικοί και για το 2013 θα μετατραπούν σε ΚΕ τη στιγμή της [δεύτερης] επισκόπησης. Ένα κοινό Μνημόνιο Συνεννόησης (ΜΣ) για συγκεκριμένες προϋποθέσεις πολιτικής που συμφωνήθηκαν με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκ μέρους των Κρατών Μελών της ευρωζώνης, αναφέρει λεπτομερώς πρόσθετες διαρθρωτικές πολιτικές, και θέτει ένα ακριβές χρονικό πλαίσιο για την εφαρμογή τους.

38. Στο πλαίσιο της συμφωνίας, η Τράπεζα της Ελλάδας θα εκπονήσει μια επικαιροποιημένη αξιολόγηση διασφαλίσεων σύμφωνα με τη πολιτική διασφαλίσεων του ΔΝΤ. Δεδομένου ότι η χρηματοδότηση από το ΔΝΤ θα χρησιμοποιηθεί για την χορήγηση άμεσης στήριξης του προϋπολογισμού, το Μνημόνιο Συνεννόησης σχετικά με τις αντίστοιχες ευθύνες του Υπουργείου Οικονομικών και της ΤτΕ για την εξυπηρέτηση της δανειοδότησης του ΔΝΤ θα επικαιροποιηθεί. Ως μέρος των σχετικών ρυθμίσεων, οι εκταμιεύσεις από το ΔΝΤ θα συνεχίσουν να κατατίθενται στο μοναδικό λογαριασμό του ταμείου της Κυβέρνησης στην ΤτΕ εκκερεμούσης της χρήσης τους.

Παράρτημα Ι: Εκκρεμή Δημοσιονομικά Μέτρα

Από τη ΜΠΔΣ του Ιουλίου
<ul style="list-style-type: none">
• Η Κυβέρνηση υιοθετεί ένα νόμο-πλαίσιο για τη μεταρρύθμιση των επικουρικών συντάξεων, με σκοπό την εξοικονόμηση 0,4% του ΑΕΠ μέχρι το 2014 (σύμφωνα με εκτιμήσεις της ΜΠΔΣ).
• Έκδοση ΥΑ για την εφαρμογή του τέλους επιτηδεύματος (άρθρο 31 του νόμου 3986).
Από τον εφαρμοστικό νόμο του τέλους Οκτωβρίου
<ul style="list-style-type: none">
• Έκδοση των 4 εκκρεμών ΥΑ για την πλήρη εφαρμογή του νέου μισθολογίου. (βλέπε ΤΜΣ)
• Υιοθέτηση νόμου για τον καθορισμό προθεσμίας για την εφαρμογή της μεταρρύθμισης του μισθολογίου της γενικής κυβέρνησης και την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων μισθών από την 1 Νοεμβρίου 2011.
• Έκδοση ΥΑ για τη μείωση του χρόνου μεταφοράς από τη ΔΕΗ των εσόδων του φόρου ακίνητης περιουσίας σε 2 ημέρες.
Από τις προαπαιτούμενες δράσεις του Νοεμβρίου
<ul style="list-style-type: none">
• Έκδοση των εκκρεμών ΥΑ για το κλείσιμο/συγχώνευση των νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου.
• Αναθεώρηση του μηχανισμού της θετικής λίστας για την πραγματοποίηση εξοικονομήσεων της τάξης των €250 εκατ. το 2012.

Παράρτημα II. Μέτρα για την επίτευξη του στόχου ελλείμματος του 2012

<ul style="list-style-type: none"> • Ψήφιση ενός συμπληρωματικού προϋπολογισμού με στόχο πρωτογενούς ελλείμματος 1% του ΑΕΠ που θα περιλαμβάνει όλες τις αλλαγές που ακολουθούν.
<ul style="list-style-type: none"> • Μείωση λειτουργικών δαπανών του κράτους κατά €200 εκατομμύρια.
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή λοιπών δαπανών κατά €280 εκατ.: εκλογικές δαπάνες, επιδοτήσεις για απομακρυσμένες περιοχές, πιστώσεις για το Υπουργείο Παιδείας, (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών στο εξωτερικό, αποζημιώσεις προσωπικού των πανεπιστημίων, αναπληρωτές καθηγητές στην δευτεροβάθμια σχολεία, λειτουργικές δαπάνες λειτουργίας των γυμνασίων), κατανομές του Υπουργείου Γεωργίας, και μεταφορές σε φορείς.
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή επικουρικών συντάξεων και θέσπιση αλλαγών σε ασφαλιστικά ταμεία που λαμβάνουν υψηλές επιδοτήσεις από τον προϋπολογισμό ώστε να πραγματοποιηθεί εξοικονόμηση κατά €300 εκατ. το 2012.
<ul style="list-style-type: none"> • Περικοπή εγχώριων επενδύσεων κατά €400 εκατ. σε σχέση με τον προϋπολογισμό του 2012.
<ul style="list-style-type: none"> • Περικοπή αμυντικών δαπανών κατά €300εκατ. σε σχέση με τον προϋπολογισμό του 2012 σε ταμειακή και σε λογιστική βάση.
<ul style="list-style-type: none"> • Εντοπισμός και υλοποίηση περικοπών €325 εκατ. σε επιπρόσθετες μόνιμες διαρθρωτικές δαπάνες.
<ul style="list-style-type: none"> • Εξάλειψη 550 θέσεων αντιδημάρχων στην τοπική αυτοδιοίκηση, με ισχύ από το τέλος του Φεβρουαρίου, συμπεριλαμβανομένων και των συσχετιζόμενων θέσεων προσωπικού.
<ul style="list-style-type: none"> • Ανάλυση δράσης (όλοι οι νόμοι, Υπουργικές Αποφάσεις και εγκύκλιοι) για τον περιορισμό της υπερσυνταγογράφησης των φαρμάκων και μείωση του ποσοστού και της τιμής των γενόσημων φαρμάκων: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Υιοθέτηση νόμου και ΥΑ για τον καθορισμό των ανώτατων τιμών των γενόσημων φαρμάκων στο 40 τοις εκατό και για τα μη πατενταρισμένα στο 50 τοις εκατό των πατενταρισμένων προϊόντων. ➤ Μείωση των περιθωρίων κέρδους για τα φαρμακεία κάτω από 15 τοις εκατό. Μείωση των περιθωρίων χονδρικής από 5,3 σε 5 τοις εκατό το πολύ. Δημιουργία ενός σταθερού περιθωρίου €30 για όλα τα φάρμακα άνω των €200. Αύξηση εκπτώσεων για τα φαρμακεία με κύκλο εργασιών άνω των €35.000. ➤ Υιοθέτηση νόμου περί εκπτώσεων που θα αποφέρει €250 εκατ. συν τις δαπάνες (μετά φόρων), με αναδρομική ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2012 που θα υπερβαίνει τα €240 εκατ. το μήνα. Η εν λόγω έκπτωση θα νομοθετήσει για την περίοδο 2012-15. ➤ Να γίνει υποχρεωτική: η ηλεκτρονική συνταγή για όλους τους γιατρούς (και τα φαρμακεία θα αποζημιώνονται μόνο για τις ηλεκτρονικές καταχωρήσεις). Συνταγογράφηση του φθηνότερου προϊόντος ανά δραστική ουσία. Διεθνή πρωτόκολλα για 160 ασθένειες, συμπεριλαμβανομένων των 10 πιο ακριβών. ➤ Ενημέρωση αρνητικής λίστας φαρμάκων και λίστας παραφαρμακευτικών προϊόντων. Έκδοση ΥΑ που να επιτρέπει τη προσθήκη νέων εμπορικών σημάτων στο θετικό κατάλογο, εάν έχουν συμπεριληφθεί από τα δύο τρίτα των χωρών της ΕΕ.

<i>Πραγματοποίηση στόχων τέλους 2011</i>
<ul style="list-style-type: none">
• Η Γενική Γραμματεία Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων να ικανοποιήσει τους δείκτες απόδοσης διοίκησης εσόδων τέλους 2011 (πλήρες εύρος και έλεγχοι ΦΠΑ φορολογουμένων μεγάλης οικονομικής επιφάνειας).
<i>Ακύρωση αμνηστίας</i>
<ul style="list-style-type: none">
• Να τροποποιηθεί το πρόσφατο πολυνομοσχέδιο για την κατάργηση/τροποποίηση των άρθρων 3 και 21 (για την εξάλειψη της επέκτασης των όρων πληρωμής των οφειλόμενων φόρων και καθυστερημένων εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, και την εξάλειψη της αναστολής της ποινικής δίωξης και της δέσμευση περιουσιακών στοιχείων).
<i>Κανονισμοί</i>
<ul style="list-style-type: none">
• Τροποποίηση αποφάσεων της Τράπεζας της Ελλάδος για την υποβολή από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στην Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης των ύποπτων συναλλαγών που συνδέονται ή σχετίζονται με φοροδιαφυγή (αποφάσεις 285/2009 και 281/2009) για να ενισχύσει την παρακολούθηση και τον εντοπισμό των μηχανισμών.
• Λήψη μέτρων για να διασφαλιστεί ότι οι καταγγελίες σχετικά με επιβεβαιωμένα απλήρωτα φορολογικά χρέη που προκύπτουν από έναν έλεγχο διαβιβάζονται για ποινική δίωξη και στην Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης,
• Υποχρεωτική εξάντληση για τις μεγάλες φορολογικές υποθέσεις της διοικητικής επίλυσης διαφορών πριν την πρόσβαση σε δικαστικές προσφυγές.
• Αυστηροποίηση των κανόνων για την παραίτηση από την κατάθεση για την πρόσβαση δικαστικών προσφυγών (χωρίς να θίγεται η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης).
<i>Ανάθεση αρμοδιοτήτων</i>
<ul style="list-style-type: none">
• Έκδοση αποφάσεων και νομοθετικών πράξεων για τη μεταβίβαση από το πολιτικό σε διοικητικό επίπεδο των εξουσιών ελέγχου πάνω σε καίριες επιχειρηματικές δραστηριότητες και διαχείριση ανθρωπίνων πόρων.
• Τοποθέτηση κάτω από τον άμεσο έλεγχο και τη διαχείριση των κεντρικών της Γενικής Γραμματείας Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων της συλλογής των μεγάλων χρεών, και ενοποίηση δραστηριοτήτων στις 35 μεγαλύτερες εφορίες.

Παράρτημα IV. Πρόγραμμα Αποκρατικοποιήσεων

Περίοδος Αποκρατικοποιήσεων (έναρξη)	Έργο	Μεταφορά στο Ταμείο	Συμβαλλόμενοι Σύμβουλοι	Ενδιάμεσα Στάδια
I. Κρατικές Επιχειρήσεις / πώληση μεριδίου				
2012-Q1	Δημόσια Επιχείρηση Αερίου (ΔΕΠΑ)	V	V	Η πρόσκληση υποβολής προσφορών θα ξεκινήσει τον Φεβρουάριο 2012.
2012-Q1	Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ)	V	V	Η πρόσκληση υποβολής προσφορών θα ξεκινήσει τον Φεβρουάριο 2012.
2012-Q1	Οργανισμός Διεξαγωγής Ιπποδρομιών Ελλάδος (ΟΔΙΕ)	V	V	Υιοθέτηση νομοθεσίας αναδιάρθρωσης του ΟΔΙΕ και καθιέρωση χρονικά δεσμευτικών δικαιωμάτων παραχώρησης μέχρι τον Μάρτιο του 2012.
2012-Q1	Οργανισμός Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου (ΟΠΑΠ)	V	V	Εκκαθάριση κρατικών ενισχύσεων.
2012-Q2	Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα (ΕΑΣ)	1/	V	Εκκαθάριση από το Υπουργείο Εθνικής Αμύνης. Υιοθέτηση νόμου αναδιάρθρωσης έως τον Απρίλιο 2012.
2012-Q2	Ελληνικά Πετρέλαια (ΕΛ.ΠΕ.)	V	V	Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας (MoU) με την Paneuropean ως τον Απρίλιο του 2012.
2012-Q2	Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας (ΕΥΔΑΠ)	V	Μάρτιος 2012	Καθιέρωση ρυθμιστικής και τιμολογιακής πολιτικής έως τον Ιούνιο του 2012. Παράταση παραχώρησης
2012-Q2	Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (ΕΥΑΘ)	V	Μάρτιος 2012	Καθιέρωση ρυθμιστικής και τιμολογιακής πολιτικής έως τον Ιούνιο του 2012. Παράταση παραχώρησης.
2012-Q2	ΛΑΡΚΟ	V	V	Υιοθέτηση νόμου αναδιάρθρωσης έως τον Μάρτιο του 2012.
2012-Q2	Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛ.ΤΑ.)	V	Μάρτιος 2012	Υιοθέτηση νόμου που θα προσδιορίζει τη δημόσια υπηρεσία έως τον Φεβρουάριο του 2012.
2012-Q2	Ελληνικό Καζίνο Πάρνηθας	Μάρτιος 2012	Μάρτιος 2012	Εκκαθάριση κρατικών ενισχύσεων.
2012-Q2	Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ)	1/	Μάρτιος 2012	Η αναδιάρθρωση θα αποφασιστεί ως τον Ιούνιο του 2012
2012-Q3	Ελληνική Βιομηχανία Οχημάτων (ΕΛ.Β.Ο.)	1/	Μάρτιος 2012	Υιοθέτηση νόμου αναδιάρθρωσης έως τον Ιούνιο του 2012.
2012-Q3	ΤΡΑΙΝΟΣΕ	1/	Μάρτιος 2012	Τρέχουσα αναδιάρθρωση και τελευταίο στάδιο της εκκαθάρισης κρατικών ενισχύσεων ως τον Ιούνιο του 2012.
2012-Q4	Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών (ΔΑΑ)	V	V	Απόφαση για τις μετοχές μειοψηφίας πριν το διαγωνισμό ως τον Μάρτιο του 2012.
II. Παραχωρήσεις				
---	ΟΠΑΠ 1	V	Δεν υφίσταται	Ολοκληρώθηκε.
---	ΟΠΑΠ 2	V	Δεν υφίσταται	Ολοκληρώθηκε.

---	Κινητή Τηλεφωνία	V	Δεν υφίσταται	Ολοκληρώθηκε.
2011-Q4	Ελληνικοί Αυτοκινητόδρομοι	V	Μάρτιος 2012	Τέλος 2012
2011-Q4	Κρατικά Λαχεία	V	V	Αναμένεται χρηματοοικονομική προσφοράς από τρεις πλειοδότες τον Μάρτιο του 2012.
2012-Q2	Εγνατία Οδός	V	Μάρτιος 2012	Διαχωρισμός διαχείρισης υπηρεσιών/δικαιωμάτων αυτοκινητοδρόμων. Καθιέρωση ρυθμιστικών αρχών έως το τέλος του 2012.
2012-Q3	Μικρά λιμάνια και μαρίνες	2/	Μάρτιος 2012	Προσδιορισμός κατάλληλης πολιτικής. Καθιέρωση ρυθμιστικών αρχών έως τον Σεπτέμβριο του 2012.
2012-Q3	Λιμένας Θεσσαλονίκης	Μάρτιος 2012	Μάρτιος 2012	Προσδιορισμός κατάλληλης πολιτικής. Καθιέρωση ρυθμιστικών αρχών έως τον Σεπτέμβριο του 2012.
2012-Q3	Λιμένας Πειραιώς	Μάρτιος 2012	Μάρτιος 2012	Προσδιορισμός κατάλληλης πολιτικής. Καθιέρωση ρυθμιστικών αρχών έως τον Σεπτέμβριο του 2012.
2012-Q3	Μεγάλα περιφερειακά λιμάνια	Μάρτιος 2012	Μάρτιος 2012	Προσδιορισμός κατάλληλης πολιτικής. Καθιέρωση ρυθμιστικών αρχών.
2012-Q3	Περιφερειακά Αεροδρόμια	V	Μάρτιος 2012	Προσδιορισμός κατάλληλης πολιτικής. Καθιέρωση ρυθμιστικών αρχών έως τον Σεπτέμβριο του 2012.
2012-Q4	Αποθήκες Αερίου Νοτίου Καβάλας	V	Μάρτιος 2012	Εκκαθάριση νομικών εμποδίων ως τον Σεπτέμβριο του 2012.
Δεν έχει αποφασιστεί	Δικαιώματα εξόρυξης χρυσού	V		
Δεν έχει αποφασιστεί	Ψηφιακό μέρισμα			
Δεν έχει αποφασιστεί	Αγωγός πετρελαίου ITGI			
III. Ακίνητη Περιουσία				
2011-Q4	Ελληνικό 1	V	V	Υιοθέτηση νόμου για τη χρήση γης ως τον Μάρτιο του 2012.
2012-Q1	Πώληση/ σύμφωνο επαναγοράς Ν κτιρίων	1/	Μάρτιος 2012	Η Κυβέρνηση θα υπογράψει τη δανειακή σύμβαση και θα μεταβιβάσει καθαρό τίτλο στο Ταμείο έως το Μάιο του 2012.
2012-Q1	Ακίνητη Περιουσία / IBC	1/	Μάρτιος 2012	Στρατηγική περιβαλλοντολογική μελέτη. Νόμος οριοθέτησης και σχεδιασμού θα εκδοθεί έως τον Ιούνιο του 2012.
2012-Q1	Ακίνητη περιουσία/ ΑΣΤΗΡ Βουλιαγμένης	1/	Μάρτιος 2012	Διαπραγματεύσεις με ΕΤΕ. Νόμος οριοθέτησης και σχεδιασμού θα εκδοθεί. Η διαδικασία συντονίζεται από ΕΤΕ έως τον Ιούνιο του 2012.
2012-Q2	Ακίνητη περιουσία/ Κασσιόπη	1/	Μάρτιος 2012	Μετακίνηση ραντάρ NATO. Νόμος οριοθέτησης και σχεδιασμού θα εκδοθεί έως τον Ιούνιο του 2012.
2012-Q2	Ακίνητη περιουσία/ μερίδα 1 (Αφάντου)	1/	Μάρτιος 2012	Νόμος οριοθέτησης και σχεδιασμού θα εκδοθεί έως τον Ιούνιο του 2012.
2012-Q2	Ακίνητη περιουσία/ μερίδα 2	1/	Μάρτιος 2012	Προσδιορισμός περιουσιακών στοιχείων ως τον Ιούνιο του 2012.
2012-Q3	Ακίνητη περιουσία/ μερίδα 3	1/	Μάρτιος 2012	Προσδιορισμός περιουσιακών στοιχείων ως τον Σεπτέμβριο του 2012.

1/ Μεταφορά περιουσιακών στοιχείων/δικαιωμάτων τη στιγμή της αποκρατικοποίησης.

2/ Μεταφορά δικαιωμάτων ψήφου.

Πίνακας 1 – Ελλάδα – Τριμηνιαία ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΤΡΙΜΗΝΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ 2012
(δισεκατομμύρια Ευρώ, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά)

	2012				2013	2014
	Μάρτιος 2012	Ιούνιος 2012	Σεπ. 2012	Δεκ. 2012	Δεκ. 2013	Δεκ. 2014
	Προγ. 1/	Προγ. 1/	Προγ. 1/	Προγ. 1/	Προγρ. 3/5/	Προγρ. 4/5/
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟΔΟΣΗΣ (εκτός εάν προσδιορίζεται διαφορετικά)						
1. Κατώτατο όριο πρωτογενούς ισοζυγίου γενικής κυβέρνησης σε τροποποιημένη ταμειακή βάση	...	...	...	...	...	
2. Ανώτατο όριο πρωτογενών δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού	...	...	...	...	...	...
3. Ανώτατο όριο συνολικού αποθέματος χρέους της κεντρικής κυβέρνησης	316	316	316	316	...	...
4. Ανώτατο όριο νέων εγγυήσεων της κεντρικής κυβέρνησης	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5. Ανώτατο όριο για τη συσσώρευση νέων ληξιπρόθεσμων οφειλών σε εξωτερικό χρέος που έχει συνάψει ή εγγυηθεί η γενική κυβέρνηση 6/	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ						
6. Κατώτατο όριο σε έσοδα από αποκρατικοποιήσεις 7/	0.03	0.03	1.20	3.2	7.5	11.0
7. Ανώτατο όριο για τη συσσώρευση νέων εγχώριων ληξιπρόθεσμων οφειλών της γενικής κυβέρνησης 8/	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

1. Σωρευτικά από 1^{ης} Ιανουαρίου 2012 (εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά)
3. Σωρευτικά από 1^{ης} Ιανουαρίου 2013 (εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά)
4. Σωρευτικά από 1^{ης} Ιανουαρίου 2014 (εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά)
5. Ενδεικτικοί στόχοι
6. Εφαρμόζεται σε συνεχή βάση από της έγκρισης του προγράμματος (9 Μαΐου 2010)
7. Σωρευτικά από 1^{ης} Ιανουαρίου 2012.
8. Υπολογιζόμενο σε σωρευτική βάση από 1^{ης} Ιανουαρίου 2012 και εφαρμοζόμενο σε συνεχή βάση από την έγκριση του προγράμματος (9 Μαΐου 2010).

Πίνακας 2. Ελλάδα: Προτεινόμενη διαρθρωτική αιρεσιμότητα - Προαπαιτούμενες δράσεις

Μέτρα	Μακροσημαντική σχετικότητα	Κατάσταση
Δημοσιονομικά		
1. Η Κυβέρνηση εφαρμόζει πλήρως όλες τα καθυστερούμενα μέτρα της ΜΠΔΣ (Παράρτημα 1).	Για τη βοήθεια της αποκατάστασης της δημοσιονομικής εξυγίανσης.	Προτάθηκε.
2. Η Κυβέρνηση θεσπίζει και εφαρμόζει τα απαραίτητα μέτρα για την επίτευξη του δημοσιονομικού στόχου για το έλλειμμα του 2012 (Παράρτημα 2).	Για τη βοήθεια της αποκατάστασης της δημοσιονομικής εξυγίανσης.	Προτάθηκε.
3. Η Κυβέρνηση εφαρμόζει μέτρα για την ενδυνάμωση της λειτουργίας της φορολογικής διοίκησης (Παράρτημα 3).	Για τη βελτίωση της είσπραξης φόρων.	Προτάθηκε.
Διαρθρωτικά		
4. Η Κυβέρνηση νομοθετεί μέτρα για την επίτευξη ισότιμων όρων στις συλλογικές διαπραγματεύσεις, όπως: α) άρση της μετενέργιας μετά τη λήξη των συμβάσεων, β) την κατάργηση της μονιμότητας σε όλες τις υφιστάμενες παραδοσιακές συμβάσεις, γ) πάγωμα της "ωρίμανσης" σε όλες τις ιδιωτικές συμβάσεις, δ) κατάργηση της υποχρεωτικής διατησίας.	Για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης.	Προτάθηκε.
5. Η Κυβέρνηση νομοθετεί τον επαναπροσδιορισμό του επιπέδου του κατώτατου μισθού που καθορίζεται από την εθνική συλλογική σύμβαση κατά 22%, παγώνει αυτή μέχρι το τέλος της περιόδου του προγράμματος, και μια περαιτέρω μείωση κατά 10% για τους νέους εργαζομένους, που θα ισχύει γενικά, χωρίς περιοριστικούς όρους.	Για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης.	Προτάθηκε.
6. Η Κυβέρνηση θα κλείσει τα μικρά ταμεία κοινωνικής ασφάλισης και θα μειώσει τις λοιπές δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης χαμηλής προτεραιότητας για να καταστεί δυνατή μια πλήρως χρηματοδοτούμενη μείωση των ποσοστών εισφοράς κοινωνικής ασφάλισης.	Για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης.	Τροποποιείται από την Προσωρινή Διευθέτηση (Stand-by Arrangement)
7. Η Κυβέρνηση θεσπίζει δευτερεύουσα νομοθεσία για τον ορισμό των τιμών των αδειών των οδικών εμπορευματικών μεταφορών, αντικατοπτρίζοντας το διοικητικό κόστος, και ελέγχει την ειδική νομοθεσία στον τομέα των υπηρεσιών και καταργεί ή τροποποιεί περιττές και αναχρονιστικές κανονιστικές ρυθμίσεις για επιπλέον 20 υψηλής αξίας και/ή πολύ κλειστά επαγγέλματα ώστε να διασφαλιστεί η πλήρης συνέπεια με το νόμο για την απελευθέρωση των κλειστών επαγγελμάτων (3919).	Για την αποτελεσματική απελευθέρωση σημαντικών κλάδων υπηρεσιών.	Τροποποιείται από την Προσωρινή Διευθέτηση (Stand-by Arrangement)
Χρηματοοικονομικά		
8. Η Κυβέρνηση αναλαμβάνει μία αναλυτική αξιολόγηση των αναγκών σε κεφάλαια των τραπεζών.	Για τη χρηματοοικονομική σταθερότητα.	Από την Προσωρινή Διευθέτηση (Stand-by Arrangement)
9. Η Κυβέρνηση ολοκληρώνει μία λεπτομερή μελέτη για το πώς θα διευθετήσει την ΑΤΕ, βασισμένη στην εργασία που ανατέθηκε σε εξωτερικές ελεγκτικές εταιρίες.	Για τη χρηματοοικονομική σταθερότητα.	Προτάθηκε.
10. Η Κυβέρνηση θεσπίζει νομοθεσία για τη βελτίωση του πλαισίου για την επίλυση και την ανακεφαλαιοποίηση: α) επιτρέπει στην Τράπεζα της Ελλάδος να θέσει νέα πρότυπα τραπεζικού κεφαλαίου μέσω της ρύθμισης, και να χρησιμοποιήσει αυτή την εξουσία για τη δημιουργία νέων απαιτήσεων Core Tier 1, β) εξαλείφει τα εμπόδια στην ευέλικτη διαχείριση των συμβάσεων εργασίας στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης τραπεζών, γ) εξασφαλίζει τη χρήση των συντηρητικών εκτιμήσεων του ενεργητικού των πτωχευμένων τραπεζών, δ) επιτρέπει τη χρήση των ενδεχόμενων μετατρέψιμων ομολογιών σε ανακεφαλαιοποίηση, ε) εισάγει τη δυνατότητα των περιορισμών σχετικά με τα δικαιώματα ψήφου του ΤΧΣ, και στ) αναθέτει ευθύνες για την αναδιάρθρωση σε ένα ξεχωριστό τμήμα στην ΤτΕ και τις ευθύνες για τη συστηματική αναδιάρθρωση στο ΤΧΣ.	Για την υποστήριξη της αποτελεσματικής επανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών.	Προτάθηκε.
11. Η Κυβέρνηση θεσπίζει νομοθεσία για τη βελτίωση του δημοσιονομικού πλαισίου εποπτείας.	Για για την ενίσχυση των ρυθμίσεων διακυβέρνησης των	Από την Προσωρινή

<p>Ειδικότερα, περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις για: α) δημιουργία δύο τμημάτων υπό του ΤΧΣ, αντίστοιχα, για τη διαχείριση της ιδιοκτησία της διακυβέρνησης των τραπεζών και των ενδιάμεσων πιστωτικών ιδρυμάτων, β) αναθεώρηση της διοικητικής δομής του ΤΧΣ για να προβλέπει ένα Γενικό Συμβούλιο και ένα Διοικητικό Συμβούλιο, και γ) ρύθμιση χρηματοδότησης ΤΑΚΕΠΠΙ και να εξάλειψη πιθανών συγκρούσεων συμφερόντων εντός του ΤΑΚΕΠΠΙ.</p>	<p>χρηματοπιστωτικών οργανισμών εποπτείας.</p>	<p>Διευθέτηση (Stand-by Arrangement)</p>
---	--	--

Πίνακας 3. Ελλάδα: Προτεινόμενη Διαρθρωτική Αιρεσιμότητα – Διαρθρωτικά Κριτήρια

Μέτρα	Μακροσημαντική σχετικότητα	Κατάσταση
Τέλος Μαρτίου 2012		
1. Μια υπουργική απόφαση σε συνεννόηση με την Ε.Ε., την Ε.Κ.Τ. και το Δ.Ν.Τ. θα παρέχει τα τεχνικά στοιχεία του πλαισίου ανακεφαλαίωσης των τραπεζών	Ενδυνάμωση της αντοχής του χρηματοπιστωτικού τομέα	Προτάθηκε
2. Η Κυβέρνηση και η Τράπεζα της Ελλάδος θα ολοκληρώσουν μία στρατηγική αξιολόγηση των επιχειρηματικών σχεδίων των τραπεζών.	Ενδυνάμωση της αντοχής του χρηματοπιστωτικού τομέα	Προτάθηκε
Τέλος Ιουνίου 2012		
3. Η Κυβέρνηση θα υιοθετήσει ένα πακέτο φορολογικής μεταρρύθμισης που δεν θα επιβαρύνει τον προϋπολογισμό συμπεριλαμβανομένων των: (I) της κατάργησης του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και της αντικατάστασής του με απλούστερη νομοθεσία, (II) της εξάλειψης των ποικίλων φορολογικών εξαιρέσεων και προνομιακών μεταχειρίσεων, (III) της απλούστευσης του Φ.Π.Α. και της φορολόγησης ακίνητης περιουσίας, (IV) της ομοιόμορφης φορολογικής μεταχείρισης του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων, και (V) της απλούστερης φορολογίας εισοδημάτων φυσικών και νομικών προσώπων.	Απλοποίηση του φορολογικού συστήματος, βελτίωση της επάρκειάς του και διεύρυνση της φορολογικής βάσης	Προτάθηκε
4. Η Κυβέρνηση θα ολοκληρώσει τις ανασκοπήσεις των προγραμμάτων κοινωνικών δαπανών για να προσδιορίσει 1% επί του ΑΕΠ σε εξοικονομήσεις, ενώ παράλληλα θα κάνει προτάσεις για να ενδυναμωθεί τα κύρια προγράμματα κοινωνικής προστασίας.	Για την επίτευξη των μεσοπρόθεσμων οικονομικών στόχων.	Διατηρείται από την Προσωρινή Διευθέτηση (Stand-by Arrangement)
5. Η Κυβέρνηση θα ολοκληρώσει τις ανασκοπήσεις της δημόσιας διοίκησης για να προσδιορίσει το ποσοστό 1% επί του ΑΕΠ σε εξοικονομήσεις.	Για την επίτευξη των μεσοπρόθεσμων οικονομικών στόχων.	Προτάθηκε
6. Η Κυβέρνηση θα πληροί τους τριμηνιαίους ποσοστιαίους δείκτες απόδοσης για τη διαχείριση των εσόδων.	Βελτίωση της είσπραξης φόρων.	Προτάθηκε
7. Η Κυβέρνηση θα πληροί τους τριμηνιαίους ποσοστιαίους δείκτες απόδοσης για τη διαχείριση της δημοσιονομικής πολιτικής.	Συγκράτηση ληξιπρόθεσμων οφειλών.	Προτάθηκε
Τέλος Σεπτεμβρίου 2012		
8. Η Κυβέρνηση θα ολοκληρώσει τη στρατηγική για την ενίσχυση των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.	Βελτίωση των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης	Προτάθηκε
9. Η Κυβέρνηση θα προσαρμόσει τις συντάξεις, προστατεύοντας τους χαμηλοσυνταξιούχους, και τη βάση εισφορών κοινωνικής ασφάλισης για να επιτρέψει μια πλήρως χρηματοδοτούμενη μείωση των συντελεστών (αθροιστικά 5% από την 1 ^η Ιανουαρίου 2012).	Βελτίωση του εργατικού κόστους και ανταγωνιστικότητας	
Τέλος Δεκεμβρίου 2012		
10. Η Κυβέρνηση θα ικανοποιήσει τους ποσοστιαίους τριμηνιαίους δείκτες απόδοσης για διαχείριση εσόδων.	Βελτίωση της είσπραξης φόρων.	Προτάθηκε
11. Η Κυβέρνηση θα ικανοποιήσει τους ποσοστιαίους τριμηνιαίους δείκτες απόδοσης της	Συγκράτηση ληξιπρόθεσμων	Προτάθηκε

δημοσιονομικής πολιτικής	οφειλών.	
12. Η Κυβέρνηση θα ολοκληρώσει τον έλεγχο και εκκαθάριση της υφιστάμενης νομοθεσίας που θα καλύπτει τον κατάλογο των επαγγελματιών και των οικονομικών δραστηριοτήτων που καλύπτονται στο Παράρτημα II του ΚΕΠΕ «Δεύτερη Έκθεση περί της Επίδρασης της Απελευθέρωσης Κλειστών Επαγγελμάτων»	Βελτίωση ανταγωνιστικότητας	Προτάθηκε
13. Η Κυβέρνηση θα αναμορφώσει τη διακυβέρνηση της ΤτΕ, για να προβλεφθεί η συλλογική λήψη αποφάσεων σε επίπεδο διευθυντικών στελεχών (Διοικητής και Υποδιοικητές) και εκτεταμένο εσωτερική επίβλεψη από μη εκτελεστικά μέλη του υφιστάμενου Γενικού Συμβουλίου, και να αναθεωρήσει τη δομή και τα δικαιώματα των μετόχων της ΤτΕ για την εξάλειψη πιθανών συγκρούσεων συμφερόντων στο δημόσιο ρόλο της πολιτικής της Τράπεζας της Ελλάδος.	Ενδυνάμωση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.	Προτάθηκε
Τέλος Ιουνίου 2013		
14. Η Τράπεζα της Ελλάδος θα ολοκληρώσει μια επιπρόσθετη εκτίμηση των κεφαλαιακών αναγκών βάσει των στοιχείων στο τέλος του 2012 .	Ευθυγράμμιση κεφαλαιακών αποθεμάτων με τα ατομικά προφίλ κινδύνου των τραπεζών.	Προτάθηκε